

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

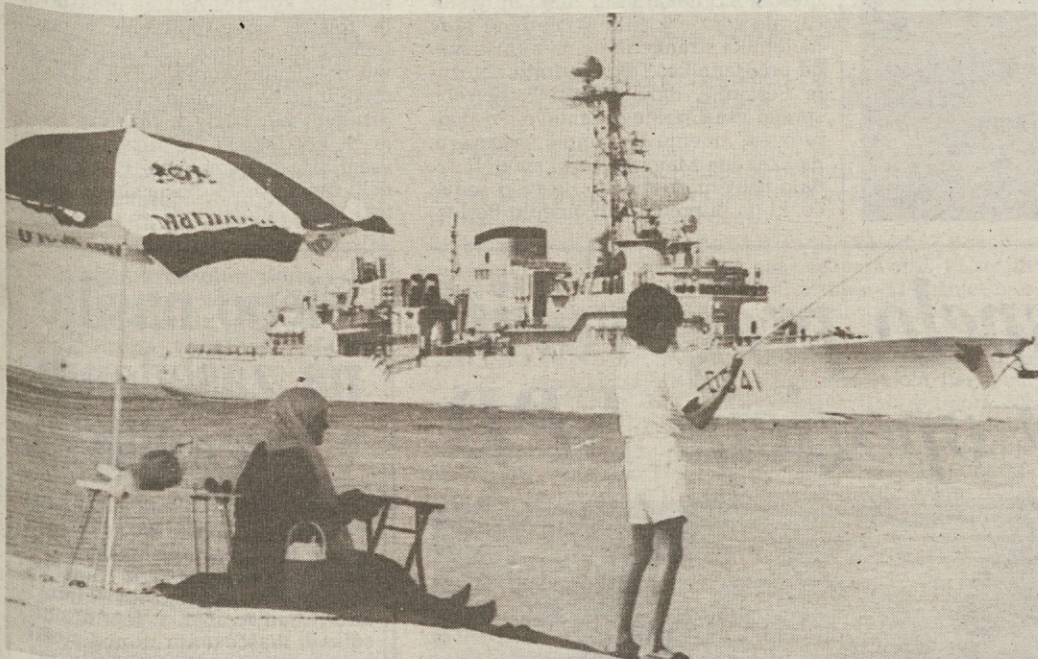
Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 176 (13.709)

Trst, sreda, 8. avgusta 1990

Medtem ko je turška vlada zaprla naftovod, ki povezuje Irak z zahodnoevropskimi tržišči

Zahodni državljani zapuščajo Irak ZDA ojačile diplomatsko ofenzivo

*Da bi še okrepil embargo, Pentagon predlagal sestavo mednarodnih pomorskih sil
Sovjetska zveza svari pred možnostjo uporabe vojaške sile - ZDA ojačile prisotnost v Zalivu*

Francoski rušilec Dupliex pluje skozi Sueški prekop proti Zallvu

(Telefoto AP)

- BAGDAD, KUWAIT CITY, KAIRO — Po dokaznejšem preplahu spričo usode zahodnih državljanov v Kuvajtu in Iraku, so včeraj iz nemirnega Perzijskega zaliva prišle pomirjujoče vesti. Irške oblasti so, kot kaže, dovolile odhod zahodnjakov iz kriznega področja, nekateri od teh so že srečno dospeli v Jordanijo. Poleg jordskega »kanala« se zahodnjaki poslužujejo še drugih; tako so nekateri, ki jih irške oblasti niso nadlegovale, na lastno pest prekorčili mejo s Savdsko Arabijo, spet drugi pa zapuščajo Irak in Kuvajt z letali. ki jih je dala na razpolago iraska vlada.

Proiraška vlada v Kuvajtu je medtem odpravila prejšnji status države in proglasila republiko Kuvajt. Pomembna novost je tudi, da je Irak zmanjšal izvoz »črnega zlata« preko naftovoda, ki gre v Rdeče morje. Za ta korak se je odločil kmalu po sklepu Varnostnega sveta, da prekine vsakršne gospodarske stike z iraško državo. Povsem prekinjen pa je izvoz nafte preko Turčije; naftovod je zaprla turška država, s tem dejanjem pa se je pridružila državam, ki so začele izvajati embargo. Med temi je Švica, ki ni članica OZN. Sklep Švice predstavlja veliko novost, saj se v imenu nevtralnosti ni nikoli odločila za orožje gospodarskih ukrepov.

Središče diplomatske dejavnosti je včeraj bil Egipt. Tja je dospel ameriški obrambni minister Dick Cheney, za njim (na ločni sestanek) pa številka dva iraškega režima Izat Ibrahim. Cheney se je srečal z egiptovskim predsednikom Mubarakom in ga zažepil, da bi dovolil prestop ameriških bojnih ladij skozi Sueški prekop. Med temi naj bi bila letalonosilka Eisenhower, ki je največja v amerškem vajaskem brodogvju. ZDA želijo s svojimi bojnimi ladjami zavarovati Savdsko Arabijo pred morebitnim iraškim napadom.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Že jutri bo dražji bencin oktobra elektrika

RIM — Po vsej verjetnosti bodo danes od polnoči dalje italijanski vozniki morali na črpalke glojbe seči v žep. Na osnovi že uveljavljenega evropskega poprečja naftnih proizvodov bo medministrski odbor za cene najbrž dvignil ceno bencina za 25 lir pri litru, vzporedno s tem pa naj bi se podražila tudi nekatera druga goriva. Super bencin naj bi tako po novem stal 1.510 lir za liter, za 20 lir pri litru naj bi bilo dražje tudi plinsko olje za avtomobilski pogon, plinsko olje za ogrevanje bo dražje za 35 lir, kurilno olje pa za 27 lir pri kilogramu. Trenutno velja liter super bencina 1.485 lir, neosvinčeni bencin je po 1.435 lir, avtomobilsko plinsko olje stane 960 lir, olje za ogrevanje 922 lir, kurilno olje pa 530 lir za kilogram.

Včeraj pa so v Uradnem listu že objavili sklep medministrskega odbora za cene o podražitvi električne energije. Od 1. oktobra bo tako vsaka kilovatna^u ura dražja za 6,60 lire.

Za nesrečo na delu kriva žveplasta kislina

Smrt treh delavcev v papirnici Unikai

**CASTELNUOVO GARFAGNA-
NA (LUCCA)** — Težka nesreča na
delu je terjala življenje treh de-
lavcev v papirnici Unikal v tos-
kanskem mestu Castelnuovo Gar-
fagnana. Žrtve so 27-letni Rodolfo
Leonardi iz Cascia pri Molazza-
nu, 29-letni Giuseppe Mazzanti
iz Galliciana ter 42-letni Pierenzo
Martinelli iz kraja Pieve Foscia-
na.

Do nesreče je prišlo v notranjosti nekega silosa, kjer sta Leonard in Mazzanti, oba električarja in uslužbenca podjetja Belleri, popravljala pokvarjeno črpalko. Z njima sta bila tudi uslužbenec papirnice Pierenzo Martinelli in njegov 50-letni kolega Mariano Salotti. Ni še povsem jasno, kako je prišlo do tragedije, vendar kaže, da se je Martinelli onesvestil zaradi hlapov zveplaste kisline, ki je prekrivala dno silosa. Martinelli naj bi se zgrudil in pri tem padel z zidarskega odra. Leo-

nardi in Mazzanti sta mu skušala nuditi prvo pomoč in sta se tudi sama spustila z odra. Delavec Mariano Salotti je skušal pritegniti pozornost paznikov in mu bo prav to najbrž rešilo življenje, saj se je tudi sam delno zastrupil z žveplasto kislino. Električarja, ki sta ostala pri Martinelliju, pa sta žal umrla v prostoru, ki je bil prenašalec s strupenimi hlapi.

Papirnica Unikal proizvaja ta-
toletni papir in vizitke, pred enim
letom pa jo je odkupila družba
Ferruzzi. Pred nekaj meseci je
bila tovarna že prizorišče srhljive
nesreče na delu, saj je nekega de-
lavca zmečkal valj na tekočem
traku.

Tovarna je največji industrijski obrat v Castelnovu Garfagnana, včerajšnja nesreča pa žal potrjuje dejstvo, da je v Italiji čedalje več smrtnih nesreč na delu, tudi v primerih, ko gre za večje delovne strukture.

Stabilnejše cene nafte, ustavljeno padanje vrednosti dolarja

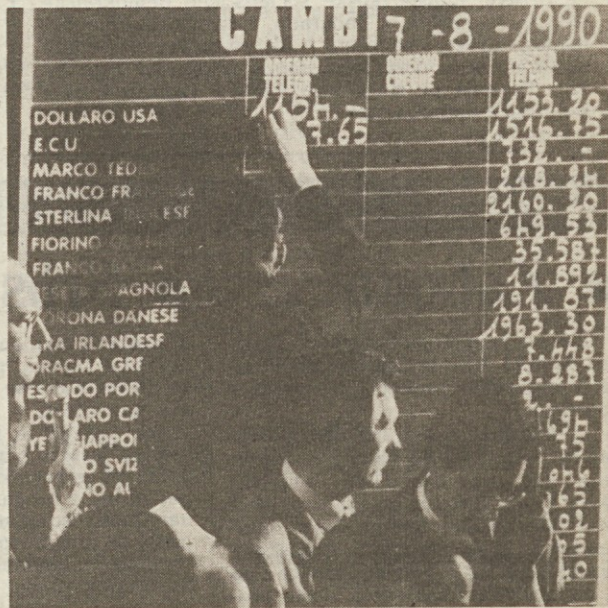
*Po ponedeljkovem pretresu
včeraj stanje na borzah boljše*

MILAN — Ugodne vesti takoj po odprtju newyorške borze in pa novice iz zaliva o odločitvi Sadama Huseina, da izpusti zajete tuje državljane, so pripomogle, da so si evropske borze že včeraj vsaj delno opomogle od ponedeljkovskega potresa. Kljub vsemu pa strokovnjaki pozivajo k previdnosti in še le včerajšnji fixing na Wall Streetu in današnja gibanja na borzi v Tokiu naj bi pokazali, ali je treba včerajšnji pozitivni premik pripisati le »enostvnemu tehničnemu dvigu vrednosti delnic«, ali pa gre za dejanski preobrat na bolje na svetovnih borzah.

V nasprotju z evropskimi borzami, kjer je rahlo padla vrednost delnic le v Milanu (-0,52%) in Stockholmu, so v Tokiu včeraj zabeležili še en rekordni padec. Zaradi velike odvisnosti Japonske od cen nafte, je vrednost delnic padla za 3,3 odstotke. Na evropskih borzah se je vrednost delnic v Frankfurtu zvišala za 1,7%, v Zürichu za 2,9, v Amsterdamu za 2,6, v Oslu za 1,6 in v Londonu za 0,7 odstotka.

Dokaj stabilne so bile v Evropi tudi cene surove nafte, velja pa poudariti, da se je cena nafte Brent, ki je v ponedeljek dosegla 28,65 dolarja za sodček, včeraj na londonski naftni borzi spustila na 26,35 dolarja. Zvišanje cene nafte pa so zabeležili v Rotterdamu, kjer so jo prodajali po 28,2 dolarja za sodček, kar je 1,7 dolarja več kot v ponedeljek.

Kaže, da se je ustavilo tudi padanje dolarja. Ameriška valuta je rahlo pridobila (**posnetek AP iz Milana**) na vrednosti v primerjavi z vsemi pomembnejšimi valutami.

Državni zavod za statistiko ISTAT zarisal novo sliko italijanskega državljana

Italijani so odkrili hedonizem

RIM — Državni zavod za statistiko ISTAT je zarisal podobno sodobnega italijanskega državljan. Pred nami je torej oseba, ki se ji ne piše prav slabo, čeprav moramo še vedno razlikovati med Italijanom, ki živi južno od Rima in njegovim srečnejšim sodržavljanom, ki živi na Severu.

milijard evra, sicer si souzavljajo, ki živi na Sveto. Kar osemdesetih let ima samega sebe izredno rad. Gata in dela, da bi prislužil čimveč denarja, vendar le z dobo počitnic, da bi si zagotovil udobno življenje. Skrajšal je boljše. Ljubi luksuzne hotele in restavracije, izbrano hrano in pijačo, lepe obleke in si želi elegantno opremljen dom. Za prehrano je lani potrosil kar 148 tisoč milijard lir, za jardi, za obleke in obutev 70.000 milijard. Občasno se tudi njemu zgodi, da mora k zdravniku, zato pa si najraje prisam. Na leto potrosi center ali specialista, ki ga seveda plača. Da so ito potrosi za zdravje kar 46 tisoč milijard lir.

...da so Italijani čedalje bolj sami vase zaljubljeni, potr-
ševalo samomorov. Leta 1987 si je vzelo življenje 4.081
oseb, 1988. leta 3.810, lani pa 3.620. Ker mu je življenje
sorazmerno naklonjeno, se »novi« Italijan trudi, da bi preu-

darno izkoristil svoj čas. Razveseljiva je vest, da se ponovno širi krog bralcev časopisov, revij in knjig. V kino jih zahaja bolj malo, zato pa ljubijo mondene gledališke predstave.

Raziskava ISTAT je namreč dokazala, da so Italijani nekoliko premostili krizo »yuppievstva«, a s kljub temu še vedno podvrženi čaru moškega in ženske, ki morata v družbi izstopati. Hedonizem je parola, ki se ji Italijan noče odreči niti v zasebnem življenju, zato kupuje stanovanja, opremo (glede na nakup oblek in hrane očitno gre pretežno za omare in hladilnike) in avtomobile, ki so od vedno pravi status symbol. Lani je svojemu veselju na štirih kolesih posvetil kar precej pozornosti, saj je za avto odšel kar 33 tisoč milijard lir.

Do bistvenih sprememb je prišlo tudi na področju sestave italijanskih družin. Naj si bo zaradi aida ali zaradi neoromantičnih filozofij Italijane ponovno mika življenje v dvoje. Pojem »single« izginja in ga nadomeščajo pari (4.263.000 družin), v glavnem brez otrok. Približno toliko je štiriclanskih (oče, mati in dva, največkrat že polnoletna otroka) in tričlanskih družin. Samo 2,6 odstotkov Italijanov živi v družinah z več kot 6 članov. To ni več v modi.

Napetost v mednacionalnih odnosih na Hrvaškem

Srbski upor v Kninu

KNIN — Srbska vstaja na Hrvaškem se nadaljuje: v Kninu so včeraj sporočili, da ne bodo spoštovali nedavne prepovedi hrvaškega pravosodnega ministrstva glede napovedanega referendumu o avtonomiji Srbov v tej republiki. Kot je objavila komisija za izvedbo glasovanja, se bodo o srbski avtonomiji izrekli od 19. avgusta do 2. septembra. Glasovalno pravico imajo vsi Srbi, stari nad 18 let, ki živijo v republiki Hrvaški in vsi pripadniki srbskega naroda, starejši od 18 let, ki imajo državljanstvo republike Hrvaške, vendar ne živijo v okviru mej te republike.

Vojna živcev, ki se zadnje tedne bije na Hrvaškem, zlasti pa po srbskem saboru v kraju Srb 25. junija, je iz dneva v dan bolj vroča, tako da je vse več komentatorjev, ki v Kninu oziroma drugih srbskih krajih na Hrvaš-

kem vidijo večjo nevarnost za Jugoslavijo kot na Kosovu. Tako po mnenju francoskega mednarodnega radia splošno med Tujdmanovi privrženci in delom prebivalstva srbske narodnosti pod vodstvom akademika Jovana Raškovića grozi z nasiljem, v vsakem primeru pa utegne zavreti utrditv nove hrvaške oblasti. Vse odločnejši so tudi hrvaški novinarji: Vjesnik je te dni sporočil Srbom, da Hrvaška ni in ne namerava postati »delniška družba«, v kateri si bodo nekateri izsiljevali upravljalke deleže.

Srbi seveda ostajajo pri svojem in iz nekaterih krajev v Liki in Dalmaciji že prihajajo vesti o ustanavljanju vaških straž, češ da »so zaradi proustaških ekstremistov ogroženi«. Vse več je tu-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Po uspešnih pogovorih z voditelji južnoafriške vlade ANC se odpoveduje vsakršni obliki oboroženega boja

PRETORIA — Afriški narodni kongres (ANC) je napovedal, da se odpoveduje vsakršni obliki oboroženega boja proti vladi v Pretoriji. Sklep je začel veljati takoj po objavi, napoved pa so dali takoj po srečanju med delegacijama ANC in južnoafriške vlade. Srečanje je trajalo 15 ur, udeležila pa sta se ga Nelson Mandela in sam južnoafriški premier Frederik De Klerk.

Na srečanju se je južnoafriška vlada obvezala, da bo odpravila izredno stanje v pokrajini Natan in da bo do aprila prihodnjega leta skušala rešiti problem političnih zapornikov. Po podatkih ANC naj bi teh bilo 1.300, o njihovi usodi pa bo razpravljala posebna mešana komisija. Južnoafriška vlada se bo čimprej lotila tudi problema 22.000 beguncev, ki so raztreseni v številnih afriških državah. ANC je izjavila, da si z odpovedjo oboroženega boja pričakuje pospešitev procesa političnega reševanja problemov v državi. Izjavila je tudi, da na srečanju niso rešili vseh problemov, eden od teh naj bi bila vloga policijskih sil pri reševanju notranjih konfliktov.

Na sliki (teletoto AP): južnoafriški premier De Klerk in voditelj ANC Mandela

V poletnem premoru se levica v KD spravlja na tajnika Forlanija

RIM — Za politike se je začelo poletno premirje, toda tokrat gre za oboroženo premirje. Vse probleme so odložili do septembra, ko se bodo spet razvnele iskre polemik. Toda pravega miru kljub vsemu ni. Pozornost se je z »Zakona Mammi« preusmerila drugam in republikanci so se že spravili na vladni gospodarski manever, socialiste pa najbolj žulijo volilni referendum.

Tudi v vrstah KD napetost ne pojenja. De Mita v intervjuju za tednik »Famiglia Cristiana« poudarja, da levica ni podpisala nobenega miru, istočasno pa tudi napada Forlanija, ki naj bi bil po njegovem mnenju vedno v podrejenem položaju do socialistov. Forlanija napada tudi Martinazzoli, ki pa skupaj s celotno levico v KD postavlja jasno ločnico med Forlanijem in Andreottijem. To pa so pred kongresom KD dokaj jasni znaki in ni slučaj, da so vse kritike usmerjene prav na tajnika stranke in ne na ministrskega predsednika. Tako Bodrato obtožuje Forlanija, da naj bi brez potrebe sprejel vse Craxijeve zahteve. Po Bodratovem mnenju bi namreč v primeru, da »Zakona Mammi« ne bi sprejeli, izdalo ustrezno razsodbo ustavno sodišče, ki pa bi precej bolj omejilo Berlus-

conija, kot pa je to storil sporni zakon. Zato bi moral biti Craxi tisti, ki naj bi iskal podporo in ne KD. Še bolj jassen pa je Goria, ki pravi, da je resnični vodja KD Andreotti, kot odmev pa prihaja izjava andreottijevca Pomicina, »da se bo septembra vse uredilo«.

Forlanijevci se s temi trditvami seveda ne strinjajo. Casini tako trdi, »da nekdo meša tajnikovo iskanje notranje enotnosti s počasnostjo in oklevanjem«. Po njegovem mnenju ni šlo za nikakršno vdajo Craxiju, temveč za »zavedanje, da je treba v vsakem zavezništvu za dosego določenih rezultatov nekaj žrtvovati«. Ob tem pa nasprotniki pozivajo na spopad o liniji, ki naj prevlada v KD.

Vročje pa je tudi v KPI. Zadnji je prilil olja na ogenj sin Armanda Cossutta, ki je v »Unità« zapisal, »da 20. partijske kongres ne sme predstavljati le rojstva nove politične formacije, temveč mora omogočiti nastanek novih političnih skupin, ki se z Occhettovo linijo ne strinjajo«. Nekateri so to razumeli kot poziv k razkolu, vendar je za kaj takega še prezgodaj, predvsem pa je nemogoče, da bi lahko neki zapis Cossuttovega sina povzročil take vrste odločitve. G. R.

Grob poseg miličnikov v kosovskem Podujevu

PODUJEVO — Po poskusih v Vučitrnu in Titovi Mitrovici so včeraj tudi v Podujevu sklicali enotno nacionalno obšinsko skupščino »na prostem«. Skupina Albancev je nameravala podpreti kosovsko deklaracijo in zavrniti odločitve srbske skupščine, vendar je enota srbskih policijskih specialcev »sejo« grobo prekinila. Tanjug je tovrstne akcije komentiral kot »provokacije albanskih separatistov in teroristov«. (dd)

Novembra volitve v BiH

SARAJEVO — Prve svobodne večstrankarske volitve v Bosni in Hercegovini bodo 18. novembra letos. Tedaj bodo volili poslance v republiško skupščino in člane predsedstva te republike. Predsednik skupščine BiH Zlatan Karavdić je včeraj pozval voditelje vseh strank, naj med predvolilno kampanjo ohranijo trdnost mednarodnih in političnih odnosov. (dd)

Že 4 jugoslovanske stranke

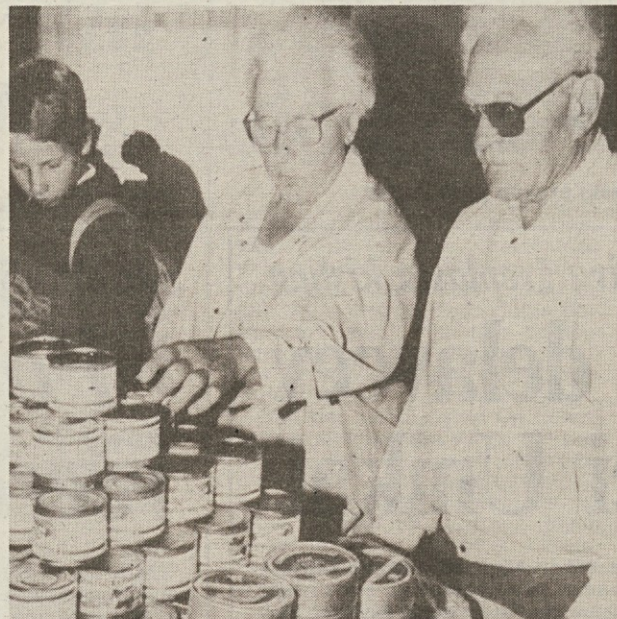
BEOGRAD — Zvezni sekretariat za pravosodje sprejema prijave za vpis političnih strank in združenj, ki imajo jugoslovanski značaj. Doslej so prejeli zahteve štirih organizacij, ki imajo člane na območju celotne države: jugoslovanske socialistične demokratske stranke s sedežem v Beogradu, muslimanske demokratske stranke s sedežem v Kopru, zveze svobodnih ustvarjalcev in zveze samostojnih sindikatov Jugoslavije. Pojavila pa se je tudi stranka Jugoslovancev s sedežem v Zagrebu. (dd)

Kohlu ni uspelo pregovoriti zastopnikov opozicije SPD

BONN — Včerašnji vrh med zahodnonemškimi kanclerjem Helmutom Kohlom in SPD, ki sta jo zastopala predsednik Hans Jochen Vogel ter kandidat za mesto kanclerja Oskar Lafontaine, se je zaključil brez nikakršnih zadovoljivih rezultatov.

Opozicija SPD je namreč zavrnila Kohlov predlog, da bi se uvedlo nekatero amandmaje k temeljni zahodnonemški zakonodaji in s tem omogočilo združitev obeh Nemčij. Kohl je namreč zagovarjal stališče, da bi morali že septembra združiti obe državi (v socialdemokratskih vrstah v ZRN in NDR kroži datum 15. septembra), 14. oktobra pa bi morali sklicati vsenemške volitve.

Prav glede datuma volitev obstaja največ težav, saj je SPD izrazila mnenje, da bi Nemci šli na volišča 2. decembra. Kohl, ki je sprejel De Maizierovo sugestijo o združitvi 14. oktobra, je včerašnji polom kometiral z ugotovitvijo, da je treba res pospešiti združitev obeh Nemčij, vendar je treba to storiti v duhu maksimalne odgovornosti. Beseda je sedaj na vzhodni strani, kjer bo v sredo na isto temo zasedal parlament NDR.

Monetarna združitev je že povzročila nekaj težav, kot na primer pri prodaji vzhodnonemških klobasic, ki jih v tovarni kar »razprodajajo«

Slepo nasilje na zasedenih ozemljih

JERUZALEM — Na zasedenih arabskih ozemljih se stopnjuje slepo in brezupno nasilje. Po umoru dveh židovskih najstnikov so se židovski priseljenci znesli nad Arabci. V tem nesmiselnem maševanju je pod streljo neznanca življenje pri Hebronu neka 26-letna Palestin-ka, ki se je z avtom vozila pred židovsko naselbino Kiriat Arba. Tarča židovskih skrajnežev so bili predvsem palestinski avtomobili, ki imajo drugačne evidenčne tablice od židovskih.

Zaman so starši in svojci obeh nasilno umorjenih najstnikov pozvali svoje sonarodnjake, naj ostanejo mirni, naj s slepim nasiljem ne kalijo včerašnjih pogrebih svečanosti. Pristaši rabina Meir Kahana so v številnih krajih uprizorili pravi lov na Arabce, da je treba takrat izraelski policiji priznati, da je s svojo množično prisotnostjo preprečila, da bi bil obračun še hušji, saj je nekaj Palestinev dobesečno iztrgala iz rok skrajnežev, ki so jih hoteli linčati.

nadaljevanji s 1. strani

● Zahodni

Cheney je nato odpotoval v Savdsko Arabijo, kjer je zaprosil za morebitno uporabo tamkajšnjih vojaških oporišč.

V Perzijskem zalivu oz. njeni bližini naj bi trenutno bilo okrog 50 vojnih ladij. Te pripadajo ZDA, Sovjetski zvezi, Veliki Britaniji in Franciji. Med temi je ameriška letalonosilka Independence, ki je priplula iz Arabskega morja. Eden od sovjetskih rušilcev pa je po trditvah Washington Posta prekorščil Ormuško ožino. Letalonosilka Eisenhower se bo kot kaže pridružila še ena druga letalonosilka, in sicer Saratoga. Ta bi morala v teku 10 dni dospeti na krizno področje.

Pentagon je predsedniku Bushu medtem predlagal, da bi v podporo gospodarskih sankcij) sestavili mednarodne pomorske sile; v njem naj bi bila tudi Sovjetska zveza.

Ta je včeraj — preko vladnega glasnika Gremickega — poudaril, da se njegova država ne strinja s politiko trde roke. Potrdil je, da ima SZ v Perzijskem zalivu »omejeno število« bojnih ladij, njihova naloga pa naj bi bila zavarovanje trgovskih ladij. Sovjetska zveza je obenem potrdila tudi, da v celoti podpira nedavno resolucijo Varnostnega sveta OZN glede gospodarskih sankcij zoper Irak.

Zaskrbljenost do nadaljnjega razvoja dogodkov v Zalivu je včeraj izrazil tudi Jugoslavija, ki je ta čas predsedujoča v gibanju neuvrščenih. Krizo v Zalivu je obravnaval zunanje politični odbor skupščine SFRJ.

Oglasil se je tudi iraški predsednik Sadam Husein, ki je dejal, da se bo njegova država borila proti zunanjim silam vse do zadnjega.

● Srbski upor

di drobnih incidentov, ki pa v sedanjih nervozni situaciji povzročajo politične konflikte. Tako so trije mladeniči srbske narodnosti v Benkovcu sneli hrvaško zastavo in jo skrili. Ko so jih ujeli in zastavo ponovno vrnili na svoje mesto, je hrvaški simbol ponoči zopet izginil z droga. Domačine hrvaške narodnosti so komaj pomirili, da ni prišlo do hušjih izgrediv...

Poleg Tudjmana, ki je v Sinju Srbe ostro opomnil, naj se zavedajo, kje živijo, je v intervjuju v Slobodni Dalmaciji najnovejši položaj komentiral tudi predsednik hrvaške vlade Stupe Mešić: »Rad bi videl, kako bi bilo, če bi v Srbijo pridržali izgredivniki z ustaškimi kapami in zastavami... Toda mi teh problemov ne nameravamo reševati z represijo. Menimo, da je to politični problem, ki ga je treba odpraviti s političnimi sredstvi. Srbski narod na Hrvaškem lahko živi samo skupaj s Hrvati — kakršnokoli umikanje v lastne enklave ne more prinesiti nič dobrega. Kosovizacije Hrvaške ne bomo pustili: nikomur od zunaj ne dovolimo, da se vmešava. Srbi na Hrvaškem in Hrvatje na Hrvaškem bodo sami reševali svoje probleme!«

Mešić je komentiral tudi podporo, ki jo uživa Raškovičeva stranka med srbskim prebivalstvom: »Veliko ljudi še vedno živi v mitologiji, zanje je sleherna izguba privilegijev že znamenje, da jih pehamo v neenakopravni položaj. Zakaj ne bi smeli reči, da nas moti dejstvo, da je večina policistov na Hrvaškem srbske narodnosti? Saj to ne pomeni, da bomo koga naganjali iz policije, ker je Srb, to bi bila norost — poskrbeli bomo, da bi pri normalnem polnjenju službe vzpostavili razmerje, ki ustreza nacionalni zastopnosti med prebivalstvom.« (Z. Š.)

Tudi neuvrščeni v akciji proti iraški agresiji sklepi bodo tokrat končno bolj obvezujoči

Obsodba Iraka zaradi njegove agresije v Perzijskem zalivu je dobesedno totalna. Proti Iraku so se opredelile vse države na vseh celinah. Potrditev enotne obsodbe je izrekel tudi Varnostni svet Združenih narodov. Iraka kot agresorja pa so ocenili tudi v gibanju neuvrščenih, dasi ravno ta organizacija, v kateri so domala vse države Zaliva, tudi tokrat ni pokazala, da bi znala reagirati dovolj hitro in učinkovito.

Tudi na zadnji seji koordinacijskega organa gibanja v Beogradu so menili, da morajo neuvrščeni ubrati novo politiko, pri tem pa bi morali le »oprati staro in umazano perilo«, kakor je domiselno rekel ciprski predstavnik. V to umazano perilo spadajo predvsem konflikti med posameznimi deželami gibanja, pri čemer organizacija žal nikoli ni uspela posredovati dovolj prepričljivo.

Ko je bila pred leti iraško-iranska vojna, so neuvrščeni napravili vrsto poskusov, da bi napravili konec temu konfliktu (bržčas več kot 20), žal brezuspešno. Vemo, da je tudi Iran član gibanja neuvrščenih. Irak pa pripada tej organizaciji od samega začetka in je bil navzoč na vseh njenih uradnih plenarnih zasedanjih. Kljub temu pa svoje politike do sosedov, kakor vidimo, ni spremenil.

V Beogradu, ki je zdaj koordinator gibanja neuvrščenih, so že dali negativno mnenje o iraškem napadu, pripravljajo pa, kakor kaže, poseben aide-memoire, ki ga nameravajo kot gibanje nasloviti neposredno na Bagdad. Baje bo to dokument izredne ostrine (neglede na to, da ima Irak tudi ob tej priložnosti nekaj »diskretnih« zaveznikov v arabskem svetu) in nemara kar najbolj katagoričen.

Dokument bo bržčas najprej ugotovil, da politika iraškega vodstva ni v skladu ne z politiko Združenih narodov in prav tako ne s politiko gibanja neuvrščenih. Značilno za njene nosilce je, da govorijo eno, delajo pa drugo. Aide memoire spet zanesljivo poudarja nevarnost spopadov v Perzijskem zalivu, ki že tako spada med najbolj vroča področja na svetu. Vnovič gre za tri elemente: zgodovine, vere in nafte. Nafta je kajpak prevladujoča.

Izdelovalci listine navajajo med drugim, da je to že druga vojna, v katero se spušča Irak v 11 letih, se pravi od tedaj, ko je vodstvo države prevzel Sadam Husein. Prav tako so, kakor prozorno kaže, mnenja, da je to priložnost, da se javno potrdi, da je bil v nedavni iraško-iranski vojni

agresor prav Irak. Vojna je stala Irak okrog 90 milijard dolarjev, za obnovo dežele pa še zmeraj potrebuje blizu 70 milijard, ki jih kajpak nima. Zato tudi v gibanju neuvrščenih (kar bo prekoslej napisano tudi v dokumentu) sklepajo, da je ozadje te agresije gospodarski bankrot dežele, ki ji gre zdaj očitno za to, da si nasilno pribori nove naftne zaklade.

Potemtakem spet primer agresije, da bi prikrili notranje težave. Irak je sicer drugi proizvajalec nafte (za Savdovo Arabijo); njegova proizvodnja premore okrog 3,5 milijonov sodčkov dnevno, ima pa ležišča, ki so globoko pod zemljo in v glavnem na periferiji, kar podžiga njegove apetite na račun sosednih držav. Aide memoire, ki ga pripravljajo neuvrščeni, bo baje ožigal dejstvo, da dežela, ki je sicer bogata, obenem pa v gospodarski razsulu, žal še nima jasnega programa razvoja. Pred desetimi leti so v Iraku, na pobudo Huseina, izvedli domala totalno »nacionalizacijo«, ko pa so čez nekaj let ugotovili, da je vse življenje stalo, so povsem obrnili smer in pričeli podpirati privatizacijo: v deželi je zdaj gospodarska anarhija.

V Beogradu so dejavniki, ki so v gibanju neuvrščenih seveda pozorni na to, kaj meni o tragediji v zalivu svetovna javnost. In tako na primer ugotavljajo, da celo zmerna, previdna in razsodna občila, kakršni je denimo »Le monde«, tokrat odkrito navajajo, da gre za primer »novega Hitlerja na bližnjem vzhodu«, režima, ki tepta temeljne človekove pravice« in podobno. Husein si je popolnoma podjarmil tudi arabsko socialistično stranko Baath.

Dokument, ki ga pripravljajo neuvrščeni in s katerim naj bi Iraku zagrozili celo z izključitvijo iz gibanja (če se ne bo brž umaknil), pa bo baje opozoril tudi na nekatera kar sveža Huseinova zagotovila; na primer na to, da je še lani slovesno izjavil, da bodo letos prejeli novo ustavo, z njo pa tudi omogočili večstrankarski sistem, svobodo tiska in druge človekove svoboščine.

Irak bi resnično moral, navsezadnje kot so ustanovitelji gibanja leta 1961, ravnati drugače, v duhu pač glavnih načel, ki so kažipot gibanja. Žal pa je delo iraških pravkov na antipodu teh načel. In ne samo to: spopad v Zalivu se lahko »eksplozivno« razširi s posledicami, ki so resnično nepredvidljive.

MIRO KOCJAN

V Trstu umrl veleposlanik Casili D'Aragona

TRST — V tržaški bolnici, kjer so ga v teh dneh sprejeli na zdravljenje zaradi nenadne slabosti, je včeraj umrl veleposlanik Massimo Casili D'Aragona. Veleposlanik je prišel pred nedavnim v Gorico, kjer bi moral predsedovati neki mešani italijansko-jugoslovanski komisiji. Kaže, da se je počutil slabo v Gorici in se obrnil za pomoč k zdravnikom. Ker se je njegovo zdravstveno stanje poslabšalo, so ga nato prepeljali v tržaško bolnico, kjer pa je bilo prizadevanje zdravnikov, da bi mu rešili življenje, zaman.

V deželnih in v jugoslovanskih krogih je bil veleposlanik Massimo Casili D'Aragona zelo znan, saj je vrsto let vodil italijanske delegacije na raznih komisijah, ki so bile oblikovane na osnovi italijansko-jugoslovanskih sporazumov. V svojem delu, pravijo v krogih Furlanije-Juljske krajine je Massimo Casili D'Aragona vselej pokazal izredno diplomatsko spretnost, redno diplomatsko spretnost, obenem pa je znal s svojo občutljivostjo vselej usklajevati potrebe zunanega ministrstva s potrebami in stališči Furlanije-Juljske krajine.

Predsednik deželne vlade Adriano Biasutti je zato ob novici, da je veleposlanik podlegel bolezni, izrazil občuteno sožalje deželnega odbora in vse Furlanije-Juljske krajine ob smrti človeka, ki je bil ugleden diplomat in si je veliko prizadeval za usodo naše dežele. Pogosta prisotnost Massima Casilija D'Aragone v Furlaniji-Juljski krajini je po Biasuttijevih besedah dokaz zavzetosti, s katero je veleposlanik sledil problemom dežele v odnosih s sosednjo jugoslovansko republiko.

Biasutti je poslal sožalni brzojavki družini preminulega in zunanjemu ministru Giannijsu De Michelisu.

Ministrstvo za šolstvo je objavilo koledar novega šolskega leta V FJK začetek pouka 19. septembra šolske duri pa bodo zaprli 12. junija

RIM - Šolske duri se bodo v Italiji spet odprle za vse šole med 17. in 24. septembrom, zaprle pa se bodo 12. junija 1991 po 200 dneh dejanskega pouka. Tako določa koledar ministrstva za šolstvo, ki je bil objavljen, potek ko je ministrstvo dobilo razpored od deželnih šolskih nadzornikov.

Kot je v zadnjih letih navada v Italiji, se šolsko leto ne začne istega dne v vseh deželah. Tudi polčitnice med šolskim letom so različne od dežele do dežele, vsem skupen je le konec šolskega leta in dejstvo, da mora biti pouka za 200 dni.

Šolske duri bodo letos najprej odprli v Bocnu in sicer 17. septembra, medtem ko se bo v Furlaniji - Julij-

ski krajini pouk začel 19. septembra. Za 24. september so se opredelili v Dolini Aoste in v večini dežel na Jugu, ostali pa so izbrali vmesne datume.

Kot začetek pouka tudi začetek zimskih počitnic ne bo enak za vse. Najprej bodo zaprli šolske duri v naši deželi in sicer 21. decembra, zadnji pa v Bocnu, Venetu in južnih deželah, kjer bodo s poukom nadaljevali do 24. decembra. Uradno bi se dijaki morali vrniti v šolo 5. januarja, ker pa je 6. praznik, bodo vsi spet sedli v šolske klopi 7. januarja.

Velikonočne počitnice bodo prav tako razčlenjene. V tridentinski po-

krajini se bodo začele 25. marca, v Furlaniji - Juljski krajini pa 28. marca, medtem ko sta se Umbia in Lacij opredelila za 29. marec. Za vse dijake bodo velikonočne počitnice končale 4. aprila.

Poleg tega pa ima vsaka dežela na razpolago še nekaj prostih dni, ki jih lahko porabi po lastni uvidevnosti ob prazniku raznih patronov ali za izlete v kulturne namene. Največ dni, ker so najbolj skoparili s počitnicami, imajo v Bocnu (8), medtem ko ima Furlanija - Juljska krajina na razpolago 4 dni. Kampaniji, ki je bila očitno najbolj širokogrugna s počitnicami, pa je ostal na razpolago samo 1 prost dan.

Mednarodni laboratorij v Huminu se bliža koncu

HUMIN - V tem tednu se bo v Huminu končal Mednarodni laboratorij za komunikacije, na katerem sodelujejo študenti iz številnih evropskih in neevropskih držav. Medtem ko se predstavniki študentov, ki so bili izvoljeni pred nekaj dnevi, pripravljajo, da se srečajo s profesorji in pripravijo ob- račun letošnjega laboratorija, se dijaki glasbene sekcije pripravljajo, da na koncertu pokažejo, česa so se naučili.

Jutri zvečer bo tako na sedežu laboratorija v Huminu koncert »Noč glasbe«, med katerim bodo mladi tečajniki Laboratorija izvajali vrsto starih in sodobnih skladb na keltsko harfo, kljunasto in navadno flavto. Glasbeni tečaj je vodila prof. Giuliana Stecchina s tržaškega konservatorija, ki je pred dobrim mesecem v Urbinu vodila prvi italijanski tečaj keltske harfe.

Naliv vzrok smrtne nesreče pri Trbižu

VIDEM - Slabo vreme z vetrom in močnimi nalivi je bilo najbrž glavni vzrok prometne nesreče, ki se je pripetila na avtocesti Videm-Trbiž in je zahtevala življenje 45-letnega Maura Corradinija iz Modene.

Po izsledkih prometne policije se je Corradini s svojim dostavnim vozilom ustavil na enem od parkirišč, ki so jih pripravili ob avtocesti. Najbrž je bil utrujen od vožnje in je zato sklenil, da se ob nalivu ustavi in si privoščiti daljši počitek. Medtem ko je Corradini spal v kabini svojega poltovornjaka, je privozil 36-letni emigrant Livio Caiada, ki se je z 62 - letno materjo Mario in 9-letnim sinom Lerryjem vračal za počitnice domov. Ko je privozil iz predora tik pred parkiriščem, kjer je spal Corradini, je Caiada izgubil nadzorstvo na vozilom. Kaže, da ni videl več cestišča, ker je silovit nalive omejeval vidljivost. Caiada je zavozil na parkirišče in silovito trčil v Corradinijevo dostavno vozilo. Udarrec je bil tako močan, da je nesrečneža vrglo iz kabine na asfalt, kjer je obležal mrtev. Caiada, njegova mati in sin pa so bili le lažje ranjeni.

Zaradi slabega vremena je temperatura v vsej Furlaniji - Juljski krajini temperatura znatno padla, veter in dež pa sta povsod ovirala promet. V Fiumicellu pri Vidmu pa je strela udarila v neko zasebno hišo in uničila šest metrov strehe.

Ob včerajšnjem neurju so se plaže izpraznile. Turisti so se zato razpršili po mestih, številni pa so dan slabega vremena izkoristili za ogled raznih razstav.

Letošnji program avgustovskih prireditev v Portorožu Med svetim in posvetnim

PORTOROŽ — S sinočnjim nastopom komorne orkestra državne filharmonije Latvije v Križnem hodniku v Piranu se je začel letošnji portoroški teden, ki naj bi po zagotovilih organizatorjev prinesel precejšen kakovostni in vsebinski napredek v primerjavi s podobnimi prejšnjimi tradicionalnimi prireditvami na vrhuncu turistične sezone.

Komur ni bilo do resne glasbe, si je na Metropoli terasi lahko ogledal mednarodno plesno prireditev. Naslednjo zanimivost jutri obljublja hoteli Bernardin, ko bo v Laguni nastopil španski nacionalni ansambel s Flamenco showom, v Clubu no. 1 pa bodo priredili »Crazy face show«.

V petek ob 21. uri se bo v Avditoriju začel prvi večer 13. festivala »Melodije morja in sonca«, že uro pred tem pa bodo v Bernardinu začeli izbirati najsimpatičnejšega moškega. Na košarkarskem igrišču v Luciji se bodo ta večer štiri ekipe pomerile na košarkarskem maratonu, na terasi Metropol pa bodo manekeni predstavili modne dosežke naših kreatorjev.

Tudi sobota bo v znamenju Melodij morja in sonca ter finalnega izbora Mistrs Simpatikus v Bernardinu, hkrati pa bodo v Metropoli izbrali Miss Metropol in Miss topless. Že dopoldne

bodo na plaži hotela Parka v Bernardinu pripravili portoroške igre brez meja, zvečer pa se bo v Luciji z zabavno prireditvijo končal 24-urni košarkaški spektakel. Kot prejšnja leta bo vrhunec večera ob 23. uri, ko bo Obalo osvetlil veličasten ognjemet.

Nedeljsko dopoldne se bo začelo z mašo v portoroški cerkvi, pri kateri bo pel MPZ pod vodstvom Lojzke Križaj, po maši pa bo v cerkvi delovala skupina mladih iz Švice. V Avditoriju za nedeljski večer pripravljajo revijo filmskih uspešnic, na terasi Jurček pa bo topless show z revijo erotičnega perila.

V ponedeljek vabijo v disko Tivoli na Latin american party, naslednji dan pa na terasi Metropola mednarodna plesna prireditev.

Portoroški teden bodo v sredo zaokrožili z dopoldansko mašo, pri kateri bo sodeloval družinski ansambel Novina iz Novega mesta. Zvečer bo v ruševinah cerkve sv. Bernardina prvič po 100 letih mašno bogoslužje, ki ga bo v štirih jezikih vodil koprski škof Metod Pirih, medtem ko bosta glavni zanimivosti zabavnega programa v Portorožu folklorna nastopa na terasah Slovenije in Jurček.

JANEZ ODAR

Sezonski urnik trajektov z Reke

ODHODI:

□ ob ponedeljkih ob 18.00 uri v smeri:

Rab	Zadar	Split	Stari Grad	Korčula	Dubrovnik
21.05	00.50	6.25	9.45	13.40	17.15

□ ob torkih ob 20.00 uri v smeri:

Split	Hvar	Korčula	Dubrovnik	Krf	Igoumenitza
7.00	9.40	12.20	16.00	8.00	11.00

□ ob sredah ob 18.00 uri v smeri:

Split	Korčula	Dubrovnik
5.30	9.55	13.30

□ ob četrtkih ob 18.00 uri v smeri:

Split	Korčula	Dubrovnik
5.30	9.55	13.30

□ ob petkih ob 18.00 uri v smeri:

Rab	Zadar	Split	Stari Grad	Korčula
21.05	00.50	6.25	9.40	13.15

□ ob sobotah ob 20.00 uri v smeri:

Split	Hvar	Korčula	Dubrovnik	Krf	Igoumenitza
7.00	9.40	12.20	16.00	8.00	11.00

□ ob nedeljah ob 18.00 uri v smeri:

Rab	Zadar	Split	Hvar	Korčula	Dubrovnik
21.05	00.50	6.25	9.40	12.20	16.00

PRIHODI:

□ ob ponedeljkih ob 7.30 iz smeri:

Dubrovnik	Korčula	Hvar	Split	Zadar	Rab
10.00	13.15	15.55	17.55	00.05	4.00

□ ob torkih ob 12.45 iz smeri:

Dubrovnik	Korčula	Zadar
19.00	22.15	6.30

□ ob sredah ob 7.30 iz smeri:

Igoumenitza	Krf	Dubrovnik	Korčula	Hvar	Split	Zadar	Rab
14.00	15.30	8.00	13.15	15.55	17.55	00.05	4.00

□ ob četrtkih ob 7.30 iz smeri:

Dubrovnik	Korčula	Stari Grad	Split
10.00	13.15	16.55	18.55

□ ob petkih ob 10.00 iz smeri:

Dubrovnik	Korčula	Split
15.00	18.15	22.30

□ ob sobotah ob 7.30 iz smeri:

Igoumenitza	Krf	Dubrovnik	Korčula	Hvar	Split	Zadar	Rab
14.00	15.30	8.00	13.15	15.55	17.55	00.05	4.00

□ ob nedeljah ob 7.30 iz smeri:

Korčula	Stari Grad	Split
14.00	17.30	19.30

OP.: Urniki se seveda nanašajo na različne dneve, saj traja potovanje od Reke do Igoumenitze približno 43 ur.

Vinjen streljal proti obrekovalcem

VIDEM — Vinjenost in občutek vsemogočnosti, ki ga vzbuja alkohol, je drago stal mladega Furlana, ki bo moral odsedeti v zaporu kar lep čas, da bo poravnal svoj dolg s pravico. Policija ga je aretirala, potem ko je v Vidmu in Buii dal duška svoji vinjeni jezi in kot nor streljal s pištolo ter pri tem ranil znanca.

Protagonist razgibane noči je 35-letni Giacomo Paroni iz Comegliansa. V preteklosti je imel že nekajkrat opravka s pravico in je bil tudi v zaporu. In prav spomin na dni, ki jih je presedel v kaznilnici, mu je v omotoci alkoholnih hlapov nakopal na glavo snočnje težave.

Vse se je začelo, ko sta se okoli 23. ure oglasila v videmski bolnici mlada Furlana Angelo Di Giusto in Ennio Ponta, ki sta doma v kraju Treppo grande. Ponta je bil ranjen v bok in zdravnikom je bilo takoj jasno, da je šlo za rano, ki jo je povzročilo strelno orožje. Na srečo krogla ni zadela življenjskih organov.

Fanta sta dežurnemu policistu povedala, da sta se napotila v nočni lokal v Pozzuolo del Friuli, kjer sta nameravala preživeti večer v prijetni družbi. V lokalu pa sta naletela na

moškega, ki jima je bil znan z vzdevkom Trullo in ki ju je, očitno v vinjenem stanju, takoj napadel. Vzrok prepira je bil banalen: Trullo je namreč Ennia Ponta obtožil, da ga je pred leti, ko sta skupaj sedela za rešetkami, obrekoval.

Dejstvo, da je Pontu »povedal, kar mu je šlo«, očitno ni pomirilo nasilneža. Ko sta se prijatelja odpeljala, je Paroni zdrvel za njima. Dohitel ju je v Ul. Martignacco v Vidmu in nekajkrat ustrelil proti njunemu avtomobilu. Ena krogla je prebila pločevino in ranila Ponta v bok.

Medtem ko je začela preiskava, so videmsko kvesturo opozorili, da je prišlo do streljanja v Buji. Protagonist dogodka je bil spet Paroni, katerega je dejstvo, da je obračunal s Pontom, očitno podžgalo. V Buji je vdrl v stanovanje Maura Calligara, katerega je prav tako spoznal v zaporu. S pištolo v roki je streljal dobesedno na vse strani in kričal, da mu že pokazal, kaj pomeni obrekovati Trulla. Calligara tedaj ni bilo doma, njegova mati pa je bila dovolj prisebna, da se je takoj vrgla na tla in se izognila hujšemu. Vlom je bil za Paronija usoden, ker mu je policija prišla na sled in ga spravila za rešetke, kjer si bo kar dolgo hladil jezo.

Ladje in trajekti iz Trsta in Benetk

Urnik odhodov in prihodov

TRAJEKT MARKO POLO

iz Benetk za Split, Dubrovnik in Patras

— vsako soboto ob 23. uri:
Prihod v Split v nedeljo ob 11.30;
v Dubrovnik ob 19. uri;
v Patras v ponedeljek ob 14. uri
Iz Patrasa, za Dubrovnik, Split in Benetke
— vsak ponedeljek ob 19. uri:
Prihod v Dubrovnik ob 11. uri;
v Split v torek ob 20. uri;
v Benetke v sredo ob 9. uri.

TRAJEKT PALLADIO

iz Benetk za Split
— vsak mesec 3. 13. in 23. odhod trajekta iz Benetk ob 17. uri

iz Splita za Benetke
— vsak mesec 5. 15. in 25. odhod trajekta iz Splita ob 13. uri

TRAJEKT PALLADIO (*)

iz Trsta za Zadar in Split
— vsak mesec 9. 19. in 29. odhod trajekta iz Trsta ob 16. uri:
za Zadar - prihod ob 9. uri naslednjega dne;
za Split - prihod ob 18. uri naslednjega dne

iz Splita za Zadar in Trst

— vsak mesec 5. 15. in 25.
Iz Splita - odhod ob 13. uri.
Iz Zadra - odhod ob 22. uri.
Prihod v Trst ob 16. uri naslednjega dne.

(*) - Urnik velja do 30. 9. 1990.

TRAJEKT PALLADIO (*)

iz Trsta za Drač
— vsak mesec 6., 16. in 26., odhod iz Trsta ob 23. uri:
za Drač - prihod ob 6. uri po dveh dneh

iz Drača za Trst
— vsak mesec 8., 18. in 28.
iz Drača - odhod ob 12. uri
Prihod v Trst ob 14. uri naslednjega dne.

(*) - Urnik velja do 30. 9. 1990.

Program ekskurzij ladje Dionea (*)

ODHOD IZ TRSTA
— v ponedeljek odhod iz Trsta ob 8. uri, prihod v Pulj ob 12.30;
— v torek odhod iz Trsta ob 8. uri, prihod v Gračevo ob 9.40 (odhod ob 9.55), v Poreč ob 12.20;
— v četrtek odhod iz Trsta ob 8. uri, prihod v Izolo ob 8.45 (odhod ob 9.05), Piran ob 9.35 (odhod ob 9.40), v Umag ob 10.25 (odhod ob 10.30), v

Novigrad ob 11.15 (odhod ob 11.20)

In v Poreč ob 12. uri;
— v petek odhod iz Trsta ob 8. uri, prihod v Gračevo ob 9.40 (odhod ob 9.55), v Poreč ob 12.20;
— v soboto odhod iz Trsta ob 8. uri, prihod v Gračevo ob 9.40 (odhod ob 9.50), v Rovinj ob 13.05;
— v nedeljo odhod iz Trsta ob 7. uri, prihod v Gračevo ob 8.40 (odhod ob 8.55), v Umag ob 10.25 (odhod ob 10.50), v Rovinj ob 12.45.

ODHODI IZ ISTRE

— v ponedeljek odhod iz Pulja ob 16.30, prihod v Trst ob 21. uri;
— v torek odhod iz Poreča ob 16.00, prihod v Piran ob 17.45 (odhod ob 17.55), v Gračevo ob 19.15 (odhod ob 19.30), v Trst ob 21.10;
— v četrtek odhod iz Poreča ob 15.30, prihod v Novigrad ob 16.10 (odhod ob 16.15), v Umag ob 17.00 (odhod ob 17.05), v Piran ob 17.50 (odhod ob 18.00), v Izolo ob 18.30 (odhod ob 18.45), v Trst ob 19.30;
— v petek odhod iz Poreča ob 16. uri, prihod v Piran ob 17.45 (odhod ob 17.55), v Gračevo ob 19.15 (odhod ob 19.30), v Trst ob 21.10;
— v soboto odhod iz Rovinja ob 16.30, v Gračevo ob 19.40 (odhod ob 19.55), v Trst ob 21.35.
— v nedeljo odhod iz Rovinja ob 16. uri, prihod v Umag ob 17.50 (odhod ob 18.10), v Gračevo ob 19.40 (odhod ob 19.55), v Trst ob 21.35.

(*) - Urnik velja do 16. 9. 1990.

Povzročil je več nevšečnosti, a bil je tudi potreben Včeraj je ves dan lil dež in močno ohladil vroč avgustovski zrak

Včeraj pa je bilo na Tržaškem res kot za sodni dan. Vso noč je treskalo, grmelno, se bliskalo, vmes pa je padal, kaj padal — lil dež, ki se potem ves dan ni ustavil.

Zjutraj se je v mestu ponovilo vse, kar se ob takšnih prilikah dogaja. Spodnji del mesta je bil poplavljen. Kanalizacija ni mogla požirati vode, ki je zaradi tega vdiral v kleti, in samih ulicah in pločnikih pa so nastale luže — zaradi velikosti bi jim včasih lahko rekli celo jezera, preko katerih je človek lahko prišel, le če si je sezul čevlje, zavihal hlače in nato hrabro brodil po vodi, pri čemer se je zmočil do kolen in čez.

Ul. Settefontane ne nosi zaman svojega imena. Voda je po njej drla, kot da bi bilo ne samo sedem, ampak še več »fontan«. Na Garibaldijevem trgu se je nabralo toliko vode, da smo se

pešci z ene in druge strani trga gledali in ugibali, kako bi prišli čez, in se naposled vdano spustili v umazano in deročo vodo. Podobno je bilo še marsikje po mestu. Podobne reke so nastale na Ul. Verga pri Sv. Ivanu, na Ul. della Tesa pod Sv. Jakobom itd. Kot vedno je nastala velika luža tudi pod železniškim nadvozom pri Rojanu, kar je seveda povzročilo veliko težav v avtomobilskem prometu.

V višjih predelih mesta se je položaj še kar hitro izboljšal, v nižjih pa je ostal še veliko časa kaotičen, saj so bili požiralniki kanalov zamašeni z razno umazanijo, tako da voda ni mogla skozi. Strele so marsikje prekinile električni tok in telefonske zveze, kar je zmedo še povečalo. Zaradi težko prevoznih cest so tudi smetarji sorazmerno zelo pozno začeli odstra-

njevati smeti, medtem pa so po vodi začele plavati razne vrečke, škatle in drugi odpadki.

Gasilci so v teku dneva morali poseči skoraj 30-krat zaradi poplavičev v mestu, nekaj posegov pa so opravili tudi drugod v pokrajini. Tako so npr. imeli nekaj dela tudi pri Drobnem rtu, kjer je voda popolavila kletne prostore neke gostilne. Tudi v kraškem predelu so nekajkrat posegli. Tako so npr. sčistili požiralnik ob cesti Opčine-Repentabor, ki so ga zamašile smeti. Pa tudi nekaj kleti so morali sprazniti s črpalkami. Zanimivo je, da so tržaški gasilci bili tudi sami oškodovani od slabega vremena: strela je namreč udarila v njihov sprejemnik, zaradi česar nekaj časa niso mogli komunicirati z zunanjim svetom.

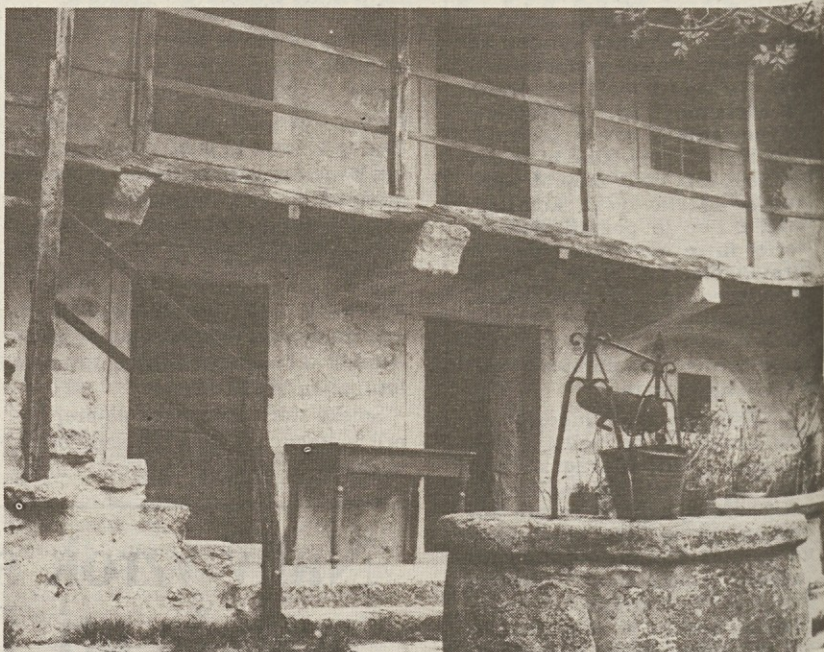
Slabo vreme je nekoliko povečalo delo tudi mestnim redarjem, prometni policiji in karabinjerjem, skratka vsem, ki imajo opravka z urejanjem prometa. Kot običajno se je zaradi dežja število vozil po cestah in ulicah povečalo, pa tudi nesreč je bilo več kot običajno. K sreči ni bilo nikjer hujših posledic za voznike oziroma potnike in pešce, ki so bili v njih vpleteni. Sami mestni redarji so opravili izvide za več kot deset prometnih nezgod.

Dež, ki je včeraj padal praktično ves dan, je znatno ohladil zrak. Njegova temperatura se je v Trstu sukala okrog 20 stopinj. Gre za res neobičajno nizko vrednost za mesec, v katerem se živosrebrni stolpec navadno vrti okrog 35 stopinj.

Sicer pa tudi v tem primeru lahko ugotovimo, da človek ni nikoli zadovoljen. Tako se je včeraj marsikdo pritoževal zaradi slabega vremena, zaradi mokrih čevljev, pokvarjene frizure ipd., pozabljajoč da je bil še dan poprej naveličan vročine. Vsekakor je bil dež tudi potreben, saj ga prej ni bilo lep čas, tako da so kmetje že bili zaskrbljeni zaradi nevarnosti suše.

Na sliki (foto Križmančič) neustrašen avtomobilist brede luže.

Skoraj 2.000 imen v spominski knjigi Kraško hišo obiskali turisti z vsega sveta

Kraška hiša se uveljavlja kot zanimiv turistični center, ki je prekorajil kraške okvire in ki privablja obiskovalce iz najrazličnejših krajev sveta.

Kot poroča tiskovna agencija ANSA (navajamo jo tudi zato, da ne bi bralci mislili, da pretiravamo), se je do konca prejšnjega meseca vpisalo v spominsko knjigo skoraj 2.000 obiskovalcev. Še zanimivejši pa so podatki o »izvoru« turistov, ki so prišli v Repen. Ob imenih podpisanih lahko beremo: Italija, Avstrija, Nemčija, Jugoslavija, ZDA, Sovjetska zveza, Argentina in Kitajska, to pa je že kar spoštljiv seznam na svetovnem zemljevidu. Ob tem velja zapisati, da je Kraška hiša odprta samo ob nedeljah in sicer od 11.00 do 12.30 in od 15. do 16.30.

Kraške zanimivosti ne gre podrobno opisovati, saj jo večina bralcev

dobro pozna. Kraška hiša je preurejena v muzej, v njej pa je tudi galerija, ki je namenjena razstavam sodobnih umetnikov. V poslopju, ki ohranja stare kraške značilnosti, si lahko obiskovalci ogledajo najrazličnejše etnografske predmete: od noš pa do orodja, ki je služilo za domačo uporabo. Svojevrsnost »muzeja« pa je prav v tem, da lahko v njem obiskovalci zaslutijo duh domačnosti, ki je pogostokrat muzejem tuj. Turistom, ki prihajajo iz svetovnih velemest, pa prav takšno počutje veliko pomeni, saj so korenike tudi v občutku pristnosti, ki ga med drugim daje hiši tudi kraško okolje, v katerem je hiša. Kot okolje mislimo na vas in na naravo, ki jo obdaja; oboje je treba ohraniti, saj gre za bogastvo, ki presega krajevni pomen.

Študija o preobrazbi v tehnološki park je sedaj v fazi preverjanja

Ustanova za tržaško industrijsko cono se pripravlja na temeljito preosnovno svoje vloge in dejavnosti

Vzporedno z živahnijšim utripom, ki ga pokrajinsko gospodarstvo doživlja v zadnjem letu ali dveh, se spreminja tudi podoba tržaške industrijske cone. Morda so prav na njenem območju znaki tega gospodarskega oživljanja najbolj vidni: marsikatera zapuščena industrijska hala je dobila nove lastnike, zraslo je nekaj modernih proizvodnih poslopij, predvsem pa to območje končno dobiva primerno prometno mrežo s hitrimi cestnimi povezavami, tako notranjimi kot tistimi, ki ga povezujejo s pristaniščem, z mestnimi vpadnicami in mejnimi prehodi.

Ob teh pozitivnih premikih pa se je v zadnjem letu povsem upravičeno razvila razprava o tem, ali industrijska cona kot institucija še ustreza sodobnim gospodarskim potrebam in ali je po svojem ustroju sposobna odgovarjati na izzive časa.

Če izhajamo iz dejstva, da mora danes industrijska cona poleg ustreznega opremljenega prostora za proizvodne dejavnosti nuditi tudi vrsto storitev, potem odgovor nikakor ni samoumeven. Proizvodne dejavnosti v tržaški industrijski coni upravlja javna oziroma državna ustanova, EZIT, ki jo je leta 1949 ustanovila zavezniška vojska uprava, medtem ko je bil zadnji tozadevni normativ, in sicer odlok predsednika republike, izdan leta 1978. Po njem ima ustanova v prvi vrsti promocijske namene, ki se izražajo zlasti v načrtovanju in uresničevanju infrastrukture za opremljeni industrijski prostor. Ustanova torej nima samo posvetovalnega značaja, ampak je sredstvo za industrijsko urbanizacijo, opremljeno z lastno tehnično službo. Urbanizirane terene in dograjene oblate nato EZIT prodaja, daje v najem ali v leasing zainteresiranim povpraševalcem. Naj dodamo, da ima ustanova tudi možnost razlašanja.

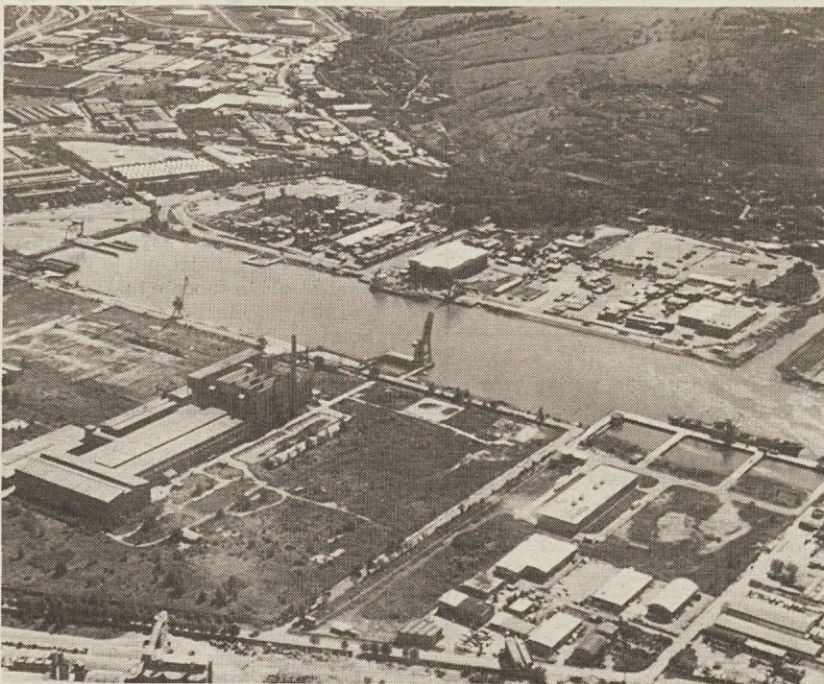
EZIT je kot rečeno javna ustanova državnega izvora, ki pa je danes pod nadzorom deželne uprave. In prav Dežela je tista, ki najbolj odločno poudarja potrebo po normativni reviziji oziroma prilagoditvi ustanove novim potrebam. Vloga EZIT se namreč ne bi smela omejevati samo na odkupovanje in opremljanje terenov, temveč bi morala obsepati tudi vse storitve in službe, ki so potrebne za zagon neke proizvodne dejavnosti. Pri tem pa ne mislimo samo na konkretne infrastrukturne storitve, ampak tudi na stopke za doseg olajšav, ki so z različnimi državnimi in deželnimi zakoni predvidene za podjetnike, ki se odločijo za investiranje v naši pokrajini.

Območje tržaške industrijske cone se razprostira na jugu pokrajine vz-

dolž državne meje. Obsega 1.147 hektarjev površine, ki je opremljena z železniško progo, z električno, vodovodno in plinsko napeljavo ter z neposrednim dostopom do morja oziroma pristanišča. Pri tem gre posebej poudariti pomen industrijske proste cone, ki je ena od treh tržaških prostih kon (drugi dve sta v starem oziroma v novem pristanišču in sodita v pristojnost Avtonomne pristaniške ustanove). V tej coni, ki se razprostira na 20 hektarjih, so možne vse oblike dejavnosti skladiščenja, manipulacije, trgovine in industrijske predelave v brezarinskem režimu. Glede na njeno neposredno obmorsko lego pa ima prosta cona velike potencialne možnosti za intermodalno proizvodno in prevozno dejavnost, za katero je danes premalo izkoriščena, še zlasti če upoštevamo, da se nahaja ob plovnom kanalu, ki teče skozi osrčje industrijske cone.

Najpomembnejše območje razvoja tržaške industrijske cone pa je danes v Dolini pri Orehu in v dolini Ospa, kjer med drugim nastaja tržaški tekstilni pol. Gre za prostor s površino okrog 85 hektarjev, za katerega je ustanova EZIT že izdelala podroben ekonomski program in podroben načrt, ki ga je odobrila Dežela. Le-ta med drugim predvideva zasutje morja za kakih 500 metrov, izgradnjo železniške in avtocestne povezave (sedma tranša del za hitre cestne povezave v pokrajini), dovod električne energije, plina in vode, sistem odvajanja odpadnih voda v pokrajinski depurator in nov center za socialne storitve in športne dejavnosti.

Tak je torej skrčen pregled današnjega položaja industrijske cone, pred katero pa že stoji ambiciozen načrt preobrazbe v sodoben tehnološki park. V začetku poletja je bila namreč dokončana študija o tej preobrazbi, ki gre v dve glavni smeri: industrijska cona naj bi se integrirala s pokrajinskim ozemljem in postala opremljeno storitveno območje za ves prostor Julijske krajine, po drugi strani pa naj bi njeno vlogo ovrednotili s preobrazbo v integrirani tehnološki park, povezan s pristaniščem, raziskovalnimi dejavnostmi in z drugimi pomembnimi krajevnimi gospodarskimi sredinami. Študija, ki je med drugim že dobila podporo na deželni ravni, je sedaj v fazi političnega in operativnega preverjanja. Od skupne odločnosti in od časa, ki bo potreben za njeno realizacijo pa bo odvisna učinkovitost te preobrazbe v njeni funkciji okna proti vzhodu. Glede na hitrost, s katero se ta vzhod spreminja, bi bila namreč prava škoda, če bi se pred tržaškim odprlo kako drugo okno... (vb)

Pogled na tržaško industrijsko cono s plovnim kanalom

Potujoči potepači vabijo prijatelje na letovanje v Čenebolo v Benečiji

Po raznih letovanjih, kolonijah in taborjenjih imajo slovenski otroci letos še eno možnost več, da si dokončno oddahnejo pred začetkom šolskega leta. Potujoči potepači, ki so pri slovenskih otrocih že nadvse priljubljeni - s svojo igrivostjo in razposajenostjo so namreč razživeli že marsikateri popoldan v marsikateri slovenski vasi - vabijo svoje majhne prijatelje na enotedensko letovanje v Benečiji. Skupne počitnice bodo Potujoči potepači in otroci preživeli od 2. do 9. septembra v Čeneboli (Canebola), to je v majhni vasi, ki je oddaljena petnajst kilometrov od Fojde (Faedis). Čenebola leži približno 400 metrov nad morskovo višino v prelepem naravnem okolju.

Potepači, ki so znani po svojem vselem značaju in ki znajo spodbuditi ki igri in petju celo... kamne, so za septembrsko letovanje pripravili že podroben in nadvse zanimiv spored.

Odhod iz Trsta bo v nedeljo, 2. septembra, ob 9. uri. Počitnikarji naj bi dospeli v Čenebolo ob 11. uri. Po namestitvi v penzionu in kosilu pa bodo - kot se sicer za prvi dan počitnic spodobi - obiskali vas ter si ogledali in se sprehodili po okolici.

Od ponedeljka do sobote pa so na sporedu raznovrstne dejavnosti: animatorji se že vneto pripravljajo na tradicionalna kratkočasna opravila, kot so lahko risanje ali druge obrtne dejavnosti, načrtujejo zanimive enodnevnne pohode in izlete s skupnim kosilom v kočah, pripravljajo nove igre za rekreacijo in socializacijo. Nazadnje pa moramo omeniti tudi njihov trud, da bi se ustrezno dokumentirali za največji kulturni podvig načrtovanega letovanja, in sicer za obisk velike zanimive razstave o zgodovini Longobardov v Čedadu (otroci naj bi seveda obiskali tudi to znamenito mesto).

Posebno zanimivost letovanja v Čeneboli pa bo prav gotovo predstavljalo sodelovanje pri pripravljanju tradicionalnega vaškega praznika, ki bo v nedeljo, 9. septembra. Na praznik, na katerem bodo s pomočjo animatorjev otroci nastopili tako rekoč samostojno, so vabjeni seveda tudi starši, ki se bodo še isti dan lahko vrnili s svojimi malčki v Trst. Povratek je namreč predviden prav za nedeljo, 9. septembra, ob 22. uri (iz Čenebole naj bi odpotovali ob 20. uri).

Podrobnejše informacije, tudi po telefonu, nudijo na sedežu Zveze slovenskih kulturnih društev v Ul. sv. Franciška 20 (drugo nadstropje). Urad je odprt vsak dan od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure (tel. št. 767303). Ker je število mest omejeno, vabijo organizatorji, naj se zainteresirani čimprej prijavijo.

Nove ceste in tečaj o prevozi

V torek, 11. septembra, bo za Trst oziroma za njegov promet pomemben dan: ob navzočnosti predstavnika vlade bodo namreč dne predali namenu sistem hitrih mestnih cestnih povezav, še prej pa bodo na univerzi slovesno odprli tradicionalni 31. mednarodni tečaj o prevozi v Evropski gospodarski skupnosti.

Letošnji tečaj, ki ga kot navadno prireja univerzitetni Inštitut za študij prevozov v evropski gospodarski integraciji (ISTIEE), bo potekal do 19. septembra, njegovega zaključka pa se bo predvidoma udeležil tudi minister za prevoze Bernini. Tema tokratnega študijskega srečanja bo »industrija prevozov v perspektivi enotnega evropskega tržišča«. Po besedah predsednika ISTIEE Mattea Materninija bodo udeleženci v tem okviru obravnavali tako naloge industrije pri organizaciji prevozov kot naloge prevozov v službi industrije. Proizvajalci prevoznih sredstev pa se bodo morali po Materninijevem mnenju čimprej prilagoditi zahtevam enotnega evropskega tržišča in nato začeti misliti tudi na vključevanje vzhodnoevropskih držav v Evropo.

Njegovi predstavniki pozvali k zaščiti Sosljanskega zaliva Zeleni škuner zadovoljen z morjem ne pa z zdravjem deželnih rek

Morje ob tržaški in na sploh deželni obali je skoraj popolnoma čisto in zdravo, kopanje v njem (ko bo minilo slabo vreme) pa je povsem priporočljivo. Ugotovitve krajevnih zdravstvenih oblasti potrjujejo letos tudi podatki znanega naravovarstvenega čolna Zveze za okolje »Zelenega škunerja«, ki je v ponedeljek že tretjič letos priplul v Sosljanski zaliv (v našem zalivu, da je škunerjev več). V prejšnjih letih je Zeleni škuner s svojimi analizami namreč pogosto povzročal polemike in slabo kri. »A ne zato, ker bi bili naši podatki nezanesljivi,« je na včerajšnji tiskovni konferenci na sedežu pomorskega kluba Pietas Julia povedala glasnica Zelenega škunerja Simona Tunesi, »pač pa zato, ker so zdravstvene oblasti v preteklosti raje zatislile oko, izkrivile rezultate svojih analiz, če so jih sploh objavljale, ali analizirale morje ob najugodnejših razmerah.«

Podatki Zelenega škunerja dejansko niso bili nikoli popolnoma zanesljivi: morskoro vodo bi bilo po zakonu treba zajemati s periodičnimi presledki, rezultate posameznih zajetij pa primerjati in občasno pripraviti povprečje, ki je dejansko edino veljavno za dovoljenje ali prepoved kopanja. Na to so tehniki Zelenega škunerja sicer vedno opozarjali, rezultati njihovih analiz, ki seveda niso mogli nadomeščati uradnih podatkov, pa so bili večkrat celo v nasprotju s podatki krajevnih oblasti (do najeklatantnejših primerov je sicer prišlo v drugih deželah) in so včasih kazali tudi na to, da je stanje Jadranskega morja skoraj katastrofalno.

Kot rečeno, pa se letošnji podatki Zelenega škunerja popolnoma krijejo s podatki KZE in kažejo na to, da je zdravstveno stanje morja v Tržaškem zalivu dobro. Presenetljivo boljši, so dejali na tiskovni konferenci, so bili predvsem rezultati analiz v tistih kopalščih, kjer je bilo morje lani nadpovprečno onesnaženo, in sicer pri Velikih motorjih, v Nabrežini, pri Auseri in v sesljskem Castelreggiu (kjer so lani dobili tudi sledove salmonele). V vseh krajih, kjer so zajeli morskoro vodo — doslej so vse analize opravili trikrat, rezultati tretjega zajetja pa včeraj še niso bili znani — so našli idealne pogoje za kopanje, saj je bila količina kolibakterij (tako fekalnih kot skupnih) in streptokokov vselej pod varnostno mejo (rezultati analiz o količini kovin, nitritov in kemijskih snovi bodo znani šele oktobra).

Naravovarstvene pomorščake so podatki seveda razveselili. Kljub temu pa so včeraj izrazili strah, da je voda tako čista — tudi ob drugih obalah dežele vse do Lignana — le po naključju.

»Zato da je morje čistejše,« je dejala referent za tisk Anna Pacilli, »je lahko več razlogov. Lahko bi sklepali, da se v morje izliva vse manj onesnažujočih snovi. Čistoča morja pa je lahko odvisna tudi od veliko manjšega števila turistov. Nenazadnje pa lahko sklepamo, da so zaradi pomanjkanja dežja depuratorji boljše delovali. Najbolj veseli bi seveda bili, ko bi ugotovili, da so industrije začele nameščati depuratorje in čistilne naprave. Nekateri podatki pa kažejo, da se iz tega vidika stvari niso veliko izboljšale.«

Na včerajšnji tiskovni konferenci so namreč predstavili tudi rezultate analiz, ki so jih opravili v nekaterih rekah naše dežele, in sicer v rekah Timavi, Stelli in Ausi. O reki Timavi zaenkrat še niso mogli povedati veliko, saj čakajo na rezultate analiz iz milanskega laboratorija, ki je specializiran v sanitarni kemiji (kljub temu pa sumijo, da je nasičena s kovinami). Reka Ausa pa

je po analizah, ki jih lahko opravijo neposredno na čolnu, nadpovprečno onesnažena. Vanjo izlivajo namreč vse odpadke tovarne iz Torviscosa Chimica del Friuli, ki predeluje celulozo. Zato v vodi skoraj popolnoma primanjkuje kisika (v vodi ga je le 25 odstotkov), kar onemogoča živalsko in rastlinsko življenje. Prav tako vsebuje reka zelo velike količine nitritov, in sicer od enega do dva miligrama na liter (medtem ko bi jih morala vsebovati do največ 0,5 mg na liter vode). Tudi zdravstveno stanje drugih italijanskih rek (od Pada naprej) je izredno zaskrbljujoče tako iz mikrobiološkega kot kemijskega vidika. Reke vsebujejo tudi do trikrat več kolibakterij in drugih škodljivih snovi kot je dovoljeno.

Ob pozivu k večjemu nadzorstvu nad industrijskimi odplakami — zdravstveno stanje morja je odvisno od tega, kar se dogaja na kopnem — so predstavniki Zveze za okolje včeraj ponovno pozvali k zaščiti Sosljanskega zaliva, ki naj bi po pričevanjih prestižnega Timesa bil celo med petimi najlepšimi zalivi na svetu. »V kamnolomu so s pretvezo, da opravljajo dela, ki so potrebna iz varnostnih razlogov, že začeli pripravljati teren,« je dejal predsednik deželne Zveze za okolje Santoro. »Sumimo namreč, da je to že pravi začetek gradbenih del, ki pa bi zaradi pomanjkanja ustreznih dovoljenj bil zaenkrat nezakonit.« Santoro je nato še enkrat ponovil znano stališče naravovarstvenikov, po katerem je turistični razvoj Sosljanskega zaliva zaželen, vendar ne za ceno cementifikacije tega prelepega naravnega območja. Santoro je prav tako napovedal, da bo septembra v Trstu posvet o Sosljskem zalivu, katerega se bo udeležil sam arhitekt Renzo Piano, ki naj bi po še neuradnih vesteh izrazil namen, da spremeni načrt in ga delno prilagodi zahtevam Vsedravnega inštituta za urbanistiko in naravovarstvenikov. (B. G.)

Na sliki (foto Križmančič): zeleni škuner Helios Re v Sosljskem zalivu.

Javni natečaj Pokrajine za mesto šolskega tajnika

Tržaška Pokrajina razpisuje javni natečaj na osnovi naslovov in izpitov za eno mesto šolskega tajnika z znanjem slovenskega jezika. Kot je razvidno iz objave razpisa, gre za dejavnost na šolskem področju, delovno mesto pa se v skladu z odlokom Predsednika republike št. 268 z dne 13. 5. 1987 uvršča v 7. kategorijo, ki predvideva nekaj nad devet milijonov sedemsto tisoč bruto letnega dohodka.

Kandidati so lahko stari do 18 do 40 let, diplomirani pa morajo biti iz ekonomskih ali političnih ved ali iz prava (sprejemljiva je tudi kakšna druga enakovredna diploma). Rok za predložitev prošnje, ki mora biti opremljena s predpisano dokumentacijo, zapade 22. septembra 1990.

Prošnje je treba nasloviti na Predsednika tržaške Pokrajine in jih osebno ali v priporočenem pismu s povratnico poslati na sedež Pokrajine Trst, Trg Vittorio Veneto 4. Morebitni kandidati se lahko za nadaljnja pojasnila obrnejo na Urad za osebe Pokrajine Trst v Ul. S. Anastasio 3, in sicer ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure.

Naivnosti in dobrosrčnosti v brk

Z izgovorom sta žensko okradli za 7 milijonov lir

Dobrota je sirota, pravi slovenski pregovor. Nanj se radi sklicujejo sebičneži, ki težko dajo od sebe karkoli, naj bo to kozarec vode ali denarno posojilo. Številni primeri dobrosrčnosti rek na srečo spodbijajo, žal pa se vedno dobijo ljudje, ki izkoriščajo človekoljubje in naivnost v svojo korist. Mednje sodijo ženske — po opisu očitve gre za Romke — ki si za žrtve izberejo naivne, večinoma priletne ženske, in ki z bolj ali manj banalnimi izgovori izkoristijo njihovo gostoljubnost, nato pa pobegnejo z ukradenim denarjem.

Teh primerov je zadnje čase bilo v Trstu kar precej. Zadnja žrtev dveh Romk je bila včeraj nekaj pred poldnevom 68-letna Luciana Valentini por. Bubicich, ki stanuje v Ul. Sette Fontane 77. Ženski sta pozvonili na njene vrata in povedali, da bi radi obiskali gospo, ki stanuje v spodnjem nadstropju, a da je ni doma. Radi bi ji pustili sporočilo,

Postaviti želijo ploščo v čast Mariji Tereziji

Cesarica Marija Terezija je imela vsekakor izjemne zasluge za razvoj modernega Trsta, teh zaslug pa ji očitno nočejo vsi priznati tako, kot bi bilo treba. Zato, da bi ob 250-letnici cesaričinega kronanja počastili njeno ime, se je v Trstu sestal tudi posebni

odbor. Slednji predlaga, naj bi ob kanalu v Terezijanski četrti postavili večjezično spominsko tablo. Prav ta predlog pa v Trstu še vedno vzbuja neupravičene pomisleke.

Predstavniki odbora za postavitev spominske plošče in sicer občinski svetovalec Zelene alternativne liste Maurizio Bekar, občinski svetovalec SSk Aleš Lokar, bivši občinski svetovalec Walter Cusmich in član Zelene liste Romano Lippizzer se sklicujejo na predlog, ki ga je leta 1981 sprejel tržaški občinski svet. V takratnem predlogu so izrecno imenovali večjezično tablo, ki pa je potem niso nikoli postavili.

Omenjeni odbor je pričel z akcijo za postavitev table pred nedavnim in zdi se, da tudi tokrat niso naleteli na večji posluš pristojnih oblasti. Kot je zapisano v tiskovnem sporočilu odbora, je tržaški župan na eni izmed zadnjih sej občinskega sveta označil predlog za provokacijo. Na zadnji seji sveta pa je sprejel »nasvet«, naj bi uresničili občinski svet v sklopu obnove vseh del predela ob cerkvi Novoga sv. Antona. Skratka, problemu se je izognil, odbor pa ne namerava odstopiti od svojega namena. Prav 20. oktobra, to je ob obletnici kronanja, želijo tako ali drugače postaviti spominsko tablo, ki se bo v več jezikih (očitno je tu jabolko spora) spominjala cesarice.

Na sliki: Terezijanska četrt.

Deželni odbor dodelil celo vrsto statusov kulturne ustanove

Deželni odbor Furlanije-Juljske krajine je na svoji zadnji predpočitniški seji sklenil priznati posebno kulturno vlogo vrsti ustanov in organizacij na deželni in pokrajinski ravni ter iniciativam, ki so si jih zamislile posamezne občinske uprave nekaterih glavnih pokrajinskih mest. Za dejavnost teh ustanov pa je odbor sklenil podeliti tudi finančni prispevek, in sicer v skupnem znesku 500 milijonov lir.

Deželno priznanje o posebnem kulturnem poslanstvu so med drugimi prejeli tudi Svet slovenskih organizacij, Združenje istrskih skupnosti v Trstu in Zveza Istranov, medtem ko je Občini Trst oziroma njeni pobudi za veliko razstavo o italijanskem slikarstvu 20. stoletja deželni odbor priznal status, ki je izenačen s statusom kulturne institucije. Priznanje za posebno vlogo kulturne službe pa je med drugimi prejel tudi tržaški Krožek za kulturo in umetnost (CCA). Za sedaj ni znano, kakšen bo delež posameznih organizacij in ustanov pri skupni vsoti.

Pol milijarde prispevkov Dežele za napeljevanje metana v FJK

Letos bo deželna uprava razdelila 500 milijonov lir raznim občinam in konzorcijem v Furlaniji-Juljski krajini za napeljava metana. Zadevni sklep je na osnovi deželnega zakona 63 iz leta 1981 odobril deželni odbor včeraj, in sicer na predlog odbornika za okolje Armada Angelija. Sklep določa prispevke za napeljava oziroma izpolnitev plinskega omrežja v primerih, ko celotna investicija znaša več kot 7 milijard lir. Prispevke bodo prejeli konzorcij CAFO in občine Azzano Decimo, Bagnaria Arsa, Casarsa della Delizia, Cordenons, Devin-Nabrezina, Fiume Veneto, Pordenon, Sauris, Sedegliano, Sesto al Reghena, Spilimbergo, Talmassons, Teor, Tricesimo, Valvasone in Trbiž.

Tržaški občinski odbor obravnaval tekoče zadeve

Tržaški občinski odbor se je včeraj sestal in pod predsedstvom starejšega odbornika Sergia Traunerja (župan Richetti je kot znano že dalj časa zaradi bolezni zadržan) odobril vrsto sklepov, ki v glavnem sodijo v redno upravljanje. Več sklepov je zadevalo razna javna dela. Na predlog odbornika Cernitza je odobril sklepe, ki zadevajo izredno vzdrževanje oziroma popravila nekaterih mestnih pločnikov, javnih poslopij, med katerimi so tudi nekatera šole.

Tržaški občinski odborniki so nadalje odobrili predračun načrta, ki predvideva pokritje drsališča v Ulici Boegan, kakor tudi varianto za dokončno namestitve naprave, ki bo čistila odpadne vode grezničnih omrežij Oreha, Milj, Doline, Svetega Sergija, Svete Marije Magdalene Spodnje in Valmaure.

Na seji je odbor sprejel še vrsto »manjših« sklepov, ki zadevajo področja okolja, socialnega skrbstva in kulture.

Radio Opčine drevi o Italijanih deportiranih v Ljubljano

Radio Opčine sporoča, da bodo nočnojšnje oddaje Pogovor z odvetnikom in Drugi Trst — L'altra Trieste, ki jih pripravljajo Bogdan Berdon, Samo Pahor in Paolo Parovel, posvečene tudi biografijam Italijanov, ki so bili maja 1945 deportirani v Ljubljano. Seznam deportirancev je v včerajšnji številki objavil naš dnevnik na osnovi zadnjih podatkov, ki jih je zbral zgodovinar Tone Ferenc. Proti koncu decembra 1945 in prve dni januarja 1946 naj bi po teh virih odpeljali (verjetno na kraj usmrtitve) iz »centralnih zaporov OZNA« v Ljubljani 113 ljudi, med katerimi so bili tudi policisti zloglasnega posebnega inšpektorata javne varnosti in bridko poznani tržaški Ulici Bellosguardo.

† Dne 7. t. m. nas je zapustila

Marija Mahnič vd. Valentinis

Pogreb bo jutri, 9. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnice naravnost v cerkev v Dolino.

Žalostno vest sporočajo: sestre Jolanda in Mira z družino, svakinja Mira in ostalo sorodstvo.

Dolina, 8. avgusta 1990

Pogreb naše pokojne

Karmelet Carli por. Škabar

bo danes, 8. t. m., ob 11.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v trebensko cerkev.

SVOJCI

Trebče, 8. avgusta 1990

Ob nenadni izgubi drage Karmelet izreka iskreno sožalje svojem godba na pihala V. Parma - Trebče

Včeraj pokopali tržaškega alpinista Sergia De Giosa

Na pokopališču pri Sv. Ani so včeraj pokopali 42-letnega alpinista Sergia De Giosa, ki se je smrtno ponesrečil v soboto zjutraj, ko je s prijateljem Argeom Coslovichem plezal v steni blizu Moggia Udinese.

De Giosa, ki je bil po poklicu mehanik in poznan kot velik in tudi izkušen ljubitelj sten, so k zadnjemu počitku spremljali številni prijatelji in sodržniki, med katerimi je zapustil ženo in dva otroka, stara 18 oz. 14 let.

Nesreča se je pripetila v plezalni smeri Gilberti-Soravito, kakih 280 metrov po vstopu. V celoti meri smer na, vendar v spodnjem delu je ostenje zelo krhljivo, kar je sploh značilnost tega predela karnijskih gor. De Giosa je vodil navezo, ko se mu je po vsej verjetnosti odkrušil oprimek, tako da je padel kakih 30 metrov nižje in silovito udaril z glavo ob steno.

Avgustovsko vreme pomagalo prirediteljem

Nedeljske šagre potekale v znamenju velikega obiska

Kot smo obširno poročali v včerajšnji številki Primorskega dnevnika, so se prejšnji petek, soboto in nedeljo zvrstili na Krasu in v tržaškem predmestju številni domači prazniki in šagre. Prireditelji, slovenska kulturna in športna društva, so imeli vsestransko srečo, saj so prazniki odlično uspeli. Šagre so za društva eden izmed najpomembnejših virov zaslužka naših društev. Od njihovega uspeha je večkrat odvisna tudi sezona, saj je namen vseh teh praznikov prav v tem, da zagotovijo ljubiteljskemu delu minimalno materialno osnovo. Vloženi trud je navadno izjemno velik, uspeh pa je odvisen od vrste okoliščin, med katerimi je seveda tudi vreme. Prejšnji teden je prirediteljem odlično uspelo. Na gornjih slikah (Foto Magajna) vidimo pihalni orkester "Breg" (slika zgoraj), ki je nastopil na šagri v Prebenegu. Na spodnji sliki pa je ansambel "Lo Zodiaco", ki je nastopil na nedeljski šagri v Križu.

Zadovoljstvo prirediteljev po prvem polfinalu

Zelo spodbuden začetek revije lahke glasbe Musica & Amicizia

Prva izvedba revije lahke glasbe »Musica & Amicizia« (»Glasba & Prijateljstvo«) dobro uspeva. Tako ocenjujejo njeni prireditelji s Fulviom Marionom na čelu, ki so s to pobudo hoteli spodbuditi in ovrednotiti zlasti mladinsko ustvarjalnost na področju lahke glasbe v Furlaniji-Juljski krajini.

Prvo izmed dveh predvidenih polfinalnih tekmovalnih se je odvijalo na terasi kopališča Ausonia v Trstu ob prisotnosti številnega občinstva. Prvi se je uvrstil ansambel Scenarij, ki ga sestavlja peterica Tržčanov, za njimi pa so bili New Warriors, Maelstrom in Fumo di Londra, ki se bodo lahko udeležili finala. Kje bo ta zaključna prireditev, ni še določeno, vsekakor pa so zanj že obljubili podporo Tržaška hranilnica in drugi mestni zavodi in ustanove.

Omeniti velja, da je prireditev dobrodelne narave. Prireditelji s Fulviom Marionom na čelu so namreč sklenili, da bodo izkupiček finala namenili ustanovam, ki se ukvarjajo s ščitjenjem zapuščenih živali. Kot znano, gre za problem, ki je posebno prečec v poletnih mesecih, ko se nekateri na najbolj

preprost in hkrati krut način znebiti živali, da bi jim le ne delale problemov, ko se odpravljajo na počitnice.

Razpisan natečaj za orgelske skladbe »Guido Viozzi«

Združenje Promusica iz Trsta razpisuje v sodelovanju z Glasbeno nagrado Mesto Trst nagrado "Giulio Viozzi" 1990. Gre za natečaj iz kompozicije, ki je namenjen izključno skladateljem iz dežel in republik Alpe-Jadrana. Udeleženci morajo predstaviti orgelsko skladbo ali skladbo za ženski pevski zbor in orgle. Izdelke je mogoče predstaviti najpozneje do 30. novembra 1990. Kdor želi natančnejše informacije, lahko vpraša za pravilnik natečaja združenje Promusica, poštni predal 706, 34100 Trst.

Pravilnik natečaja predvideva dve nagradi po 2 milijona lir, najboljše skladbe pa bodo tudi javno izvedene.

Dolinska občina išče spremljevalce prizadetih

Dolinska občinska uprava vabi zainteresirane, ki bi radi opravljali službo spremljevalca prizadetih otrok v dolinski občini v šolskem letu 1990-1991, naj vložijo prošnjo v občinskem tajništvu na županstvu v Dolini. Rok za predložitev prošnje zapade danes, 8. avgusta, ob 12. uri.

gledališča

MIRAMARSKI PARK

Poletna prireditev LUČI in ZVOKI Danes, 8. t. m., ob 21.00 predstava v nemščini in ob 22.15 v italijanski. Naslednje predstave: v soboto ob 21.00 in ob 22.15 predstavi v italijanski; v torek predstava ob 21. v angleščini in ob 22.15 v italijanski.

MILJE

Danes, 8. t. m., ob 21. uri bo pred cerkvijo sv. Frančiška nastopila gledališka skupina Grado Teatro z delom Giovannija »Stiata« Marchesana »Strighissi«. Režiser Tullio Svetlini.

razstave

V foyerju Tržaške kreditne banke, Ul. F. Filzi 10, je na ogled razstava DRAGA DRUŠKOVIČA.

V Trstu je na ogled vrsta razstav, ki spadajo v okvir pobude »Neoklasicizem - Aktualnost in zgodovina Trsta« in ki bodo na ogled do konca decembra.

V Villi Sartorio je na ogled razstava »Neoklasicizem - umetnost, arhitektura in kultura v Trstu«, v Muzeju Revoltella pa »Aktualnosti neoklasicizma«. Urnik: vsak dan 10-13, ob četrtkih in petkih 10-22, ob nedeljah 10-13 in 17-20.

V bivšem anglikanskem templju je na ogled razstava »Potovanje, potniki, neoklasicizem«. Urnik: vsak dan 10-13 in 17-19.

V občinski razstavnici dvorani na Trgu Unità pa je na ogled razstava »Načrti za cesarja«. Urnik: vsak dan 10-13 in 17-19.

V konjušnicah in v nekaterih dvoranah Miramarskega gradu ter v dvorani Franco na Trgu Libertà je na ogled do konca avgusta razstava »Stanovanjska kultura na periferiji cesarstva«. Urnik: vsak dan od 10. do 18. ure.

Na Gradu Sv. Justa bo do konca avgusta na ogled razstava o ruskemu slikarju, kostumistu in designerju Erteju. Urnik: vsak dan od 10. do 19. ure.

Na sedežu letovišarske ustanove v Miljah razstavlja do 15. t. m. slikarka LAURA ORMAS. Urnik: samo ob delavnikih od 9. do 13.30.

Na sedežu letovišarske ustanove v Sesljanu razstavlja do 16. t. m. slikar G. CLAUDIO MARINI. Urnik: samo ob delavnikih od 9. do 13. in od 17. do 19. ure.

včeraj - danes

Danes, SREDA, 8. avgusta 1990

DOMINIK

Sonce vzide ob 5.56 in zatone ob 20.25 - Dolžina dneva 14.29 - Luna vzide ob 21.05 in zatone ob 7.54.

Jutri, ČETRTEK, 9. avgusta 1990

JAROSLAV

PLIMOVANJE DANES: ob 5.12 najnižja -61 cm, ob 11.45 najvišja 49 cm, ob 17.39 najnižja -30 cm, ob 23.20 najvišja 40 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 19,6 stopinje, zračni tlak 1013,5 mb narašča, veter vzhodnik 10 km na uro, vlaga 88-odstotna, nebo oblačno, padlo je 24,2 mm dežja, morje rahlo razgibano, temperatura morja 22,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Marco Sassu, Caterina Bonini, Francesca Savio, Miriam Gianni, Massimo Rovatti, Thomas Clari.

UMRLI SO: 77-letni Bruno Mosetti, 76-letna Giorgia Bernardini por. Mazzocchi, 84-letni Ernesto Elia, 77-letni Giuseppe D'Arrigo, 75-letni Lino Milocco, 70-letni Mario Cechet, 70-letna Laura Livan vd. Margon, 55-letna Michelina Altina, 73-letni Mario Castellani, 76-letna Irma Flori, 90-letni Giovanni Doz, 78-letna Ottilia Germani, 85-letna Palmira Grattoni vd. Lotto.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 6., do sobote, 11. avgusta 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Trg Gioberti 8 (Sv. Ivan).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) in MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Trg Gioberti 8 (Sv. Ivan), Ul. Dante 7, Istrska ulica 18.

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) in MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Dante 7, Istrska ulica 18. OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) in MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razne prireditve

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom - TABOR '90 - V petek, 10. t. m., ob 21. uri odprtje razstave ŽIVA OBRT lončarske zadruge "Lipa" iz Špetra in krožek Tabor OB PLETENJU SE KAJ. Zabavale vas bodo vanderigle Vanka in Tonca. V nedeljo, 12. t. m., ob 9. uri otroški ex tempore, ob 15. uri odprtje kioskov, ob 18. uri nastop baletne skupine ŠD Mladina iz Križa in folklorne skupine osnovne šole F. Bevk iz Opčin (vodi Anka Kocjančič), ob 20. uri ples z ansamblom Happy day. V ponedeljek, 13. t. m., ob 18. uri odprtje kioskov, ob 20. uri ples z ansamblom Karavanke. V torek, 14. t. m., ob 18. uri odprtje kioskov, ob 20. uri ples z ansamblom Taims. V sredo, 15. t. m., ob 15. uri odprtje kioskov, ob 18. uri koncert godbe na pihala iz Ricmanj - kapelnik Ennio Krisanovsky ter ob 20. uri ples z ansamblom Taims.

SKD Slavec Ricmanje-Log priredi VAŠKO ŠAGRO na Zrebcem 11., 12., 13. in 15. t. m. Za ples bodo poskrbeli ansambli Krt, Malibu in Pomlad.

ŠD Zarja prireja 11., 12., 14., 15., 18. in 19. t. m. tradicionalni ŠPORTNI PRAZNIK na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici. Na prireditvenem prostoru se bo odvijal prvi turnir v nogometnem tenisu. V nedeljo, 12. t. m. se bo vršil balinarski turnir za četverice. Za jedajo in pijačo bo poskrbljeno. Vsak večer bo ples z ansamblom Krt in Zvezde.

Sekcija KPI Devin-Nabrežina prireja 11., 12., 13., 14. in 15. avgusta na igrišču Sokola v Nabrežini FESTIVAL KOMUNISTIČNEGA TISKA. Vsak večer ples z ansambloma Happy day in Lojze Furlan.

kino

ARISTON - 21.15 Music Box - Prova d'accusa, r. Costa-Gavras, i. Jessica Lange.

EXCELSIOR - Zaprtlo. EXCELSIOR AZZURRA - Zaprtlo. NAZIONALE I - 16.20, 22.10 Le sposine insaziabili, porn., □□

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 Ho sposato un fantasma, kom., i. Steve Martin, Lily Tomlin.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 Kickboxer 2 - Senza esclusione di colpi, i. Jean Claude Van Damme.

NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 Il fluido che uccide.

GRATTACIELO - 17.30, 22.15 Alterazione genetica.

MIGNON - Zaprtlo.

LJUDSKI VRT - 22.15 Nightmare V - Il mito.

EDEN - 15.30, 22.00 Vergini corpi frementi, porn., □□

CAPITOL - 17.00, 22.00 Senti chi parla, i. John Travolta.

LUMIERE - Zaprtlo.

ALCIONE - Zaprtlo.

RADIO - 15.30, 21.30 Gola profonda III., porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

prispevki

V spomin na dragega moža in očeta Rafaela Grgiča darujejo žena Marija ter sinova Oskar in Svetko z družinama 100.000 lir za KD Slovan, 100.000 lir MPZ Tabor, 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Padričah in 50.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na pok. starše daruje Ivan Lazar 50.000 lir za balinarsko sekcijo Kraški dom.

Namesto cvetja na grob pok. Pepija Guština darujeta Stana in Sonja Lazar 30.000 lir za MePZ Rdeča zvezda in 30.000 lir za sekcijo KPI J. Pegan.

V spomin na sestrično Danico Košuto in na strica Ivana Košuto daruje Silvano Košuta z družino 50.000 lir za dekliški pevski zbor Vesna.

V spomin na Rafaela Grgiča darujeta Oskar Grgič in Neva Ferluga 30.000 lir za KD Slovan.

Namesto cvetja na grob Carmele Scabar daruje Karla Malalan 50.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

Namesto cvetja na grob Pepija Guština darujeta Cveto in Ladi Kralj 70.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Justine Pahor darujeta Mila in Renata Kralj 50.000 lir za Ljudski dom v Trebčah.

V spomin na Sergioto Milkoviča darujeta Mila in Renata Kralj 20.000 lir za Ljudski dom v Trebčah.

Ob 25. obletnici smrti drage mame daruje hči Marije 25.000 lir za cerkev sv. Andreja v Trebčah in 25.000 lir za Godbo na pihala V. Parma.

Namesto cvetja na grob Pepija Guština daruje Marija Škabar 20.000 lir za gradnjo doma - spomenika padlim v NOB iz Brišičkov.

Namesto cvetja na grob Sergija Milkoviča darujeta Olga in Milan Čuk 20.000 lir za Godbo na pihala V. Parma.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1154.—	1135.—
Nemška marka	731,93	725.—
Francoski frank	218,27	215.—
Holandski florint	649,62	642.—
Belgijski frank	35,621	35.—
Funt šterling	2169,25	2140.—
Irski šterling	1963,60	1930.—
Danska krona	191,90	188.—
Grška dramma	7,449	7.—
Kanadski dolar	1005.—	960.—

Danes slavi 70. rojstni dan naš predragi mož, tata in nono

IVAN UKMAR

Z njim se veselimo in kličemo še na mnoga leta
vsi njegovi

razna obvestila

Sedeži VZPI-ANPI, ANED in ANP-PIA v Ul. Crispi 3, bodo zaprti zaradi poletnih počitnic do 31. t. m.

Kmečka zveza obvešča svoje člane, da bodo v mesecu avgustu njeni uradi na Opčinah in v Nabrežini zaprti; nadalje obvešča, da bodo njeni uradi v Trstu 13. in 14. t. m. zaprti zaradi dopustov.

Zveza vojnih invalidov in Združenje aktivistov NOB sporočata, da bo pisarna zaprta od jutri, 9. do 18. t. m.

Zadružni center za socialno dejavnost sporoča, da bo pisarna zaprta od 13. do 18. t. m. Za morebitna sporočila telefonirati v popoldanskih urah na št. 213949.

ZSKD - Potujoči potepači priredijo od 2. do 9. septembra en teden v ČANEBO-LI (Benečija) za otroke od 9. do 12. leta starosti. Informacije in vpisovanje vsak dan, razen sobote, od 9. do 12. ure v prostorih ZSKD v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 767303. Rok prijave zapade 14. t. m.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu prireja izlet v sredo, 22. avgusta, v Ilirsko Bistrico in na Mašun, kjer se bomo srečali s pobratenim društvom. Obiskali bomo grad Prem in Pregarje. Vpisovanje jutri, 9. avgusta, od 9. do 10. ure v društvenih prostorih.

Ob slavlju 50-letnice vabijo letniki 1940 iz devinsko-nabrežinske občine (tudi izseljenci) na izlet v Salzburg 8. in 9. septembra. Podrobnejše informacije dobite v popoldanskih urah na tel. št. 299586 (Duško) ali 291244 (Vinko). Vpisovanje: Agraria Stanisla - Nabrežina.

KD Rovte-Kolonkovec obvešča, da je še nekaj prostih mest za izlet 14. in 15. t. m. na Plitviška jezera. Tel. ob uri kosila na št. 827528.

mali oglasi

OSMICO je odprl Romano Purič (Repen 13).

OSMICO je odprl Miro Žigon - Zgonik 36.

PRODAM kombi renault expres dizel, 37.000 km, letnik '87. Tel. na št. 731377 ob delavnih urah.

PRODAM hladilnik philips visok 1,80 m z zmrzovalnikom s petimi vrati, zelo malo rabljen. Tel. 211754.

PRODAM renault super 5 GTL, letnik 1985. Tel. 421508 od 13. do 13.30 in po 21. uri.

PRODAM motor za čoln Mercury 8 k. s., v odličnem stanju, letnik 1987 ter tenisko vozilo Daihatsu Rocky, 4 x 4, v odličnem stanju. Tel. na št. 212300 ob uri kosila.

PRODAM dva ročna vozička z gumijastimi kolesi. Tel. 228146.

SUHA drva za kurjavo prodajamo. Tel. na št. 421508 od 13. do 13.30 ter po 21. uri.

PRODAM šotor za štiri osebe po ugodni ceni. Tel. 211343.

KAMION BONETTI F 80, 4x4, prodajamo. Tel. na št. 421508 od 13. do 13.30 ali po 21. uri.

NA POKRITEM trgu prodam zaradi boleznih po zelo ugodni ceni prostor za prodajo cvetic in rastlin. Tel. v večernih urah na št. 381006.

PODJETJE išče prodajalco za višjo izobrazbo. Nujno znanje slovenskega in italijanskega jezika. Prošnje poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Prodajalna Opčine".

DIPLOMIRANA nudi lekcije iz latinščine in italijanščine. Tel. ob uri kosila na št. 948080.

NOVOUSTANOVljeni kamping Savinija vabi goste v Zgornjo Savinjsko dolino. Tel. (003863) 831463.

MUCEK novorojenček išče zatočišče pri ljubitelju živali. Tel. 213856.

MLADA gospa sprejme službo kot hišna pomočnica. Tel. (003866) 58806.

IŠČEM nekatere knjige za tretji razred DTTZ žiga Zois in prodam knjige za prvi in drugi razred DTTZ žiga Zois. Tel. 228475.

ZADNJE Hlavyateve akvarele prodam po ugodni ceni. Tel. na št. 413142 od 19. do 22. ure.

STANOVANJE, 85 kv. m, v Rojanu, opremljeno, dajem v najem osebam, brez stalnega bivališča. Tel. 421508 od 13. do 13.30.

IZGUBILA se je majhna psička svetlorjave barve med Saležem in Zgonikom. Poštenega najditelja naprošamo naj klične ne tel. št. 229386 - nagrada.

ATH

ADRIATHERM s.r.l.

DOLINA 445 (Trst)

Tel. (040) 228800 - 228000

Telefax (040) 228053 - Telex 461105

UVOZ - IZVOZ - REEKSPORT

REPROMATERIALI - BLAGO ŠIROKE POTROŠNJE

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽASKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Družba Fininvest se že bavi s filmi jesenskih večerov

Po odobritvi zakona Mammi je družba Fininvest že začela pripravljati nove jesenske sporede. Čeprav zakon predvideva odlog v zvezi z reklamnimi vložki in s filmi, ki so prepovedani najstnikom, Berlusconijska skupina ne namerava odlašati s spremembami do decembra 1992. Kot je poudaril član tiskovnega urada, je treba novosti upajati postopoma in tako, da se gledalci navadijo na spremembe.

Sicer Fininvest ne bo imela večjih težav s filmi, ki so prepovedani mladini pod osemnajstim letom. Filmi, ki jih cenzura prepoveduje, so baje v skladu s Fininvesta nadvse redki. *Ultimo tango a Parigi* so, recimo, oddali po Canale 5 po temeljitem »prečiščenju«.

Nekaj več težav bodo urednikom ustvarili filmi, ki so prepovedani mladini pod 14. letom starosti. V glavnem gre za filme, katerih glavna karakteristika so erotične scene, temveč prej za pustolovsko-nasilni žanr, v katerega spadajo, denimo, razni *Rambi* ali *Terminatorji*. Za zimsko sezono so Berlusconijsve mreže načrtovale kar 32 premierskih projekcij. Med temi bo kar precejšnje število filmov moralo »zdrkniti« v poznejše ure ali točneje v pas od 22.30 dalje, čeprav so jih doslej predvajali za prvi večerni pas in torej ob 20.30. Pri uvrščanju filmov v razne pasove igrajo precejšnjo vlogo podatki o gledanosti, število gledalcev pa je seveda najvišje prav v prvem večernem pasu.

Heavy metal in hard rock za festival Unità

Mosnters Of Rock 1990 je naslov koncerta, ki bo 30. avgusta v Bologni na tamkajšnjem festivalu Unità. Na koncertu bodo nastopale tiste skupine, ki so tako ali drugače prišle v zgodovino hard rocka in heavy metala: med drugimi naj navedemo skupine The Front, Vixen, Poison, Aereosmith in Quireboise. Na svoj račun bodo tako prišli ljubitelji teh glasbenih zvrsti, ki med privrženci rocka štejeta veliko zagovornikov, a verjetno ravno toliko sovražnikov.

Nedvomno pa hard rock in heavy metal imata (predvsem pa sta imela) velik sporočilni naboj v tej naši družbi, ki se zmeraj bolj utaplja v sponah prikritega nasilja. Številni najstniki (predvsem v Angliji in v visoko industrializiranih državah) so se organizirali v socialne skupine s svojo subkulturo, ki je slonela prav na teh glasbenih zvrsteh. Socialni naboj te glasbe je s časom pojenjal, vseeno pa je zaznamoval določeno obdobje v razvoju rock.

Koncert bo v Parco Nord v Bologni, to je na področju, ki spominja na naravni anfiteater in ki lahko sprejme množico trideset tisoč poslušalcev.

Koncert - igralo bo sedem skupin - bo trajal približno deset ur. Vstopnica stane v predprodaji 40 tisoč lir. Organizatorji opozarjajo, da je ta prireditev uvod v vsedrjavni festival Unità, ki bo letos v Modeni od 1. do 29. septembra.

ženska in njena stvarnost

Kaj so v teku stoletij rekle ženske

V splošni zavesti je še vedno globoko zasidrano prepričanje, da malokatera ženska reče kaj takega, ki bi bilo vredno predati zgodovinskim zapisom. Razmišljanja, sodbe ali ocene žensk naj bi bile pretežno vezane na zelo minljivo in zato zanemarljivo vsakdanjost, medtem ko naj bi izreki bolj ali manj znamenitih moških prej zaslužili trajen spomin. Ne glede na današnjo oceno o pomembnosti tega, kar so v vekih rekly ženske, pa je nedvomno res, da je o moških pogledih na katerikoli vidik življenja zbranega veliko več gradiva kot o »ženskih resnicah«. Zato je toliko bolj zanimiva knjiga »Ženske so dejale« (Le donne hanno detto) televizijske režiserke in novinarko Laure Bolgeri, ki je zbrala najrazličnejša razmišljanja in ocene številnih žensk skozi stoletja. Knjiga, v kateri so izbrana mnenja razvrščena po abecednem redu upoštevanih pojmov, je

med drugim izredno primerna za prijetno poletno branje pod sončnikom ali v planinskem hladu.

Kot naglašata tudi avtorica, ni bil njen glavni namen, da bi sestavila nekakšen zbornik človeškega mišljenja v različnih barvah, temveč da bi vsaj deloma odpravila stoletno zapostavljenost ženskega gledanja na svet. Knjiga je zastavljena kot nekakšen priručnik, ki je med drugim izredno pregleden. Laura Bolgeri je dala prednost tematikam, ki so vezane na konkretnost življenja, pred abstraktnimi pojmi, ker se ženske bolj prepoznajo v svetu družinskih in drugih vezi kot v formalnih odnosih.

Avtorica je v knjigi upoštevala izreke znanih žensk, kot so, denimo, pisateljice ali igralkice (med njimi je tudi nikoli pozabljena Marilyn Monroe, na sliki poleg), stare ženske ljudske modrosti, male oglase nepoznanih žensk in tudi gesla ženskega gibanja. Izbor rekov je zato precej raznolik, zanimiva in koristna obenem pa je objava seznama žensk (z njihovimi bistvenimi podatki), ki so pripomogle k izoblikovanju knjige.

Ker smo že omenili slavno Marilyn Monroe, naj navedemo še njeno »zgodovinsko« izjavo, ki jo je L. Bolgeri uvrstila v poglavje o možeh: »Možje niso nikoli tako dobri ljubimci kot takrat, ko varajo svojo ženo«. Njena še slavnnejša kolegica Greta Garbo je še jedkejša, ko pravi: »Polovica žensk bi streljala na lastnega moža, ko bi le imele dovolj poguma«. Ameriška pisateljica Wrica Jong pa je ujedljivo ironična, ko izjavlja, da »bigamija pomeni imeti enega moža preveč, monogamija pa prav tako«.

Poleg izjav znanih žensk še nekaj anonimnih rekov na isti naslov. Stari lombardijski pregovor pravi, da je »bolje imeti slabega moža kot sto dobrih ljubimcev«. V Toskani so rek nekoliko priredili (ali obratno) v »bolje imeti slabega moža kot sto dobrih otrok«. Neznana ženska pa je zapisala: »Doma imam tri živalice, ki opravljajo funkcijo moža: psa, ki godrnja vsako jutro, papagaja, ki preklinja celo popoldne in mačka, ki se vsak večer vrača pozno domov«.

Med najboljše poglavlja v knjigi sodi seveda ljubezen v raznih zvezah. »Kjer ni ljubezni, tam ni ženske« je tako zapisala George Sand, medtem ko je Colette ostrejša, ko pravi, da »ljubezen ni čustvo, na katerega bi lahko bili ponosni«. Še strožja je velikanka svetovne literature Marguerite Yourcenar, ki je v enem izmed romanov zapisala, da je »ljubezen kazen. Kaznovani pa smo zato, ker nismo znali ostati sami«.

Nepozabni »slavček« Edith Piaf je prizanesljivejša do ljubezni, ker pravi, da je »motor življenja, glavno vodilo življenja«. Novinarica Lea Melandri meni, da je »ljubezen nekoliko pretirano čustvo«, medtem ko Shere Hite, avtorica znanega Poročila Hite o ženski spolnosti, hladnokrvno pripominja, da je »ljubezen bojno polje«. To je samo nekaj iskrice iz knjige, ki preko nepovezanih drobcev skuša razkriti delček ženskega mišljenja.

Jeseni Damatova barka ne bo odplula

Tretja televizijska mreža jeseni ne bo več uvrstila v svoje sporede oddaje Mina Damata *Alla ricerca dell'arca*, čeprav so šele pred dobrima mesecema napovedovali drugače. Z odločitvijo nima nobene zveze podatek (ali vsaj tako se zdi), da je julija zapadla pogodba, ki jo je Damato podpisal z RAI. V studiu v Ul. Teulada so vsekakor že odpravili kulise, ki so spremljale oddajo v zadnjih treh letih, češ da prostor potrebujejo za letošnji niz *Samarcande*. Direktor RAI 3 Angelo Guglielmi je včeraj ponujal več razlag in tudi že napovedal neko novo oddajo, za katero pa ni hotel izdati naslova. Mimogrede je omenil, da je *Arca* ob koncu sezone dajale znake utrujenosti, saj je v drugem delu tudi število gledalcev navadno zdrsnilo s treh na dva milijona.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 9.00 Daniel Barenboim izva-ja Beethovna 10.00 Nad.: Santa Barbara 10.45 Film: Mattino di prima-vera (kom., It. 1957, r. Giacinto Solito, i. Bruno Carotenuto) 11.55 Vreme in kratke vesti 12.05 Nanizanka: Hooperman 12.30 Dok.: Juha in lešniki 13.00 Dnevnik - tri minute 14.00 Variete: Ciao fortuna 14.15 Film: Il primo ribelle (pust., ZDA 1939, r. Wil-liam Seite) 15.35 Mladinska oddaja: Big! 16.35 Festival mlad. filma 16.45 Nadaljevanka: La fre-cia nera 17.50 Dokumentarec: Atlante 18.45 Nad.: Santa Barbara 19.40 Almanah in dnevnik 20.40 Film: Poker Alice (ves-tern, ZDA 1987, r. Ar-thur Allan Seidelman, i. Liz Taylor, George Ha-milton) 22.20 Dnevnik 22.30 Šport v sredo: atletika 24.00 Dnevnik in vreme 0.10 Rockovska noč: Prince in David Bowie - Dve duši in isti rock 1.00 Rubrika opolnoči RAI 2 9.00 Nanizanka: Lassie, nato risanke in zanimivosti 10.40 Nan.: Il gobbo e il ciccione, 11.05 Monopoli 11.55 Nadaljevanka: Capitol 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.30 Nadaljevanka: Beautiful 14.15 Nanizanka: Saranno fa-mosi 15.00 Variete: Ghibli 16.15 Nanizanka: Mr. Belve-dere - Un avvocato in famiglia 16.40 Film: La donna più bel-la del mondo (kom., It. 1955, r. Robert Leonard, i. Gina Lollobrigida) 18.30 Večerne športne vesti 18.45 Nanizanka: Le strade di San Francisco 19.45 Dnevnik in šport 20.30 Nadaljevanka: Pietro il grande (i. Maximilian Shell, Vanessa Redgrave, 3. del) 22.05 Glasbena oddaja: Il nuovo Cantagiro, vmes (23.00) dnevnik 0.15 Dnevnik, vreme in ho-rooskop 0.30 Film: Gueule d'amour (dram., Fr. 1937, r. Jean Gremillon, i. Jean Ga-bin, Mireille Balin) RAI 3 12.20 Film: Treno popolare (kom. It. 1933, r. Raffae-lo Matarazzo) 13.20 Mit tega stoletja: Genij Glen Gould (Strauss, Bach, Casella) 14.00 Deželne vesti 14.10 Dokumentarec: Življe-nje na zemlji 15.10 Nan.: Vita col nonno 16.00 Oddaja o kulturi: Fuori orario. Cose (mai) viste 16.45 Film: Primo amore (kom., ZDA 1936, r. Ge-orge Stevens, i. Kathari-ne Hepburn) 18.20 Videobox 18.45 Športna rubrika: Derby 18.55 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti in Drobci 20.00 Dok.: Divja lepota 20.30 Nan.: I Professionals 21.25 Dnevnik - nocoj 21.30 Film: Distretto 13 - Le brigate della morte (dram., ZDA 1976, r. John Carpenter, i. Aus-tin Stoker, Darwin Jos-ton) 23.00 Nanizanka: Il nero e il giallo 24.00 Nočni dnevnik 0.30 Pred 50 leti: Tri mesta - Noč lesnice v Tarantu TV Slovenija 1 9.00 Spored za otroke in mlade: Ciciban, dober dan - Med ribiči, 9.10 Alice in njena družina 9.25 Mozaik. TV drama: Raj zdaj (pon.), 10.40 nada-ljevanka Zadeva Fran-chise (pon. zadnjega dela) 11.35 Video strani 15.45 Poletna noč (pon.) 18.00 Dnevnik in poslovne in-formacije 18.10 Dokumentarec: Po sle-deh napredka 18.35 Spored za otroke in mlade: nadaljevanka Moja družina in ostale živali (6. del) 19.10 Risanke in TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.00 Film: Žandar iz Saint Tropeza (kom., Fr. 1964, r. Jean Girault, i. Louis de Funes, Genevieve Grad) 21.40 Miniature: Stare ure 21.50 Dnevnik in vreme 22.10 Poletna noč, vmes nani-zanke Pri Huxtablovih, Polnočni klici in Hooperman 0.15 Video strani TV Koper 13.45 Teniški turnir v Wim-bledonu '90: finalno sre-čanje Boris Becker-Stefan Edberg (pon.) 17.30 Oddaja o ribolovu: Fish Eye 18.00 SP v košarki: ZDA-Grčija (iz Ville Ballester v Argentini), vmes TVD Novice 20.00 Odprta meja 20.15 TVD Stičišče 20.30 Nogomet: prijateljska tekma pred prvenstvom, Brescia-Milan (iz Bre-scije) 22.20 TVD Novice 22.30 Nogomet - nemško pr-venstvo 1990-1991: Bo-russia Dortmund-Stutt-gart (posnetek) 0.15 Zgodovina športa po že-lji: Juice Box RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledarček; 8.00 Deželna kro-nika; 8.10 V Evropo in nazaj; 8.40 Revi-val; 9.10 Nadaljevanka: Skriti dnevnik (r. Marko Sosič, 2 del); 9.50 Instrumentalni solisti; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z oper-nega repertoarja; 11.30 Južnoameriška folklorja; 12.00 Intervju; 12.20 Orkestralna glasba; 12.40 Naši zbori: Mešani zbor Hrast iz Doberdoba; 13.20 Melodije; 13.40 Oblaki so rudeči; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Poletni mozaik; 16.00 Svet Boga, Bog sveta; 16.50 Potpuri; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: severno-evropski skladatelji; 18.00 Med zemljo in sanjami; 18.25 Ansambli; 19.20 Zaključek sporedov. SLOVENIJA 5.00, 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Počitnice; 8.30 Instrumenti; 9.05 Glasba; 9.35 Turistični napotki; 11.05 SLO; 11.30 Danes smo iz-brali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.38 Do 14.00; 14.05 Mehurčki; 14.20 Mladi mladi-m; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Jazz; 18.30 Na ljudsko temo; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Zborovska glasba; 20.35 Z našimi inter-preti; 21.05 Knjižni trg; 21.30 Iz operne literature; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Me-lodije; 23.05 Literarni nokturno. RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 16.30, 19.00 Po-ročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Na valu radia Koper; 13.15 Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Pri-morski dnevnik; 18.00 Glasbene aktual-nosti; 18.35 Popevke po telefonu; 19.30 Prenos Radia Lj. RADIO KOPER (italijanski program) 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.35 Polet-na oddaja; 8.00 Razglednica; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Okoli sveta; 9.15 Clic, 9.35 Popevke; 10.00 Pre-gled tiska; 10.10 Superpave; 10.40 Druži-na; 11.00 Srečanja; 12.00 Glasba po že-ljah; 13.00 Cestitke; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Živio poletje; 16.00 Igre; 16.20 Poletje v živo; 17.00 Kul-tura in šola; 17.05 Hot Hits; 18.00 Puzzle; 18.30 Najlepše popevke; 19.00 Souvenir d'Italy; 20.00 Nočni program - glasba. RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 17.00 Klepet ob glasbi; 18.00 Zme-nek s psihologom; 19.00 Glasba po že-ljah; 20.30 Pogovor z odvetnikom in Os-tali Trst, nato Nočna glasba. CANALE 5 8.00 Nanizanke: Simon Tem-plar, 9.00 Marcus Welby M.D., 9.55 Un dottore per tutti 10.30 Aktualno: Forum 11.15 Kviza: Doppio slalom, 11.45 O.K. Il prezzo è giu-sto 12.45 Superclassifica Show 13.45 Film: Vacanze per amar-ti (kom., ZDA 1959, r. Henry Levin, i. Clifton Webb) 15.20 Nanizanke: Dalle nove alle cinque, 15.50 Man-nix, 16.50 Diamonds, 17.55 Mai dire sì, 18.55 Top Secret - Un po' di sesso, un po' di scandalo 19.50 Kviz: Quel motivetto... 20.30 Film: Anna (dram., ZRN-It. 1987, r. Frank Strec-ker, i. Silvia Seidel, 1. del) 22.20 Nanizanka: Charlie's Angels - Angeli dietro le quinte 23.10 Variete: Maurizio Co-stanzo Show 1.00 Film: Kurussu, la bestia delle Amazzoni (pust., ZDA 1956, r. Kurt Siod-mak) RETE 4 8.25 Nanizanka: Bonanza - Stella scura 9.25 Film: Senza famiglia (kom., It. 1944, r. Giorgio Ferroni, i. Luciano de Ambrosio) 11.00 Nadaljevanki: Aspettan-do il domani, 11.30 Così gira il mondo 12.00 Nanizanka: Lou Grant - Bambini 12.45 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 13.40 Nadaljevanka: Sentieri 14.30 Nanizanka: Falcon Crest - Nuove ombre 15.30 Nad.: Amandoti, 17.00 Andrea Celeste, 18.30 La valle dei pini 19.00 Nanizanka: General Hospital 19.30 Nadaljevanka: Febbre d'amore 20.30 Film: Il vigile (kom., ZDA 1979, r. Luigi Zam-pa, i. Alberto Sordi, Vi-ttorio De Sica) 22.30 Film: Ed ora punto a capo (kom., ZDA 1979, r. Alan Pakula, i. Candice Bergen) 0.35 Nanizanki: Cannon, 1.35 Barnaby Jones ITALIA 1 8.30 Nan.: Superman, 9.00 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Boomer, cane intel-ligente, 10.30 Skippy il canguro, 11.00 Rin Tin Tin, 11.30 Flipper, 12.00 La famiglia Addams, 12.30 Benson, 13.00 Tre cuori in affitto, 13.30 Ap-partamento in tre, 14.05 Starsky & Hutch - La ra-gazza di Starsky, 15.00 Giorni d'estate 15.20 DeeJay Beach in Ibiza 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, ves nanizanka Teneramente Licia in ri-sanke 18.00 Nanizanke: Batman, 18.30 Supercopier, 19.30 Casa Keaton 20.00 Risanke 20.30 Film: Il nido dell'aquila (pust., ZDA 1984, r. Phi-lippe Mora, i. Kathleen Turner) 22.25 Nanizanki: I Robinson, 22.55 Cin Cin 23.30 Rubrika: Ai confini dello sport 24.00 Šport: catch in boks 0.30 SP v košarki: Italija-Bra-zilija (iz Rosaria) ODEON 9.30 Nanizanka: Arthur 12.30 Filmske novosti 13.00 Risanke in nan. Heidi 15.00 Nanizanka: Interbang 15.30 Film: Capitani coraggio-si (pust., ZDA 1937, r. Viktor Fleming, i. Spen-cer Tracy) 17.00 Nanizanki: Gli inaffer-rabili, 18.00 Lottery 19.00 Filmi in risanke 20.00 Nan.: Flash Gordon 20.30 Film: Ercole contro Mo-lock (pust., It. 1963, r. G. Ferroni, i. Gordon Scott) 22.30 Film: Ninotchka (kom., ZDA 1939, r. Ernst Lu-bitsch, i. Greta Garbo) 0.30 Aktualno: Chic (pon.) TMC 12.00 Risanke: Snack 12.30 Nan.: Il calabrone verde 13.00 Športne vesti 13.30 Dnevnik 13.45 Nadaljevanka: Diadorim 15.00 Film: Ti ricordi Silver City (dram., Avstral. 1984, r. S. Turkiewicz) 16.55 Risanke: Snack 18.00 Nanizanke: Provaci an-cora Lenny, 18.30 Segni particolari, genio, 19.00 Petrocelli TELEFRIULI 12.00 Risanke in rubrika 13.00 Nanizanka: L'albero del-le mele 13.30 Film: A sud di Pago-Pago (pust., r. Alfred Green) 15.00 Nanizanke: I giorni di Bryan, 15.30 Il brivido e l'avventura 16.00 Nanizanka: Police News 17.00 Risanke 18.30 Nan.: L'albero delle mele, 19.00 Riuscirà la nostra carovana a... 19.30 Dnevnik 20.00 Rubrika: Voglia d'estate 20.30 Okrogla miza 21.30 Nanizanka: Hagen 22.30 Nočne vesti 23.00 Nan.: I giorni di Bryan TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi
--

Takoj po izvolitvi nove uprave v noči na torek

Župan Scarano je včeraj zaprisegel in dodelil odgovornosti odbornikom

Šele po osemurni razpravi je goriški občinski svet včeraj ponoči izvolil novega župana in odbornike. Občinsko upravo bo še nadalje vodil župan iz vrst krščanske demokracije Antonio Scarano, ki s tem začenja že svoj tretji županski mandat, ob njem pa bodo tako kot pred petimi leti odborniki petih strank (KD, PSI, PSDI, SSK in PRI). Večino podpirata tudi predstavnik PLI in zelenih smejočega se sonca, ki pa ne bosta dobila mesta v odboru. Če je politični okvir v bistvu nespremenjen (razen komaj omenjene zunanje podpore dveh svetovalcev, ki - kot je ugotovil nekdo - dejansko krijeta izgubo dveh svetovalcev KD, tako da podpira upravo natančno enako število svetovalcev kot pred petimi leti), je do precejšnjih zamenjav prišlo pri osebah, ki bodo sedele v odboru. Ob županu, ki je že včeraj dopoldne zaprisegel pri prefektu in takoj zatem sklical prvo sejo odbora za porazdelitev resorjev, bodo od prejšnje "ekipe" ostali le podžupan Mario Del Ben (PSI - odbornik javna dela in občinsko premoženje), Nicolò Fornasir (KD - urbanistika, okolje in gospodarski razvoj) in Dario Drufova (PRI - osebe in splošne zadeve). Novi odborniki so Salvatore Colella (KD - socialna oskrba), Ermio Tuzzi (KD - storitve in decentralizacija), Marjan Brescia (SSK - mes-

tna policija, trgovina in turizem), Alberto Alberti (PSI - finance, proračun in načrtovanje) in Rodolfo Ziberna (PSDI - kultura, šolstvo, šport in problemi mladine).

Kot je bilo pričakovati ni bilo pri glasovanju nobenih presenečenj: po novem volilnem zakonu se namreč o programu večine in sestavi odbora glasuje s preprostim in javnim dviganjem rok, tako da je po maratonski razpravi bilo glasovanje skorajda bliskovito. Za novo upravo se je izreklo 29 svetovalcev sedmih strank večine, proti pa je glasovalo devet predstavnikov KPI, zelenih golobice in MSI. Tako pri večini kot pri opoziciji sta bila odsotna po en svetovalec.

V razpravo so pred glasovanjem posegli načelniki vseh desetih svetovalskih skupin, ki so dokaj razčlenjeno opredelili razloge za podporo oz. nezaupanje novi večini, oglasili pa so se tudi mnogi drugi, ki so opozorili na posamezne probleme. Poleg posegov, o katerih smo pisali v včerajšnji številki, bi se tokrat omejili zato le še na štiri načelnike skupin, ki so spregovorili v kasnejšem delu razprave. Pecorari (PRI) je poudaril pomen novosti v Sloveniji in v imenu svoje stranke napovedal podporo večini. Socialist Zucalli je prav tako podprl program, toda istočasno izpostavil

potrebo po celoviti spremembi regulacijskega načrta namesto dosedanjih malenkostnih variant, po programiranju delovanja, po večji zavzetosti za razvoj univerze ter dograditev avtoporta. Pozdravil je prizadevanja župana, da bi Gorica postala "zgodno mesto", vendar opozoril, da je v ta namen treba rešiti tudi probleme revščine in odrinjenosti.

V imenu stranke relativne večine je podporo županu in odbornikom napovedal njen načelnik Armando Obič. Pozitivno je ocenil dogovor strank večine in razširitev koalicije kot tudi programske smernice, ki se navezujejo na kontinuiteto dela v prejšnjih mandatnih dobah, vendar vsebujejo tudi nekaj pomembnih novosti.

Odločno proti novi upravi je nastopil Fiorelli (zeleni golobice), ki je v dveurnem posegu dokaj pikro obdelal grehe in napake večine ter njenih posameznih predstavnikov. Obtožil jih je da vodijo politiko v zaprtem krogu, daleč od potreb občanov in bil zaskrbljen zaradi nevarnosti, da ne bi novi predpisi o delovanju krajevnih uprav še poslabšali stanja. Prav zato je napovedal v bodoče še ostrejšo opozicijo zelenih golobice, drugo skupino zelenih (smejoče se sonce) pa je označil kot orodje v rokah večinskih strank.

Priprave na velikošmarne prireditve

V Gradišču ptičji sejem in razstava malih živali

Goriško ptičarsko združenje pripravlja tudi letos ptičji sejem, ki bo kot običajno 15. avgusta pri starem mestnem obzidju v Gradišču. Sejem, ki je 24. po vrsti, bo za gledalce odprt od šeste dalje, uro prej pa se bodo pričela vpisovanja za tekmovalni del. V petju se bodo pomerili gozdni ptiči, kanarčki in druge vrste, zatem pa bo žirija ocenila male živali, perutnino in kunce. Nagrajevanje bo ob 12.30, zaključek sejma pa ob 14. uri. Na sejmu bodo prodajali tudi ptiče, kletke in druge potrebščine.

Isti dan bo v občinskem parku želena razstava psov, na kateri si bo mogoče ogledati predstavnike raznih pasem. Vpisovanje za tekmovanje bo od 8. ure dalje, ogled pa se bo pričel ob desetih. Nagrajevanje in predstavitev najboljših primerkov bo ob 15. uri. Program bo dopolnil tržni kotichek psov.

Poleg teh razstav in razstave morskega živalstva, ki je letošnja novost, bo na prireditvenem prostoru še veliko drugih pobud. Za mladino pod 15. letom je na sporedu slikarski ex tempore, na ogled pa bo tudi izredna predstavitev redkih primerkov živalskega parka "Le cornelle" iz Valbremba pri Bergamu. Vrtnarji bodo kot že prejšnja leta razstavljali svoje rože in prodajali sadike ter druge rastline. Na

vrsto bodo prišli tudi kmečki stroji, nenazadnje pa še nagačene ptice, ki bodo na ogled obiskovalcem in ljubiteljem tovrstnih trofej.

Naj ob koncu omenimo, da bo 25. in 26. avgusta še ena pomembna manifestacija v Gradišču. Na programu je namreč 23. državno jahalno tekmovanje formule 2, ki bo v občinskem parku.

Elvio Ferigo v Novi Gorici

Pred kratkim potrjeni predsednik goriškega odbora olimpijskega komiteja, Coni, Elvio Ferigo je obiskal novogoriškega župana Sergija Pelhana. Srečanja se je udeležil tudi predsednik avtomobilskega kluba Mario Tirel.

Na srečanju sta se predstavnik goriške športne organizacije in novogoriški župan pogovorila o možnostih sodelovanja na področju telesne kulture, predvsem kar zadeva skupno realizacijo nekaterih mednarodnih športnih manifestacij. Govor je bil konkretno o prireditvi avtomobilske ocenjevalne vožnje.

Julija promet na meji ni presegel povprečja

Le nekaj dni po izrednem navalu turistov na mejne prehode proti Jugoslaviji, ko smo na meji lahko gledali kolene avtomobilov, kakršnih pri nas ne pomnimo, nam je goriška mejna policija posredovala statistični obračun prometa čez mejo v mesecu juliju. Iz podatkov izhaja, da je bil v zadnjem mesecu promet dokaj gost, vendar še vedno v rednem mesečnem povprečju. Našteli so približno milijon 310 prestopov meje, kar je nekoliko več od povprečja v zimskih mesecih, toda manj kot junija, ko je šlo čez mejo na Goriškem približno 70 tisoč ljudi več. Tako kot junija je bilo tudi tokrat več potovanj s potnim listom (ali osebno izkaznico) kot s prepustnico. Prav določenemu zmanjšanju maloobmejnega prometa, ki pa je sicer v času dopustov razumljiv, gre pripisati tudi zmanjšanje v skupnem obsegu prometa v primerjavi z junijem.

Julija je skozi dva goriška mednarodna mejna prehoda potovalo v obe smeri 688.119 t.i. mednarodnih potnikov (s potnim listom ali osebno izkaznico). Ob tega je približno 451 tisoč bilo italijanskih državljanov, 237 tisoč pa tujecev, od tega 207 tisoč Jugoslovancev. Ti podatki se v glavnem ujemajo z junijskimi.

S prepustnico je v zadnjem mesecu šlo čez mejo skozi maloobmejne prehode 342 tisoč upravičencev z italijan-

ske strani in 280 tisoč z jugoslovanske. V obeh primerih so v primerjavi z mesecem prej zabeležili približno 10-odstotno zmanjšanje, saj je junija prestopilo mejo 375 tisoč italijanskih in 309 tisoč jugoslovanskih prebivalcev z obmejnega pasu.

Delegacija SSK pri prefektu

Goriški prefekt dr. Giovanni Rosa je včeraj jutraj sprejel na vljudnostni obisk delegacijo Slovenske skupnosti, ki jo je vodil pokrajinski tajnik dr. Mirko Špacapan. V delegaciji sta bila še Marjan Terpin in Renco Frandolič. Člani delegacije so predstavnika osrednje vlade seznanili s stališči Slovenske skupnosti glede vprašanj zaščitnega zakona, šolstva in sožitja med tu živječima narodoma, kakor tudi med Gorico in Novo Gorico.

Dr. Rosa, tako navaja tiskovno poročilo SSK, je pokazal veliko odprtost in zanimanje za probleme državljanov slovenske narodnosti, zato so se skupaj zavzeli za sodelovanje in vzpostavitve tesnejših stikov, da se bodo lahko tudi predstavniki vladnih oblasti podrobno seznanili z življenjem slovenske skupnosti v Italiji.

pismo uredništvu

Slovenske ustanove zapostavljene pri razdeljevanju javnih sredstev

Prejeli smo s prošnjo za objavo: "V zvezi z včeraj objavljenim članom na goriški strani Primorskega dnevnika "Prispevki Trgovinske zbornice raznim ustanovam in društvom" opažamo ponovno zapostavljanje slovenskih goriških kulturnih ustanov, saj ni niti ena bila deležna prispevka iz javnega sklada Trgovinske zbornice. In vendar je na Goriškem več slovenskih manifestacij, ki imajo širši odmev (npr. pregled slovenskega filma Film video monitor, Festival narodnozabavne glasbe v Števerjanu, serija jazz večerov v Kulturnem domu "Tribute to T. Dorsey in B. Goodman" in še bi lahko naštevali), toda na Trgovinski zbornici jih niso vzeli v poštev. Znano nam je namreč, da so nekatere slovenske ustanove vložile zadevne prošnje, ki pa, kot je razvidno iz dodelitve prispevkov, niso bile upoštevane.

Morda bi morala Trgovinska zbornica še posebej pokazati večjo mero dovtornosti za enakopravno razdeljevanje sredstev, saj je v njej včlanjenih veliko število slovenskih gospodarstvenikov oz. trgovcev. Poleg tega bi želeli tudi s strani slovenskih predstavnikov v raznih organih zbornice večje zavzemanje v tej smeri kot doslej.

Upati je, da bo prihodnje leto prišlo do večje odprtosti oz. do pravičnega in enakopravnega traktiranja vseh goriških, tudi slovenskih kulturnih ustanov, ter do večje zavzetosti slovenskih gospodarskih krogov - tako posa-

meznikov kot ustanov - za ta vprašanja, ki so poglavitnega pomena za nadaljnji razvoj slovenske kulture na Goriškem. Želeli je, da bi se lepe besede o sožitju, pomenu slovenskega gospodarskega dejavnika itd., ki jih še posebej v Novi Gorici in Sloveniji izrekajo predstavniki Trgovinske zbornice, izkazale tudi v konkretnih dejstvih pri razdeljevanju sredstev in upoštevanju slovenske kulturne stvarnosti na Goriškem."

Sledi podpis

Sem za spomeniški park na Sabotinu vendar...

Prejeli smo sledeče pismo uredništvu s prošnjo za objavo:

Zamisel gospoda Branka Marušiča o spominskem parku na Sabotinu se mi zdi dobra in vredna, da bi jo tudi uresničili. Vendar ne morem prezreti nekoliko omalovažujočega tona o pobudah novogoriškega župana Sergija Pelhana o skupnem mestu Gorici in Novi Gorici. In tudi ne mimo dejstva, da gospod Marušič predlaga uporabo kamna iz napisa NAŠ TITO, ko pa vsi vemo, da je na Sabotinu na razpolago dovolj drugega kamna. Morda bi z uničenjem napisa NAŠ TITO pridobili simpatijo goriških nacionalističnih

krogov, gotovo pa bi izgubili tisto marsikatero zavednega goriškega Slovenca.

S spoštovanjem
David Sossou

■ Uprava pokrajinskega odbora Rdečega križa sporoča, da bodo uradi sedeža v Ul. Codelli 9 zaprti do vključno 21. avgusta. V preostalih avgustovskih delavnikih bo urad posloval od 9.00 do 12.30.

prispevki

Namesto cvetja na grob Martina Šulgoja darujeta Milena in Sergij 50 tisoč lir za Sklad Mitje Čuka.

Namesto cvetja na grob Olge Čotič, daruje sestrična Iva z družino 50 tisoč lir za sekcijo krvodajalcev v Sovodnjah.

Za Zeleni križ v Gorici so z raznimi nameni darovali: Mirella Rossi in Elda Tuni 50 tisoč; Maria Trencu 50 tisoč; družina Livio Valdemarin 200 tisoč; dr. Renato Godeas 50 tisoč; Lorenzo Lorenzini 30 tisoč; Mario in Luciana Bassi 50 tisoč; Grusovin, Miseri, Tomasi in Zaccarelli 100 tisoč; Elda in Bruno Montico 50 tisoč; družina Roset Romeffa s sinovi 80 tisoč; Alessandro Zavadlav z družino 50 tisoč; "La Fototecnica" 30 tisoč; uslužbenci podjetja Siles v Gorici 245 tisoč; Vanda, Franca, Lucia in Mauro 40 tisoč; Stefania Pevcec 20 tisoč; konjski krožek v Gradišču 100 tisoč; družine Podgornik 40 tisoč; družina Francesco Anatelli 50 tisoč; Elena Donato 50 tisoč; Alma Hvalic 50 tisoč; letnik 1945 iz Krmina 300 tisoč.

razna obvestila

Slovensko deželno gospodarsko združenje - Gorica obvešča, da bodo uradi v Gorici, od 13. do 17. t. m. zaprti zaradi dopusta.

Gabrsko-vrhovski gospodarski župnijski svet vabi Vrhovce, tudi tiste, ki so se iz domačega kraja izselili, na mašo, ki bo 12. avgusta ob 10. uri, ob praznovanju vaškega patrona sv. Lovrenca.

Uprava knjižnice Damira Feigla sporoča, da je do 31. avgusta zaprta.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje obvešča, da je tajništvo do 24. avgusta zaprto.

kino

Gorica

CORSO Zaprto.

VERDI Zaprto.

VITTORIA Zaprto.

Tržič

COMUNALE Zaprto.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.30 »Saigon«, 20.30 »Mačji sindrom«.

SVOBODA Šempeter Danes zaprto. Jutri 20.30 »Saigon«.

DESKLE Danes zaprto. Jutri 20.00 »Hawaii«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska lekarna št. 1 (Comunale n. 1) - Ul. sv. Mihaela tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla salute - Ul. C. Cosulich 117 - tel. 711315.

Prava gneča na bregovih Soče

Bo v vodi še dovolj rib za vse?

Športni ribolov ima vse več privrženцев tudi na Goriškem. To potrjujejo številke, mogoče pa se je ob popoldnevih in večerih na lastne oči prepričati ob rečnih bregovih, kjer športnih ribičev dobesedno mrgoli. Ne gre toliko za ulov, oziroma plen. Športni ribolov nudi veliko možnosti za sprostitve, v teh soparnih poletnih dneh pa tudi za prijetno osvežitev ob ali celo v

vodi. Na z ribami bogatih območjih je mogoče občasno opaziti tudi takšen prizor. Ujel ga je naš reporter (Pavšič) pri Zagraju, niže od jeza, ki oddaja vodo v kanal De Dottori. Zgleda, da je na tem območju zares veliko rib. Sicer so dobro obiskani tudi bregovi Vipave in tudi številnih umetnih jezer na Goriškem.

V Gradežu julija manj gostov

Največji osip iz Zah. Nemčije

Rezultat letošnje turistične sezone v Gradežu bo dokaj skop. Številčni podatki o prisotnosti gostov ter o nočitvah v juliju govore, da so v tem mesecu zabeležili skoraj pet odstotkov manj gostov, število nočitev pa je bilo manjše celo za dobrih sedem odstotkov.

Po podatkih avtonomne letovišarske ustanove, je letos predvsem manj tujih gostov. Število nočitev le teh se je namreč zmanjšalo skoraj za tretjino. Zanimiv je tudi podatek, da se večja števila domačih gostov, ki pa očitno ne more odtehtati močnega osipa.

Negativni so tudi podatki o zasedenosti v kampingih, zasebnih sobah in hotelih. V hotelih so julija našteali 1500 gostov manj, dva tisoč gostov manj je bilo v zasebnih sobah, šestindvajset tisoč gostov manj.

Očitno se tudi želje in okusi turistov spreminjajo in kot se zdi, sonce in razmeroma čisto morje v laguni, še nista dovolj.

Ustanova Unicef ne prodaja majic

V okviru poletnih prireditev v Ronkah - agosto ronchese - je tudi pokrajinski odbor UNICEF - mednarodne organizacije za pomoč otrokom, pri-

pravil posebno stojnico, kjer prikazuje globok humanitarni pomen prisotnosti te organizacije zlasti v državah tretjega sveta.

Zdi se pa, da so, zaenkrat neznanci, izrabili to okoliščino za povsem drugačne namene. Z izgovorom, da delajo za Unicef, naj bi mladi, stari od 17 do 20 let prodajali majice in obnem proslili še za prostovoljne prispevke.

Menda je bilo v zadnjih dneh kar nekaj takih primerov na območju Ronk in Tržiča.

Pri Unicefu opozarjajo, da z zadevo nimajo nič, kajti organizacija si skuša finančna sredstva pridobiti na drugačen način.

Kot v tolikih podobnih primerih, naj bi šlo tudi tokrat do zlorabe, oziroma izkoriščanja imena znane ustanove.

Lažja nesreča na Poljanah

V prometni nesreči, zgodila se je včeraj okrog 9. ure na Poljanah, je bil laže ranjen 24-letni voznik renaulta 5 Roberto Da Ros iz Tržiča. V bolnišnici v Tržiču so mu nudili le prvo zdravniško pomoč zaradi lažje poškodbe vratnih vretenc. V nesrečo, ki ji je najbrž botrovalo mokro cestišče, je bilo vpleteno tudi vozilo fiat 500, ki ga je upravljal Bogdana Marušič z Vrha.

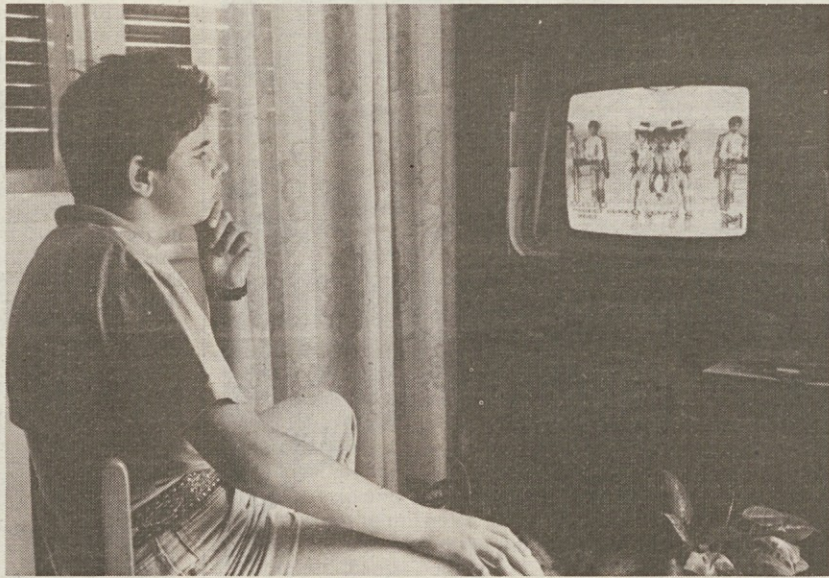
Anketa Censis in RAI o odnosu otrok, vzgojiteljev in staršev do televizije

Televizija in mladi

V času, ko je tako imenovani »zakon Mammi« o ureditvi radiotelevizijskega kaosa v Italiji, spravljal v težave rimsko vlado, je statistični zavod Censis objavil nekaj zanimivih podatkov o gledanju televizije v Italiji, pri čemer se je še posebej zaustavil ob odnosu, ki ga do televizijskega medija imajo najmlajši gledalci.

Po podatkih, ki jih je Censis zbral s pomočjo izsledkov Anica in Auditel, so leta 1988 tri državne televizijske mreže, televizije Berlusconijevega networka Fininvest in televizijske mreže Euro TV, Odeon TV in Telemontecarlo »nasitile« italijanske TV gledalce s skupno 616.359 reklamnimi vložki (spoti), kar znaša povprečno 1684 spotov dnevno. V primerjavi z letom prej (1987) se je čas, ki so ga te TV mreže odmerile spotom zvečal za skoraj 15 odstotkov.

Iz izsledkov izhaja dokaj presenetljiva slika o gledanju televizije italijanskih otrok in mladostnikov. Italijanski otroci gledajo televizijo največ v večernih urah, od 20.30 do 23. V tem časovnem pasu je gledalo televizijo vsak večer v povprečju po 830 tisoč otrok od 4. do 7. leta starosti in 2.256.000 od 8. do 14. let. Po 23. uri je »prisotost« pred ekrani zdrknjena na 105 tisoč otrok do 7. leta in 236

tisoč od 8. do 14. leta. Ti podatki se nanašajo na gledanje televizije v letu 1989.

Censis je v sodelovanju z RAI opravil anketo o odnosu med mladostniki in televizijo, oziroma o vplivu televizi-

je na mladoletne, iz katere je izšlo tudi nekaj zanimivih podatkov. Na vprašanje ali televizija bogati besedni zaklad mladoletnih, je 62,9 odstotka vprašanih učiteljev in 64,7 odstotka staršev odgovorilo pritrdilno. 28 od-

stotkov učiteljev in 41,7 odstotka je prepričanih, da televizijske oddaje stimilirajo mlade k dialogu. Po drugi strani pa je 76,6 odstotka učiteljev in 71 odstotkov staršev mnenja, da so televizijske oddaje vse preveč prežete z nasiljem. Za skoraj tretjino obojih, učiteljev in staršev, pa je televizija nova »droga«.

Skupna anketa Censis in RAI je vsebovala tudi vprašanje o morebitnem sodelovanju med televizijo in šolo. Skoraj tri četrtine anketiranih učiteljev si je zaželelo, da bi bilo to sodelovanje na nivoju vzgoje bolj tesno, po drugi strani pa je bila več kot polovica staršev (58,7 odstotka) mnenja, da morata televizija in šola opravljati svojo vzgojno vlogo ločeno.

Anketa je vzela v pretres tudi mnenja neposredno zainteresiranih. Točno polovica mladih od 15. do 17. leta starosti je tako odgovorilo, da se je televizija v splošnem »kvalitetno poslabšala« v primerjavi s tisto, ki so jo gledali v otroštvu. Po njihovi presoji je RAI »bolj inteligentna in vzgojna« od zasebnih televizijskih postaj, a njene oddaje so v primerjavi s tistimi izpred nekaj let bolj »dolgočasne«. Več kot dve tretjini mladih anketirancev se je — dokaj presenetljivo — izreklo o popolni ukinitvi popoldanskih televizijskih oddaj.

Proslava 900-letnice sv. Bernarda

Katoliški svet se letos spominja 900-letnice rojstva svetega Bernarda. Na Slovenskem bodo njegov jubilej proslavili zadnjo nedeljo tega meseca, 26. avgusta, in sicer v Stični, kjer deluje samostan Cisterijancev. V stiški baziliki bo popoldan marijansko-evharistična molitvena ura, med katero bodo zapeli združeni pevski zbori dekanije Grosuplje. Zatem bo koncelebracija slovenskih in drugih škofov, redovnih predstojnikov in drugih duhovnikov, ki ji bo predsedoval nadškof in metropolit Alojzij Šuštar. Po maši bo spregovoril slovenski minister za kulturo Andrej Capuder, po slovesnosti pa bo sprejem v samostanski obednici.

Niz koncertov stare glasbe

Za ljubitelje baročne glasbe je tudi v naših krajih ansambel za staro glasbo 415 International pripravil koncerte na visoki ravni. V začetku avgusta je imel v programu nastope v Radovljici, na Bledu in v Rogaški Slatini, in sicer s sledečoasedbo: Klemen Ramovš (kljunasta flavta), Paolo Faldi (kljunasta flavta in baročna oboa), Andreas Kröper (baročna prečna flavta), Thomas Fritsch (violončelo) in Shalev Adel (čembalo). Ansambel za staro glasbo 415 International je imel na programu dela Telemanna, Loeilleta, de Boismartiera, Quantza, Barsantija in Fascha. Do 10. avgusta bo nastopil še v Škofji Loki, Celju, Ljubljani in Zelšah. Na koncertih v teh mestih bo 415 International izvajal dela Maraisa, Telemanna, Loeilleta, Schaffratha in Barsantija.

ADA KLINKON

Presajena drevesa »Kanadčana« Petka

V svojih samotnih potovanjih izseljenci vstopajo v razsrediščen svet: zapustili so družinsko in kulturno tradicijo rodnega kraja in domovine in se zdaj soočajo z osebnostnimi, družbenimi in ekonomskimi stiskami, v katere jih pahne njihov »novi svet«. Franc Petric, kanadski umetnik slovenskega porekla, na razstavi v ljubljanski Galeriji Eqrna z nenavadnimi estetskimi prijemi dokumentira travmatični občutek tujstva in izgube identitete. Različne kulture, jeziki, navade, oblike komunikacije in življenja vcepijo izkoreninjenemu posamezniku občutje »razseljene osebnosti«, ki pa goji globoko željo po ohranitvi pradednih, arhetipskih vezi s preteklostjo, z družino, zemljo in nebotom domačega sveta. Preproste stvari, fotografije, luči, dokumenti, zemlja in drevesa so znamenja te želje in galerija je prostor ponovne vzpostavitve skupnega bivanja in sprave.

Umetnik je svoj projekt izpeljal v naslednjih fazah: najprej je dobil raziskal osebne, družinske usode petih Kanadčanov jugoslovanskega porekla. Za vsakega izmed njih je izbral določeno število mladih drevesc, rdečih javorjev, jih iz kanadske drevesnice poslal v Ljubljano in jih tu znova zasadil. Potoval je v kraje, od koder so njihovi predniki, se z njimi srečal in na vsakem kraju (Čatež, Brest, Filipjakov, Benkovac, Tetovo) nabral originalno prst, ki je zdaj posuta ob predmetu, v katerega je vložil njihove fotografije. Zemlja in drevesca vračajo izseljencu njegovo identiteto: zdaj je znova ozemljen in v estetski fantaziji so mu vrnjeni spomini in želje, predniki in domačija. V tem svetu ni več tujec: kajti ko bo razstave v galeriji konec, bo drevesa na pomlad 1991 znova posadil v ljubljanskih parkih.

Franc Petric je rojen 27. novembra 1954 v St. Catharines, Ontario. Študiral je na univerzi v San Diegu (morska biologija) in se kasneje začel ukvarjati z umetniškimi projekti. Doslej je razstavljal v Kanadi in ZDA. To je njegova prva samostojna razstava v Jugoslaviji.

Ob Tolminki

Jana Dolenc: Ob Tolminki

Grožnjan poleti »poln pozitivnih vibracij«

Grožnjan je slikovito srednjeveške mestice v notranjosti Istre, ki mu je skozi stoletja uspelo ohraniti svojo prvobitno podobo in značilnosti svoje kulturno-zgodovinske preteklosti. In prav zaradi tega (dodajmo še, da ga od morja ločuje le borih 10 kilometrov) si ga je že pred četrto stoletje Društvo ligajev in grožnjanskega društva za kovnih umetnikov izbralo najprej za svoj poletni center, kasneje pa se je v njem naselilo nekaj likovnikov tudi za stalno.

Le štiri leta kasneje je Grožnjan izbrala tudi Mednarodna federacija Glasbene mladine, ki od tistega daljnega leta 1969 v sodelovanju z Glasbeno mladino Hrvatske v njem organizira svoje poletne glasbene delavnice, seminarje in tečaje. V 21 letih svojega delovanja v Grožnjanu je Glasbeno mladina to istrsko mestce počasi preoblikovala v prvi poletni kulturni center in danes lahko mirno trdimo, da je Grožnjan kulturna institucija, poznana in uveljavljena širom po svetu.

Vsako leto prihajajo sem ugledna imena iz sveta glasbe, udeleženci pa lahko računajo, da njihovo bivanje sredi Istre ne bo v prazno. V Grožnjanu najde vsak mirno okolje, v katerem ima možnost sproščanja svojih ustvarjalnih nabojev, kajti poleti mesto zaživi v naelektrenem ozračju pričakovanja in zanimivih dogodkov in če naj se izrazimo z besedami jugoslovanske zastopnice v mednarodno oblikovanem organizacijskem odboru Darje Hlavko, je Grožnjan poleti »poln pozitivnih vibracij«. S Hlavkovo smo se pomenili o delovanju in programu Glasbene mladine.

Program Glasbene mladine v Grožnjanu je doslej zajemal samo glasbena področja umetnosti, počasi pa v poletni program vpeljuje tudi druge veje ustvarjalnosti. Letošnji novosti sta brez dvoma film in lutke.

Že nekaj let je tega, kar se je Grožnjan iz glasbenega kampa preimenoval v kulturni center, kar je bilo seveda posledica širjenja poletne dejavnosti. Kljub temu pa ostajajo tudi nove dejavnosti tesno vezane na Grožnjan in širše na Istro, vsekoli pa seveda tako ali drugače na glasbo. Pobuda za letošnje filmsko delavnico pa prihaja iz Ljubljane in sicer s strani Karpa Godine in Igorja Koršiča z AGRT, ki sta v okolici Grožnjana in v samem mestu preteklo jesen snemala film Umetni raj. Pobudo je podprla Viba film, ki je sodelovala s tehnično opremo, filmarje pa je v Grožnjan privabilo tako slikovito okolje kot možnost za postavitev filmskega studia. Del letošnjega filmskega programa je že za nami, v prvih dneh

septembra pa je predviden še tečaj igre pred kamero pod vodstvom dekan Filmske šole v Stockholmu Janosa Herske. Samo izpeljavo projekta filmske šole so omogočili Viba film, ljubljanska AGRT, Studio 37 iz Ljubljane, koordinatorja in duhovni vodji pa sta bila režiser Karpo Godina in dramaturg Igor Koršič, oba profesorja ljubljanske AGRT.

Komu je bila filmska šola namenjena?

Na prvem mestu študentom filmske akademije, seveda pa so bili še kako dobrodošli tudi že poklicni igralci. Izkazalo se je namreč, da se režiserji in igralci vse prepogosto premalo poznajo, v grožnjanskem okolju pa je bilo dovolj časa in priložnosti za res-

nejše stike in s tem ustvarjanje bolj konstruktivnega delovnega vzdušja. Kaj pa lutke? Od kod zamisel za ta projekt?

Predstavo smo si zamisli kot skupen projekt glasbenih, likovnih, igralških in lutkarskih ustvarjalcev pa morda še koga. Vsekakor je to multimedialen projekt in organizacijsko zelo zahteven. Končni izdelek naj bi se potem oblikoval v predstavo, v lutkovno opero, za katero je srednjeveški Grožnjan skorajda idealna kulisa. Projekt lutkovne opere bomo udejstvovali v avgustu in ker se bo predstava oblikovala v sodelovanju z Mladinskim kulturnim centrom v Zagrebu, se bo po grožnjanski premierni uprizoritvi preselila v Zagreb.

Ob tej priložnosti bi rada omenila še simpozij, katerega drugi del bo oblikovan kot delavnica za projekte, s katerimi naj bi sodelovali na mednarodnem natečaju Shinkenchiku 1990. Vzoredno pa naj bi v arhitektonski delavnici nastajali tudi načrti neposredno vezani na samo mesto Grožnjan. Tudi to je način - po mojem mnenju veliko prodornejši od vsake reklame - da ime Grožnjana prodre v svet in si tako utrjuje svoj ugled.

Veliki projekti se pripravljajo nekaj let naprej. Imate že kaj na zalogi?

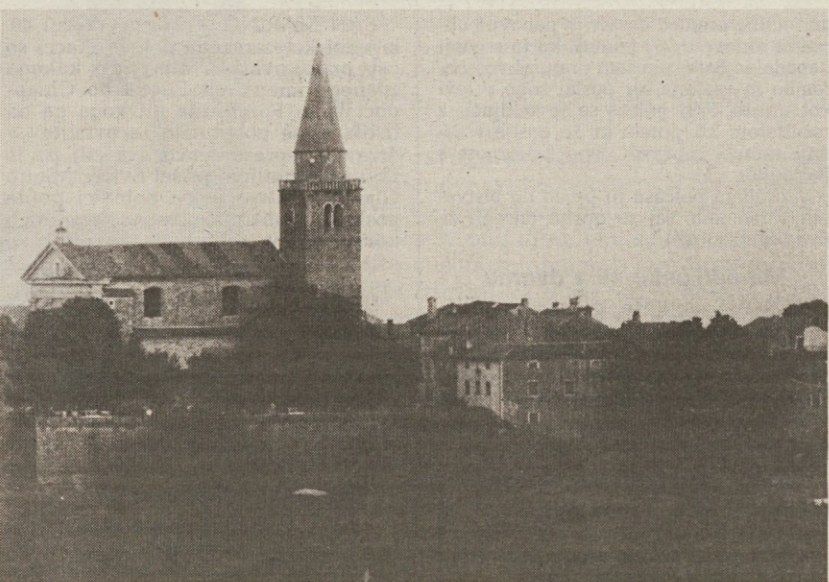
Za prihodnje leto so načrti že dokaj otipljivi. V Belgiji živeča poljska skladateljica Joanna Brzudowicz pripravlja opero, ki naj bi jo prihodnje poletje naštudirali in premierno uprizorili v Grožnjanu. Orkester bodo sestavljali umetniki z vseh koncev sveta, veliko pa bo tudi profesorjev, ki so v Grožnjanu že vodili glasbene seminarje in delavnice. Tako široko zastavljen projekt je namreč za vsakogar še poseben izziv. Po prvi izvedbi pa bo »grožnjanska« opera odšla na pot po evropskih mestih. Prihodnje

poletje pričakujemo v Grožnjanu tudi predsednika mednarodnega društva za sodobno glasbo prof. Zygmunta Kreuzeja, ki naj bi vodil sodobno delavnico. In širše gledano bo tudi slednja vključena v projekt »grožnjanske« opere.

Vseskoki gojimo tudi projekte Alpe-Jadran, v sklopu katerih bomo v začetku avgusta oblikovali pihalni orkester, prihodnje poletje pa jazz orkester. Vzoredno pa bomo seveda nadaljevali tudi z mojstrskimi tečaji pihal, godal in z etno-muzikološko delavnico. Slednja je še posebej zanimiva za istrsko okolje, saj je velik del dejavnosti terenskega značaja, kar nudi vsaj nekaj zagotovila, da ljudsko glasbeno izročilo vendarle ne bo tako zlahka izumrlo. V prihodnje pa načrtujemo prav etno-muzikološko delavnico vsebinsko razširiti na območju Alpe-Jadran, s čemer bi sam projekt postal še veliko bolj zanimiv in aktualen za vse prizadete dežele.

Za konec lahko povemo, da je za sodelovanje v grožnjanskih poletnih glasbenih delavnicah in tečajih dobrodošel vsak glasbenik, saj so stopnje tečajev razdeljene po težavnosti. Isto velja seveda tudi za vse druge seminarje in delavnice. Pri vseh pa je število obiskovalcev omejeno, največkrat na deset ljudi. Posebna testiranja so bila doslej potrebna le za tečaje jazz glasbe, za katere je običajno največ zanimanja. V teh primerih je na naslov Glasbene mladine Hrvatske potrebno poslati kaseto z lastnimi posnetki, na podlagi katerih so potem izbrani najboljši. Vsi udeleženci poletnih dejavnosti v Grožnjanu pa imajo zagotovljeno bivanje, ki je za domače študente nekoliko cenejše in hrano, v domači gostilni Ladonja. Za zabavo pa mora poskrbeti vsak sam s tem, da pride, da dela in da je dobre volje.

VIDA GORJUP-POSINKOVIČ

Pogled na Grožnjan

(foto Vladimir Bernetič)

Od danes do 19. t. m. 11. košarkarsko SP v Argentini

Jugoslavija glavni favorit

BUENOS AIRES — Danes se bo v Argentini začelo 11. svetovno prvenstvo, na katerem nastopata tudi Italija in Jugoslavija. Če imajo azzurri na tem SP manj možnosti za eno od kolajn, saj če sodimo po zadnjih tekmah pred argentinskimi prvenstvom (Italijani so bili predvsem slabi na igrah dobre volje), pa imajo Jugoslavlani apetite celo po najlahtnejšem odličju.

Sicer pa je bila jugoslovanska reprezentanca na vseh večjih prireditvah vselej v ospredju. Zadnji velik uspeh pa so modri dosegli na Igrah dobre volje v Seattlu, kjer so povsem zasluženoma premagali reprezentanco ZDA in tako osvojili zlato kolajno. Če upoštevamo, da zvezni trener Ivković ni mogel računati na dva košarkarja takega kova, kot sta Dražen Petrović in Vlade Divac, ki igrata v profesionalni NBA ligi, potem je jasno, da starta Jugoslavija kot eden glavnih favoritov (skupno z ZDA in SZ) za osvojitev prvega mesta.

V današnjem prvem srečanju skupine A Jugoslavlani gotovo ne bodo

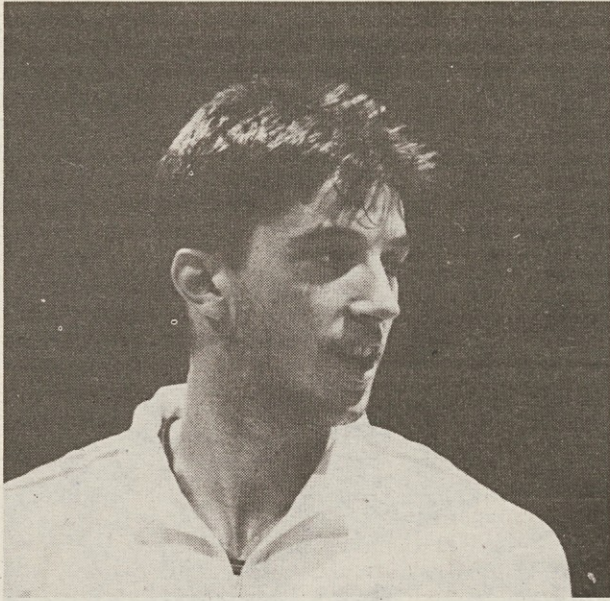
imeli težke naloge, saj bodo igrali proti Venezueli, ki sodi med slabše reprezentance tega SP.

Ze v uvodni tekmi pa bodo pred zelo težko preizkušnjo italijanski reprezentanti, ki se bodo v skupini B v Rosariu spoprijeli z Brazilijo. Azzurri so sicer v Seattlu že premagali Brazilce, toda na tem SP bo povsem drugače, vsaj tako meni najboljši brazilski košarkar, sicer član Phonole iz Caserte Oscar Schmidt. Sploh pa je B skupina dokaj izenačena, saj je v le-te tudi Avstralija, ki je varovancem trenerja Gambe postregla na Igrah dobre volje s pravo košarkarsko lekcijo.

V četrtfinale, ki bo v Buenos Airesu, se bosta namreč uvrstili prvi dve reprezentanci iz vsake skupine, tretja in četrta pa bosta igrali na turnirju za od 9. do 16. mesta v kraju Salta, ki je 1.800 km oddaljen od glavnega mesta.

Svetovno prvenstvo se bo končalo 19. t. m.

Na sliki (foto Križmančič) Toni Kuč, mladi jugoslovanski talent, ki bo gotovo eden od protagonistov na SP v Argentini.

Sovjetska zveza doslej najuspešnejša

BUENOS AIRES — Sovjetska zveza je bila najbolj uspešna reprezentanca na dosedanjih 10 izvedbah svetovnega košarkarskega prvenstva. »Zbornaja« je namreč dosegla tri zlate (1967, 1974 in 1982), dve srebrni (1978 in 1986) in dve bronasti kolajni (1963 in 1970).

Sovjeti se prvih dveh izvedb prvenstva (1950 in 1954) niso udeležili, na tretji v Čilu (1959) pa so bili šesti. Od leta 1963 pa so se prav na vsaki izvedbi povzpeli na zmagovalni oder, kar je sicer odtelej uspelo tudi Jugoslaviji. Modri so po dveh skromnih uvrstitvah (10. in 11. mesto) ter odsotnosti v Santiago osvojili dve zlati (1970 v Ljubljani in 1978), tri srebrne (1963, 1967 in 1974) ter dve bronasti kolajni (1982 in 1986). Po dve zmagi na SP so osvojile še ZDA (1954 in 1986) in Brazilija (1959 in 1963), na uvodnem prvenstvu 1950. leta v Argentini pa je zmagovalo moštvo gostitelja.

Italijani na SP doslej niso imeli sreče. Nastopili so na petih izvedbah in dosegli dve četrti (1970 in 1978), eno šesto (1986), eno sedmo (1963) in eno deveto mesto (1967). Uspešnejši od azzurrov sta bili celo vrsti Čileja (z dvema bronastima kolajnama s prvenstev 1950. in 1959 leta) in Filipini (tretje mesto leta 1954).

Za uvedbo svetovnega prvenstva so se dogovorili na kongresu FIBA 1948. leta.

Prvo prvenstvo je bilo v Argentini dve leti kasneje. V finalu so gostitelji s 64:50 nadigrali reprezentanco ZDA.

Leta 1954 so ZDA v Rio de Janiero poslale zelo močno peterko, ki je v finalu z 62:41 gladko odpravila Brazilijo.

Leta 1959 je v Santiagu (Čile) prišlo do zapleta. Zmagala je Brazilija, toda pravi zmagovalce je bila Sovjetska zveza, ki pa so ji v finalni skupini (kot tudi Bolgariji) odvzeli vse točke, ker ni hotela igrati z reprezentanco Tajvana.

Cez štiri leta je v Rio de Janeiru spet slavila Brazilija, ki je v finalu z 90:77 premagala presenetljivo Jugoslavijo. Italija je ob svojem debutu zasedla sedmo mesto.

Jugoslavlani so se v veliki finale uvrstili tudi leta 1967 v Montevidéu, z 71:59 pa jih je premagala Sovjetska zveza. Brazilija je z zmago proti ZDA z 80:71 osvojila bron.

Nepozabno prvenstvo v Ljubljani leta 1970 je bilo tudi prvo na Stari celini. Jugoslavija je premočno zmagala, saj je v finalni skupini premagal vse tekmece, razen SZ, s katero pa je izgubila, ko je zlato kolajno že imela v žepu. Dobro so se odrezali Italiji. Bili so četrti, prvič pa jim je (66:64) uspelo premagati ZDA.

Zelo izenačeno je bilo prvenstvo v Portoriku (1974). V osem borbu med SZ, ZDA in Jugoslavi-

jo so zaradi boljšega seštevka medsebojnih zmag zlato osvojili Sovjeti, ki so dve leti prej v Münchnu Američanom prvič iztrgali tudi olimpijsko zlato.

Leta 1978 je v Manili končno zmago drugič slavila Jugoslavija, ki je v napetem finalu z 82:81 ugnala Sovjetsko zvezo. Italijanom je vzpon na tretjo stopničko zmagovalnega odra preprečil Brazilec Marcel s košem v zadnji sekundni malega finala. ZDA so v Manilo poslale drugorazredno moštvo, sestavljeno iz romarjev »Athletes in action«.

Leta 1982 je v Caliju SZ s Sabonisem spet osramotila Američane. V finalu jih je premagala s 95:94. Jugoslavija je dosegla bron na račun Španije (119:117). Italija je bila odsotna.

Pred štirimi leti v Madridu so se ZDA oddolžile Sovjetom, Jugoslavija pa je v malem finalu za bron nadigrala Brazilijo, Španija pa je za 5. mesto gladko odpravila Italijo.

KOLAJNE				
SZ	3	2	2	
Jugoslavija	2	3	2	
ZDA	2	3	1	
Brazilija	2	2	2	
Argentina	1	—	—	
Čile	—	—	2	
Filipini	—	—	1	

Tekmovalni spored SP v Argentini

Po našem času več tekem tudi ponoči

Tekmovalni sistem

Na SP v Argentini nastopa 16 reprezentanc, ki so razdeljene v štiri skupine:

Skupina A (Santa Fè): Jugoslavija, Venezuela, Portoriko, Angola.

Skupina B (Rosario): Brazilija, Italija, Avstralija, Kitajska.

Skupina C (Villa Ballester): ZDA, Grčija, Španija, Južna Koreja.

Skupina D (Cordoba): SZ, Argentina, Kanada, Egipt.

Iz vsake od teh skupin se v četrtfinalni skupini uvrstijo po dve najboljši in sicer v 1. četrtfinalno skupino se uvrstijo zmagovalca skupin A in C ter drugouvrščena iz skupin B in D; v 2. skupino pa zmagovalca B in D ter drugouvrščena iz skupin A in C.

V polfinalu igrata nato zmagovalci 1. skupine in drugouvrščeni iz 2. skupine ter zmagovalci 2. skupine in drugouvrščeni iz 1. skupine. Enako velja tudi za uvrstitve od 5. do 8. mesta. Finalni del prvenstva bo v Buenos Airesu, tolažilni (od 9. do 16. mesta) pa v Salti.

Spored

Popoln spored 11. svetovnega košarkarskega prvenstva je sledeč (med Argentino in nami je pet ur razlike, urniki tekem so po našem času):

PREDTEKMOVANJE

Danes, 8. 8.

18.00 Avstralija - Kitajska (skupina B), ZDA - Grčija (C), 21.00 Jugoslavija - Venezuela (A), Španija - J. Koreja (C), 24.00 Brazilija - Italija (B), SZ - Argentina (D), 03.00 Portoriko - Angola (A), Kanada - Egipt (D).

Jutri, 9. 8.

18.00 Avstralija - Italija (B), ZDA - J. Koreja (C), 21.00 Portoriko - Venezuela (A), Španija - Grčija (C), 24.00 Jugoslavija - Angola (A), Kanada - Argentina (D), 03.00 Brazilija - Kitajska (B), SZ - Egipt (D).

Petek, 10. 8.

18.00 Italija - Kitajska (B), Grčija - J. Koreja (C), 21.00 Venezuela - Angola (A), ZDA - Španija (C), 24.00 Jugoslavija - Portoriko (A), Argentina - Egipt (D), 03.00 Brazilija - Avstralija (B), SZ - Kanada (D).

ČETRTFINALE

Ponedeljek, 13. 8.

18.00 A1 - B2, 21.00 C1 - D2, 24.00 A2 - B1, 03.00 C2 - D1.

Torek, 14. 8.

18.00 A1 - D2, 21.00 B2 - C1, 24.00 A2 - D1, 03.00 B1 - C2.

Sreda 15. 8.

18.00 B2 - D2, 21.00 A1 - C1, 24.00 A2 - C2, 03.00 B1 - D1.

POLFINALE

Petek, 17. 8.

18.00 3. iz 1. četrtfinalne skupine - 4. iz 2. četrtfinalne skupine, 21.00 4. iz 1. - 3. iz 2., 24.00 1. iz 1. - 2. iz 2., 03.00 2. iz 1. - 1. iz 2.

FINALE

Sobota 18. 8.

24.00 za 7. mesto, 03.00 finale za 3. mesto.

Nedelja 19. 9.

24.00 finale za 5. mesto, 03.00 finale za 1. mesto.

Na včerajšnji seji nogometne zveze v Beogradu

Mostarski Velež ostaja prvoligaš

BEOGRAD — Farsa v jugoslovanskem nogometnem prvenstvu se nadaljuje. Svoj višek pa so razpleti okoli »zadeve Velež« dosegli včeraj z izredno sejo, na kateri so sklenili, da mostarski Velež ostaja prvoligaš in tako se število ekip v prvi ligi od 18 poveča na 19.

Za tako odločitev je glasovalo 36 od 44 prisotnih delegatov.

V Mostarju je bilo veselje po včerajšnjem beograjskem razpletu nepopisno. Bivši Veležev nogometaš in državni reprezentant ter novi tehnični direktor Vahid Halilhodžić je izjavil: »V svoji nogometni karieri sem imel veliko uspehov, ta pa je gotovo moj največji uspeh.«

Predsednik jugoslovanske nogometne zveze Marko Ilesić pa je dal naslednjo izjavo: »Od mnogih slabih rešitev, mislim, da so delegati na seji, ki je potekala korektno in v prijateljski atmosferi, izbrali najmanjše zlo. Ta rešitev je zmaga razuma in za vso nogometno gibanje v Jugoslaviji bo ta odločitev koristna, če se bomo od takih neljubih dogodkov nekaj naučili.«

Čimprej bodo tudi objavili novi žreb sporeda prve lige, s tem da bodo seveda izšli 1. kola veljali.

Do tragičnega dogodka naj bi prišlo že lani

Brumel si je sam sodil

BONN — Kot trdi nemška tiskovna agencija DPA, je bivši svetovni rekorder v skoku v višino, Sovjet Valerij Brumel, že lani naredil samomor. Vest naj bi se razširila šele sedaj, čeprav, po pisanju omenjene agencije, naj bi se zanj vedelo že januarja letos: objavljena naj bi bila brez vidnega poudarka v neki sovjetski športni reviji. Nič pa se ne ve o vzrokih, ki naj bi Brumla privedli do samomora.

Vsekakor je zadeva precej nejasna. Kaže namreč, da je do vesti najprej prišla nemška specializirana športna agencija SID. Njen novinar naj bi januarja zasledil v sovjetski reviji »Olimpijska panorama« novico, da je lani naredil samomor sovjetski atlet, ki je dosegel prvi svetovni rekord za Sovjetsko zvezo. Torej Valerij Brumel. Tedaj naj bi novinar začel z raziskavo ter dobil potrditev, ki jo je iskal.

Dopisnik sovjetske agencije TASS iz Rima, Vladimir Drogin, pa je včeraj povedal, da že dalj časa v Moskvi krožijo govorice o Brumlovi smrti, vendar Brumlova bivša žena naj ne bi o tem nič vedela. Gotovo pa je, da zadnje čase Brumla ni nihče nikjer videl.

Brumel (letnik 1941) je v svoji športni karieri kar šestkrat izboljšal svetovni rekord v skoku v višino,

njegova znamka 2,28 m pa je zdržala vse od leta 1963 do 1971. Leta 1965 je bil žrtev hude prometne nesreče, ki ga je prisilila k umiku.

V Sestrieru upajo na rekord

SESTRIERE (Turin) — Na današnjem atletskem mitingu v Sestrieru (nastopilo bo okrog 200 tekmovalcev) vlada največje pričakovanje za nastop (z morebitim rekordom) Američanov Rogera Kingdoma, svetovnega rekorderja na 110 m z ovirami (12'92), Michaela Johnsona, ki je v tej sezoni protagonist na 200 m ter Leroya Burrela, novo »zvezdo« na 100 m. Carla Lewisa, svetovnega rekorderja na 100 m (9'92), v Sestriere ne bo, ker si je pretegnil levo stegno in mora počivati vsaj mesec dni. Lewis je v Sestrieru nameraval popraviti svetovni rekord v skoku v daljino, ki ga je z znamko 8,90 m postavil Bob Beamon leta 1968 v Ciudad de Mexico.

Organizatorji so tistemu, ki bo prvi dosegel najboljši rezultat, namenili avtomobil ferrari »testarossa«. Nasploh pa je bil finančni napor velik (govorijo kar o dveh milijardah lir).

Jugoslovanski nogometni pokal

Danes Koper proti Spartaku

KOPER — Potem ko so nogometaši Kopera pred tednom dni v predkolu jugoslovanskega tekmovanja za pokal premagali selekcijo JLA, igrajo danes na Bonifiki tekmo šestnajstine finala s prvoligašem Spartakom iz Subotice. Spartak je znanec Kopera iz drugoligaških časov, ko je na Bonifiki s pomočjo sodnikov dobil tekmo, ki mu je pomenila napredovanje. Tokrat prihaja Spartak v Koper opogumljen z nedeljsko zmago v Zrenjaninu.

Tekma se bo pričela ob 17. uri, trener Rora pa bo verjetno poslal v boj to enajsterico: Koželj, Cepović, Poljšak, Ban, Čosić, Ibramović, Benedejčić, Bečaj, Zupčić, Pevnik in Breznikar.

Vatovec prvi v Umagu

UMAG — Na teniškem turnirju "Mires '90" z nagradnim skladom tisoč dolarjev je zmagal Koprčan Mitja Vatovec, ki je v finalu s 6:4, 3:6, in 7:6 premagal Klesingera iz Umaga. (Kreft)

Svetovni smučarski pokal

Spet težave

MOUNT HUTT — Potem ko je zaradi vetra in novozapadlega snega odpadla tudi druga tekma za svetovni smučarski pokal, organizatorji razmišljajo, da bi tekmovalci ostali na Novi Zelandiji dlje kot je bilo predvideno in izpeljali vsaj dve od štirih prvotno načrtovanih preizkušenj (računajo na 2 slalom). S tem se strinjajo vse ekipe, težave pa so z letalskimi rezervacijami za povratek domov. Če bodo preostili vse težave, bodo verjetno ostali do petka.

Medtem se je izvedelo nekaj podrobnosti, ki organizatorja spravljajo v dokaj slabo luč. Cesta, ki pelje na proge, namreč precej spominja na širšo poljsko pot. Poleg tega primanjkuje mehanizacije, s katero bi sneg odstranili ("na delu" je bil le en stroj). Zato so Japonci, ki so dopotovali s številnimi tekmovalci, tehniki, fotografi in snemalci predlagali, da bi se do prog podali kar s helikopterjem, v najslabšem primeru pa celo peš. Očitno se ne morejo sprijazniti s tem, da bi zaman prišli na Novo Zelandijo.

V sinočnji prijateljski nogometni tekmi na Rojcah

Avellino nadigral Goričane

PRO GORIZIA - AVELLINO 0:4 (0:2)
STRELCI: Sorbello v 19', Battaglia v 27', Vignoli v 66', Raimo v 78'.
PRO GORIZIA: Iacuzzo, Stacul, Iuculano (Ilteni), Urdich, Marassi, Zilli (Buzzi-nelli), Calò (Stokelj), Cotterle, Sartore, Giacomini, Del Zotto (Menegaldo).
AVELLINO: Amato, Vignoli (Rampoini), Gentilini, Ferrario (Franchini), Piscetta (Cimmino), Miggiano, Celestini, Sorbello (Ravanelli), Battaglia, Cinello (Volltattorni), Fonte.
SODNIK: Cicotti iz Vidma.
GORICA — Igralci Avellina, ki spadajo med letošnje najresnejše kandidate za prestop v najvišjo italijansko nogometno ligo, so včeraj zvečer na nekoliko razmnoženem igrišču na Rojcah povsem zasluženoma premagali enajsterico predsednika Pozza. Gostje so domačine nadigrali v vseh elementih igre, saj so prikazali dinamičnejši in predvsem agresivnejši nogomet. Pro Gorizia je uspešno upirala le do 19. minute, ko je Sorbello, najboljši na igrišču, izkoristil lepo podajo Celestini in z glavo premagal goriškega, v prvem delu nekoliko negotovega vratarja Iacuzzo.

Po prvem голу so varovanci trenerja Trevisana le uspeli delno reagirati, ven-

dar očitna premoč gostov je ponovno obrodila sadove v 27. minuti, ki je srednji napadalec Battaglia sam preigral vso obrambo in vratarja ter poslal žogo v levi kot mreže. Prvi polčas se je zaključil z rezultatom 2:0, potem ko so gostje v zadnji minuti napravili lepo priložnost s Battaglio.

V drugem polčasu ni prišlo do bistvenih sprememb, saj so gostje dosegli še dva zadetka. (mč)

Mihajličenko še v dvomu

GENOVA — Kaže, da zadeva glede prihoda sovjetskega nogometaša Mihajličenko še ni rešena. Včeraj bi se morali v Moskvi sestati predstavniki društev Dinamo, zaradi političnih nesoglasij pa je sestanek odpadel.

ŠZ BOR izreka svojemu blagajniku

FABIU GOMBAČU

in soprogi ob novem družinskem prirastku najiskrenejše čestitke.

Na 40. izvedbi kolesarske dirke za pokal Placci

Gianetti (Švi.) presenetil

SAN MARINO — Na včerajšnji 40. izvedbi kolesarskega pokala Placci so vsi pričakovali uveljavitev kakega znanega imena, od Bugna do Chiappuccija in Fondriesta ali koga ga od tistih, ki se potegujejo za uvrstitev v državno reprezentanco. Na cilj pa je prvi presenetljivo prišel Švicar Mauro Gianetti. Švicar je na polovici proge poskusil pobeg skupaj z deveterico kolesarjev, v zadnjih dveh krogih so ostali v tleh, na koncu pa je največ moči imel Gianetti.

VRSTNI RED: 1. Gianetti (Švi.), ki je 200 km prevozil v 5.16' s povprečno hitrostjo 39,493 km/h; 2. Cenghialta (It.) po 50'; 3. Piovani (It.) 50'; 4. Delion (Fr.); 5. Bugno (It.); 6. Chiappucci (It.); 7. Cassani (It.); 48. Fondriest (It.) 6'31". Startalo je 137 tekmovalcev, a na cilj jih je prišlo 53.

Evropski pokal v vaterpolu

RIM — V Rimu se bodo danes začela tekmovanja za evropski pokal v vaterpolu, na katerem bo nastopilo šest reprezentanc. Glavni favorit za končno zmago je Jugoslavija, ob njej sta

še Italija in Nemčija, v polfinalu bi se morala uvrstiti še Madžarska. Grčija in Rumunija naj bi bili brez možnosti.

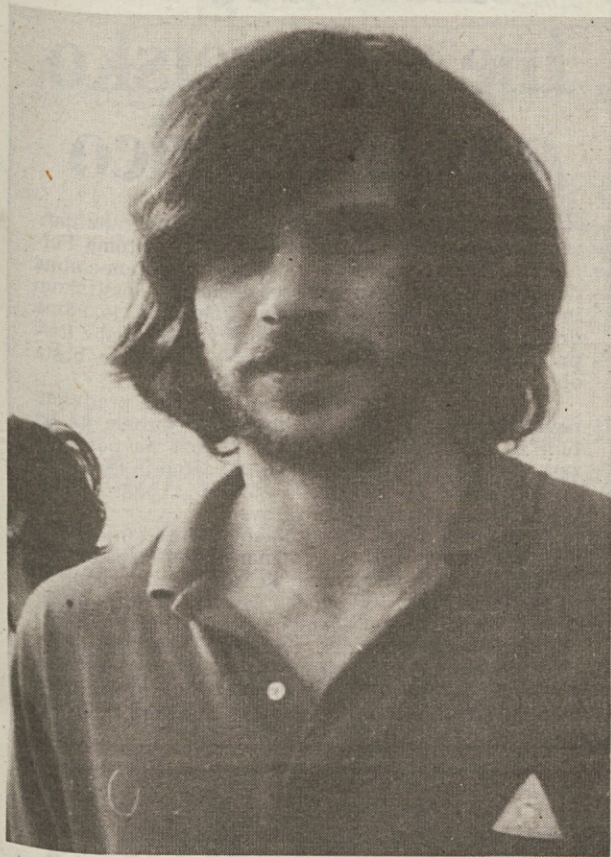
Od jutri do nedelje pa bodo, prav tako v Rimu, tekmovanja za »mednarodni pokal«. Moči bo merilo skoraj 700 tekmovalcev iz 39 držav.

Pri športnem društvu Soča porazdelili funkcije

Na prvi seji po običnem zboru športnega društva Soča so si novoizvoljeni odborniki porazdelili funkcije. Za predsednika je bil potrjen Edi Pelleg-rin. Podpredsednik bo ostal še naprej Jožko Maraz, tajnik Benjamin Černic, blagajnik Marjo Černic in tehnični vodja Marjan Černic. V odboru so še Klara Komjanc, Avguštin Devetak, Jožko Perkon in Franco Muscao. Odbor je potrdil Borisa Jelaviča za trenerja prve ženske ekipe. Moško članerjo pa so nastopala v D ligi, pa sko ekipo, ki bo nastopala v D ligi, pa sko ekipo, ki bo nastopala v D ligi, pa sko treniral Štefan Čotič, ki bo tudi igral. Glede včlanjenja v ZSSD je odbor prejel vabilo na sestanek, ki bo po čitniškem premoru. (Erika Černić)

Pogovor s tehničnim vodjo odprave na Everest Davorjem Zupančičem

Vrh moramo osvojiti etično!

Davor Zupančič

Datum odhoda članov mednarodne alpinistične odprave na Everest in Lhotse »Alpe Adria Sagarmatha Expedition« se bliža s hitrimi koraki, tako da vse »vrši« od priprav. Ekspedicija, ki jo pod pokroviteljstvom dežele Furlanije-Juljske krajine prireja Slovensko planinsko društvo iz Trsta s sodelovanjem Komisije za odprave v tuja gorstva pri Planinski zvezi Slovenije ob desetletnici delovne skupnosti Alpe Jadran, je ena najvažnejših letošnjih mednarodnih alpinističnih akcij sploh, njen tehnični vodja pa je znani zamejski alpinist Davor Zupančič. Slednji je v zamejskih, pa tudi slovenskih in italijanskih plezalskih krogih, znan že dalj časa, saj se uspešno bavi z alpinizmom že celo vrsto let, pri tej odpravi pa je prevzel pomembno in odgovorno funkcijo vodje vseh tehničnih zadev. Z Davorjem smo se pogovorili, ko je urejal še zadnje formalnosti z osebnim materialom vsakega posameznega člana odprave.

Davor, kaže, da se tvoje »muke« z materialom počasi zaključujejo. Koliko pa so pravzaprav trajale?

»Posla z materialom imam že približno leto dni. Treba ga je bilo naročiti pri raznih specializiranih tovarnah, kontaktirati sem moral vse mogoče firme, tako da smo na koncu samo osebne opreme zbrali za kakih 50 milijonov lir. Prav ta material moramo namreč ločiti med skupnim in osebnim. Skupnega je bilo za tri tone in pol (!), katerega smo pred nekaj dnevi že odposlali v Nepal, osebnega pa ima vsak za 30 kilogramov. Pri kontaktiranju tovarn sem seveda skrbel tudi za sponzorizacijo odprave, na kar so se sogovorniki prav dobro odzvali. Tako nam je znana tvrdka Ferrino darovala nekaj zelo dobrih šotorov, ostale pa nam je prodala po zelo ugodni ceni, zelo radodarne pa so bile še mednarodno priznane firme alpinističnega materiala Scarpa, ki proizvaja vseh vrst športnih in višinskih čevljev, Casin, ki nam je prodala pet kilometrov fiksnih vrvi po res ugodni ceni in pa Salewa, ki je poskrbela za spalne vreče.«

Po radodarnosti sponzorjev sklepam, da je odprava zelo ugodno odjeknila v alpinističnih in drugih širše javnih krogih...

»Prav gotovo, sicer pa je to povsem razumljivo, saj ima Alpe Adria Sagarmatha Expedition vrsto posebnosti, ki jih zlepa ni mogoče dobiti pri drugih odpravah. Seveda je javnost najbolj pritegnil magični prizvok besede Everest, ki ima še vedno (in bo seveda še v bodoče imel) poseben čar, ko pa je najvišja gora na svetu, poleg tega pa še dejstvo, da je odprava mednarodna. Ni dosti odprav, kjer so združeni alpinisti različnih dežel in narodnosti, ta značilnost pa je, kot kaže, zelo privlačna. Sicer ne smemo pozabiti, da imamo močno plezalsko ekipo in visoko zastavljene cilje. Osvojitev Everesta in četrtega vrha na svetu, Lhotseja, namreč niso mačje solze, čeprav je odprava »tradicionalna.«

Zakaj ste se odločili za tradicionalno in ne za »žepno« odpravo, ki v glavnem stanejo manj, večkrat pa celo zagotovijo več možnosti za uspeh?

»Odprava ne more biti žepna, torej z minimalnim številom alpinistov in opreme, ker je pač mednarodna, tako da se bodo vsi borili za skupni cilj in torej ne bodo navezali delovale same zase, temveč za koordinirani in vnaprej določeni cilj. Ta je, kot znano, Ameriška smer na Everest, ki sicer tehnično ni najbolj zahtevna, vendar je še precej težja od t.i. »normalne« smeri preko Južnega sedla. Pod vrhom je namreč strm in naporen Horbeinov kuloar, podvig pa bomo skušali opraviti brez kisika. Menim, da je to edino etično...«

Ia smo že pri etičnosti, katero ti vedno že od začetka svoje alpinistične poti dosledno zagovarjaš. Obrazloži mi svoj etični nazor pri plezanju, ki si ga že poudaril v lanskem alpinističnem podlistku v Primorskem dnevniku Meje nemogočega, za katerega se celo zanimajo slovenske založbe...

»Moj osnovni alpinistični nazor izhaja iz zanimanja in proučevanja začetnikov modernega alpinizma, torej od Balmata in Paccarda tja do Preussa, Buhla in Messnerja. V alpinizmu iščem človeško dimenzijo, to pa lahko dobim le v »čistem« pristopu do alpinizma, torej pri plezanju brez tehničnih pripomočkov. In tako je recimo kisik prav klasično himalajsko tehnično sredstvo. Menim, da nista Balmat in Paccard, ko sta kot prva alpinista »osvojila« Mont Blanc, opravila nič manjši podvig, kot jih danes opravljajo tisti, ki plezajo recimo sedmo stopnjo. Po so šli na vrh po danes izrazito nezahtevni smeri. Človek ima namreč svoje meje, te pa mora stalno premikati navzgor, vendar s svojimi močmi in ne s pomočjo tehnike, sicer ne gre več za napredovanje, temveč za nazadovanje. In prav naloga »etičnega« alpinizma je človekovo vsestransko napredovanje in seveda stagnacija na isti točki. Tako nisem v življenju kupil ali zabil svedrovca v steno, ker bi jo s tem »umazal« in napolnil z železjem, ki ga seveda pred prihodom alpinistov ni bilo.«

Everest boste skušali osvojiti »etično«, torej če bo le mogoče, brez kisika. Sedaj pa mi točno obrazloži pojem prečenja Everest - Lhotse, ki verjetno ni vsem dovolj jasen.

»V alpinističnih krogih je bilo že dosti govora o tem najvišjem prečenju na svetu, ki ga ni do sedaj opravil še nihče, čeprav so že marsikateri poskusili. Takoj moram povedati, da imamo zelo malo možnosti, da ga izvedemo, sicer pa je zelo odvisno od sreče in seveda od fizične pripravljenosti posameznikov, ki ga bodo poskusili. Za uspeh bi moralo vse potekati idealno. Vreme bi moralo biti odlično, pač ne pretoplo ne premrzlo, brez vetra in seveda seveda brez megle. Alpinisti bi morali iz zadnjega tabora na Everestu na višini 8250 m startati že sredi noči in vrh doseči najkasneje okoli poldne. Nato bi se morali takoj spustiti na sedlo na višini 8000 m, kjer bi prespali. V prvih jutranjih urah naslednjega dne bi morali po še kar nevarnih ledenih polihah prečiti zahodno steno Lhotseja do t.i. »normalne smeri« na to goro in nato po nekaj urah doseči še vrh tega Everestovega sosedja. Kot vidiš, je zadeva kar se da komplicirana, dovolj pa je, da se karkoli zatakne, začeniš z vremenom. Ta je res ambiciozen načrt, sicer pa bi bil presrečen, če bi osvojili Everest in bi torej bila odprava uspešna.«

Kakšno željo pa imaš ti?

»Kot pač vsi: želim stopiti na najvišjo točko sveta...«

DUŠAN JELINČIČ

obvestila

ODBOJKARSKA KOMISIJA PRI ZSSDI

obvešča, da so še v teku vpisovanja za odbojkarški tečaj za začetnike, ki bo od 5. do 15. septembra 1990 na stadionu 1. maj v Trstu (za mestne otroke) in v Športnem centru v Zgoniku (za otroke iz okolice).

Zainteresirani se lahko prijavijo v uradu ZSSDI v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 76304.

ŠZ JADRAN

obvešča, da je društveni urad odprt vsako jutro od 10.30 do 12.30, razen ob sobotah in nedeljah.

ŠZ JADRAN - TEČAJ V PULJU

obvešča, da bo tudi letos košarkarski tečaj v Pulju pri IBA. Po sestanku z matičnimi društvi je bil sklep, da bo letos le ena izmena za vse letnike (od letnikov 1973 do 1979), in sicer od 19. do 26. t. m. za prevoz tečajnikov od Pulja in nazaj bo na razpolago avtobus. Interesenti naj se javijo na Jadranov urad, Ul. Rectorio 1 (v Prosvetnem domu na Opčinah) ali telefonsko na št. 213404 vsak dan (razen ob sobotah in nedeljah) od 10.30 do 12.30 najkasneje do 11. t. m.

ŠD ZARJA

prireja prvi turnir v nogometnem tenisu (4:4), ki bo od 11. do 18. t. m. Turnir je dokaj zanimiva novost. Udeležite se ga. Prijave pri ŠD Zarja.

je v slavnem zaporu v Avenidi Figeroa? Tu so namreč žive in... mnogi niso preživeli.

Debeluh zlobno pobliksne z očmi in se tiho in hudobno zareži: »Mnogi revolucionarji, sindikalni voditelji rudarjev v Potosiju, ljudski voditelji, saj pravite tako temu v Evropi, kajne. Ai vesta, koliko ljudi je že umrlo v tem zaporu?«

Ne zdržim več, toplota, smrad, zariplež, utrujenost, dvajset dolarjev, groznje.

»Dovolj, svinja prekleta!« mu vržem v obraz, »dam ti dvajset dolarjev, svinja neumna...« Ne morem več, toplota, smrad, gnus, predvsem gnus, vseobsegajoči, brezizhodni gnus nad vsem, nad njim, nad seboj, nad toploto, nad smradom, nad gnusom samim, nad tem prekletim stanjem, ki bi si ga hotel izbrisati iz duše. Jaz v nekem prekletem izgubljenem zaporu v nekem prekletem izgubljenem mestu v neki preletni izgubljeni državi na neki preletni izgubljeni celini na nekem prekletem izgubljenem svetu, jaz, ki se, izgubljen in večno preklet, kregam za dva prekleta naključna neznanca, ki sta se tako prekleto neumno in naivno pustila prijati nekim prekletim in izgubljenim policajem in se pustila odvesti v ta preletni in izgubljeni zapor. In predvsem jaz, tisočkrat preklet in tisočkrat izgubljen!

Res sem se čutil izgubljenega in zbezanega, ko sem se bolj z usedinami raztrgane in razvrane duše kot z usedinami raztrganih in razvranih možganov zavedel, kaj sem mu rekel. Vojaškemu funkcinarju, ki v teh krajih velja več

Potomci May so v majhnih vaseh še čistokrvni. Poteze so jim milejše od napetih obrazov Raramurov in domačinov iz Guatemale. Življenje v nižini in večkrat ob morju tudi tam lajša vsakodnevni boj za hrano in življenje. Debelost je prisotna posebno pri ženskah, ki se ne morejo ponašati s posebnimi silhuetami. Povsod je ogromno otrok, ki čakajo na avtobuse, da potnikom ponujajo pijače, sadje, žvečilni gumi in drugo šaro.

Prihod v Villahermoso pomeni tudi spremembo okolja. Vzpetine so poraščene s tropskim gozdom, nižino pa so v dobri meri skrčili v pašnike. Sledov ekstenzivnega poljedelstva ni. Vse izgleda nametano in neorganizirano. Njive so redno majhne in težko je razlagati izvor tovarnjakov natovorjenih z zelenjavo, čebulo, melonami ali lubenicami.

Palenque se je zaradi svojih spomenikov razvilo v majhno mesto, ki nudi obiskovalcu zanesljive storitve. Obvoz okoli Villahermose je povsem nepotreben tudi zato, ker nadaljnja pot do San Cristobala vodi iz Villahermoso znova skozi Palenque.

Prvo kar pri obisku arheološkega parka prizadene je gozd, v katerega so spomeniki kot vklesani.

Glavna značilnost je svetišče, naslonjeno na manjšo vzpetino, izza katere zgradbo štiti mogočna zelena pregrada visokih dreves, podrastja in ovijalk. Znano je kot Tempelj napisov, ki so v velikem številu prisotni v vrhnji zgradbi, žal pa še ne razkriji.

Tempelj je skrivnost in edinstven. Običajno stopnišče je znatno položnejše kot druga in ima vmesne ploščadi, stopnice same pa so široke in nižje. Hoja po njih ni nevarna.

Objekt so odkrili leta 1787 in ga nato delno očistili za minimalne raziskave v začetku prejšnjega stoletja. Vse je stoletja prekrival tropski gozd. Za današnji sloves Palenqueja je poskrbel komaj leta 1949 mehiški arheolog Alberto Ruz Lhuillier, ki je na vrhu stopnišča študiral hieroglifske napise. Pozornost znanstvenika je pritegnila široka kamnita plošča, edina med drugimi manjšimi. Ploščo so previdno dvignili in pod njo je zazijal rov. Bil je zasut s kamenjem in prstjo in odstranjevanje materiala je trajalo kar tri leta. Ko so delavci dosegli dno stopnišča so pred slavnostno obdelanimi vrati našli šest okostnjakov v notranjosti celice pa je mogočna plošča dolga skoraj 4 metre in široka preko dveh metrov ter težka 8 ton skrivala nekaj izrednega.

Ploščo očitnega sarkofaga so dvignili in zmotili več kot tisočletni počitek kake izredne osebnosti. Predvsem je bila ta oseba visoka 173 cm, katerih niti danes domačini ne dosegajo. Na okostnjaku so našli bogat nakit iz bisserov in nefrita. Iz nefrita je bila tudi mrliška maska.

Doslej še niso uspeli razvozlati uganka o istovetnosti te osebnosti. Razbrali so le znake, po katerih so točno določili leto 692 za dobo postavitve mavzoleja.

Skrivnostna grobnica daje Palenqueju poseben čar. Palacio (palača), ki stoji nasproti je tudi nenavaden. Krasi ga visok stolp podoben zvoniku, na notranjem dvorišču pa je v kamnite plošče vklesanih mnogo lepih figur.

Celo arheološko središče je v polni džungli in delavci se morajo dnevno boriti, da so meje, do katerih zelenje lahko seže vedno jasno začrtane. Steza obiskovalca pelje nekaj stotin metrov v zeleni labirint. Ker prave motorizacije tam ni, je v gozdu slišati samo petje tropskih ptic in glasove drugih neznanih živali. Vлага, ki je že na jasi velika, deluje v hladu goste sence dreves kot prijetna hladna prha.

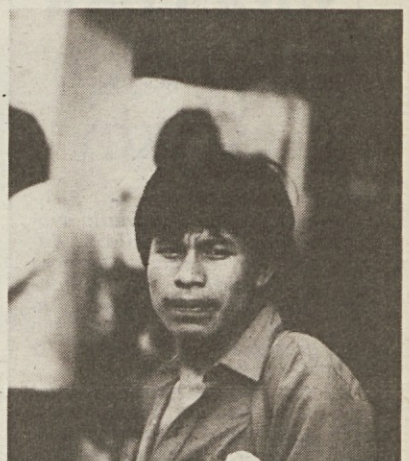
Tudi za Palenque niso mogli ugovoriti, zakaj je bilo svetišče opuščeno in kdaj.

Z obiskom Palenquela je bilo zadoščeno kulturi Maya. Novo možnost bi lahko imel še v Guatemali s Tikalom, ali celo s Copanom v Hondurasu, taki odkloni od načrta pa niso bili povsem zanesljivi.

Z običajnim stolčenim avtobusom smo se vzpenjali po ostrih ovinkih na planoto, ki se iz juga Mehike razteza v Guametamlo. Divjala je močna nevihta in dež je zavijal zelenje džungle v skrivnostno meglico. Višje so bili prisotni bori.

Večji kraj je bila samo vas Ocosingo ob robu »selve Lacandone«. Ta selva (gozd) je eden najbolj odročnih predelov Mehike. V njej živi še nekaj stotin Locandonov v še popolnoma primitivnih pogojih. Zaradi vlažnih tal imajo kočje na kolih, spijo pa v višjih mrežah. Ob teh materialnih podatkih se primitivni Locandoni med drugim držijo tudi mnogoženstva. Pleme dopolnjuje še kakih 3000 tisoč Lacandonov, ki živijo v skromnem stiku s civilizacijo. Še vedno pa je življenje v tem tropskem gozdu primitivno.

Gozd so v zadnjih letih močno skrčili, še vedno pa so v njem jaguarji in zelo strupene kače. Naravno okolje je podobno tistemu iz Amazonije le da je območje veliko ožje. Obisk Lacandonov naj bi ne bil vezan s posebnimi

Potomec starih Indijancev Maya v Palenqueju.

nevarnostmi, le več dni je treba imeti na razpolago. Poti je malo in so samo približne, večkrat pa se je treba posluževati čolnov. S seboj je treba seveda imeti popolno opremo in hrano.

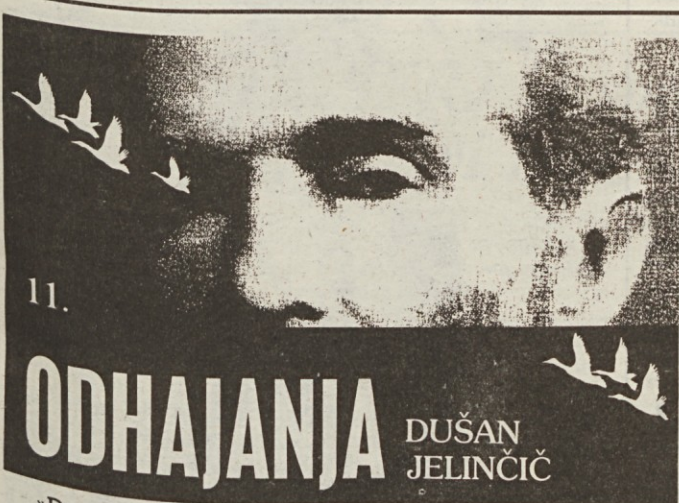
Ocosingo je bil samo razglednica te pokrajine. Opazna je bila pri domačinih zelo temna barva kože. Dokaz, da se je v teku let primešalo le malo drugačne krvi.

Moj cilj je bilo samo mesto San Cristobal de las Casas, ležeče kar 2100 metrov visoko. Deževen dan je prispeval zelo hladen večer.

Na širši poti po Mehiki je San Cristobal obvezna točka. Nekaj je starih spomenikov iz kolonialne dobe, vse skupaj pa nič v primerjavi z barvitostjo domačinov in z zanimivostjo bližnjih vasi.

Mestece je stičišče okoliških večjih in manjših naselij, ki so raslo še posvsem čista. Španskega jezika se sliši zelo malo. Domačini govorijo jezik »tzeltal«.

Obisk živahne tržnice postavi obiskovalca v nedoločeno staro dobo. Trg deluje vsak dan z izjemo nedelje, ko so sejni po posameznih vaseh. Barvitost in prístnost sta izredni, čeprav pride večina blaga na sejem z razbitimi kombiji in avtomobili in so prisotni tudi industrijski izdelki ali pakirana hrana.

11.

ODHAJANJA DUŠAN JELINČIČ

»Dvajset dolarjev«, ponovi. Divje je odločen. Nekaj neprijetnega me teži, toplota, zariplež, smrad, dvajset dolarjev, on pa si z nervozno kretnjo popravi ovrtnik, naredi strog in uraden obraz, se obrane k meni in Mauriziu, kot da bi začel pomemben govor: »Vesta, kakšni so zaporu na tem koncu sveta? Ali vesta, da tu ni odvetnikov in politikov, ki te v trenutku spravijo iz luknje? Ali vesta, da kogar spravimo v keho, za nas ne obstaja več, enostavno pozabimo nanj? Ali vesta, da niti sami ne vemo, koliko obupancev

od kralja, sem rekel svinja. Pa naj se zgodi, kar že hoče, saj slabše od tega ne more biti. Pa naj še mene vtaknejo v zapor, pa naj me ubijejo, če hočejo, samo da se rešim tega trenutka...«

Počasi se mi je spet vračala prisebnost, saj me je plaz toplote, smradu in gnusa pobral za nekaj trenutkov. Postrani in malce prestrašeno sem pogledal zaripleža, ki se mu je zdel še bolj odvraten kot prej, ter si mislil: »Ni dojel, da sem mu rekel svinja.« Takoj nato pa se mi je še bolj zagmnil, ko mi je šinilo v možgane: »Ta žival nima nobenega ponosa.«

On pa je medtem, kot da bi se zavedel svoje svetlorjave uniforme, zbral svoj raztrgani obraz v narejene in naučene uradne birokratske gube, zvito pogledal proti meni, ki sem se čisto nalahko začel tresti, in potihlo pisknil: »Jaz da sem svinja, a?«

Komaj sedaj sem se zavedal, da ima vreščeč glas, kar se mi je tudi zdelo kot pomanjkanje ponosa. »Zapri me v celico, svinja neumna, ko pa sem te žalil in te poniževal,« sem si rekel. On pa kot da bi bral moje misli, me pogleda motno, toda tesno-vdano, skoraj poraženo, in hlapčevsko, ter reče tako mirno in preprosto, da mi je izzvenelo že izzivalno: »No, kje je dvajset dolarjev?«

Sežem pod srajco in odprem zadržgo na torbici, ki sem jo imel varno pripeto okoli pasu. Vzamem dva bankovca po deset dolarjev, mu jih stisnem v roke, se mu zazrem v oči in trdo skandiram: »Tu imaš dvajset dolarjev, svinja prekleta.«

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

sreda, 8. avgusta 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559

Tel. (040) 7796-800 - Tlx 460894 - Fax (040) 772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958

ČEAD - Ul. Ristori 28

Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja

in tiska

ZTT

Trst

FIEG

Cian italiani
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Enega od očetov evropske socialdemokracije pokopali z najvišjimi častmi Včeraj na Dunaju še zadnje slovo od nekdanjega kanclerja Kreiskega

DUNAJ — Preko 1.500 uglednih gostov se je včeraj na državnem pogrebu še zadnjič poslovilo od bivšega avstrijskega kanclerja Bruna Kreiskega, ki je umrl 29. julija. Ene- mu izmed očetov evropske socialne demokracije je Avstrija pripravila pogreb z najvišjimi državnimi častmi, od pokojnika pa se je v imenu državnih oblasti poslovil predsednik Waldheim.

Med prisotnimi osebnostmi na pogrebni svečanosti je bilo pet predsednikov vlad, trije predsedniki parlamentov in osem zunanjih ministrov. Od Kreiskega se je neposredno iz Bagdada prišel posloviti tudi voditelj PLO Jaser Arafat (na sliki AP), ob krsti pa sta položila vsak svoj venec tudi predsednik Socialistične internacionale Willy Brandt in predsednik češkoslovaškega parlamenta Aleksander Dubček.

Po pogrebni svečanosti v velikem salonu avstrijskega parlamenta se je dolg pogrebni sprevod v popoldanskih urah odpravil proti osrednjemu dunajskemu pokopališču. Krsta s pokojnikovim truplom je po središčnih ulicah avstrijske prestolnice simbolično obšla vse točke politične kariere Bruna Kreiskega od sedeža avstrijske socialnodemokratske stranke, do vladne palače in kanclerjevega urada, zadnje počivališče velikega politika pa bo prav ob grobu znanega skladatelja Arnolda Schönberga.

Važen dogovor Ine s sovjetsko zavarovalnico

RIM — Predsednik in generalni direktor italijanske zavarovalniške družbe INA Pallesi oziroma Fornari sta včeraj v Moskvi podpisala dva pomembna dogovora o sodelovanju z vsesovjetskim Gosstrahom in Gosstrahom Ruske federacije. Gosstrah je edina državna zavarovalnica v Sovjetski zvezi, skupaj z INA pa bodo formirali »joint venture«, v katerem bosta oba partnerja imela 50-odstotni delež.

Novoustanovljena družba bo opravljala predvsem raziskovalno in svetovalno dejavnost, skrbela pa bo tudi za poklicno usposabljanje kadrov na področju zavarovalništva. Poleg tega naj bi partnerja ustanovila več novih zavarovalniških družb s področja življenjskega in škodnega zavarovanja.

K podpisu dogovora so na sovjetski strani pristopili tudi državni inštituti za znanstveno raziskovanje in usposabljanje vodstvenih kadrov, sporazum pa je še en dokaz, da si v Sovjetski zvezi konkretno prizadevajo za prehod iz sedanjega monopolnega sistema na področju zavarovalništva v tržni sistem. Pri tem bo INA Sovjetom dala na razpolago svoj »know how« in vse svoje izkušnje, dokler sovjetsko zavarovalništvo ne bo prestrukturirano v skladu z zahtevami trga.

Nova etika italijanskih grešnikov

RIM — Katoliška revija *Prospettive nel mondo* je izvedla svojevrstno anketo in prosila 82 duhovnikov, naj sestavijo seznam italijanskih grehov. Na podlagi tega neobičajnega sodelovanja so uredniki zarisali povsem novo sliko grešnikov, ki se rešujejo iz moralne stiske v spovednici.

V lestvici priznanih grehov prednjačijo tisti, ki imajo opravka s spolnostjo. Varanje zakonskega partnerja in občasne avanture povzročajo očitno veliko težav, predvsem ženskam. Moški si menda »ne želijo svojega bližnjega žene«, oziroma tega ne bodo nikoli priznali spovedniku. Morda pa se jim to ne zdi bogvekakšen greh. Prav tako kot kraja, utajanje dohodkov in sprejemanje podkupnin. V rimskih spovednicah ni o tem ne duha ne sluha, so dejali duhovniki, ki so se tudi sami čudili rezultatom ankete.

Najbrž se jim je vsilil dvom, da jih mnogi verniki vodijo za nos, ali pa so spoznali, da obstaja več vrst morale.

Je mar predsednika Kennedyja ubila ameriška obveščevalna služba CIA?

DALLAS — Nepojasnen umor ameriškega predsednika Johna Fitzgeralda Kennedyja je te dni zopet prišel v središče pozornosti. Tokrat se je oglašil Ricky White, 29-letni mladenič, ki je na neki tiskovni konferenci v tesaški prestolnici Dallas izjavil, da so atentat na Kennedyja izvedli trije agenti CIA. Med temi naj bi bil tudi njegov oče Roscoe, sicer policijski agent, ki naj bi v policijske vrste vstopil le dva meseca pred atentatom. Šifrirano ime njegovega očeta naj bi bilo Mandarin, preostalih dveh pajdašev pa Libanon in Saul. Prav onadva naj bi streljala na Kennedyja, in to iz javnih poslopij nasproti trga Dealey, tj. kraja, kjer je 22. novembra 1963 bil ameriški predsednik ustreljen. Lee Harvey Oswald, ki so ga kasneje prepoznali za morilca, je tudi sodeloval v zaroti, vendar po trditvah Rickyja Whita naj bi ne streljal.

Ricky White je tudi dejal, da je njegov oče (skupaj z nekim drugim policajem, J.D. Tippitom) po atentatu pospremil Oswald na neko letališče. Oswald naj bi tedaj prijel panika in skušal naj bi zbežati. Njegovo obnašanje se je Tippitu (tj. policaju, ki ni so-

deloval v zaroti) zdel sumljivo, zato je predlagal, da bi o tem obvestili policijo. Vendar Tippita je kmalu zatem umoril Roscoe White, umor pa je Warrenova komisija pripisala Oswaldu.

Ricky White je o vlogi svojega očeta zvedel leta 1978, tj. 7 let po smrti očeta. O vpletenosti njegovega očeta naj bi pričal očetov dnevnik, vendar ta naj bi — kot trdi Ricky White — pozneje prišel v roke CIA. Ricky White je svoje trditve podkrepil z nekaterimi dokumenti, ki naj bi pričali, da sta njegov oče in Oswald prišla v stik že leta 1957. Pokazal je tudi domnevne dokumente CIA, vendar omenjena obveščevalna organizacija je kasneje zanikala verodostojnost teh papirjev.

Na tiskovni konferenci je sodeloval tudi pastor Jack Shaw, ki je dolga leta bil Whitov prijatelj. Shaw je dejal, da mu je White večkrat govoril o atentatu, med drugim tudi na smrtni postelji. Shaw je dejal, da je White zapustil policijo leta 1965, izrazil pa je sum, da ga je leta 1971 umorila sama CIA.

Na sliki (telefoto AP): Ricky White z ženo med tiskovno konferenco v Dallasu.

Michele Placido snema film o vojni vihri v Afganistanu

Italijanski igralec Michele Placido v vlogi sovjetskega majorja v filmu *Afghan Breakdown*, ki ga te dni snemajo v Dušanbeju. Koprodukcija Italija-SZ govori o sovjetskem vojaškem posegu v Afganistanu (Telefoto AP)

Mala Susanna okreva mame pa še niso našli

VERONA — Zdravstveno stanje deklice, ki jo je mama zapustila takoj po porodu na avtocesti Serenissima, se je nekoliko izboljšalo. Zdravniki so dejali, da je mala Susanna (za ime so poskrbele bolničarke veronske bolnišnice) premostila nekaj dihalnih težav, čeprav jo iz previdnosti še vedno držijo v inkubatorju.

Tudi glede prehrane so zdravniki še vedno izredno previdni in jo zato hranijo z infuzijami. Rana na jeziku je tudi pod kontrolo in kaže, da otroček, ki je izgubil veliko krvi, dobro reagira na zdravlila.

Mala Suzanna se torej uspešno bori za življenje, manj uspešni pa so preiskovalci, ki iščejo mamo zapuščene deklice. Očitno gre za zdravo žensko, ki ni potrebovala zdravniške pomoči, čeprav je krenila na pot takoj po porodu.

Vojvodinci o Titovem liku

BEOGRAD — Vojvodinska skupščina je zveznemu zboru zveznega parlamenta poslala zahtevo, naj bi razveljavili zakon o uporabi imena in lika Josipa Broza Tita. Menijo, da je omenjeni predpis v nasprotju s sprejetim demokratičnim načelom o popolni enakosti vseh državljanov pred zakonom in da nobene zgodovinske osebnosti ne bi smeli več ščititi z zakonom. Pomen vloge Josipa Broza je po mnenju Vojvodincev treba prepustiti sodbam in preučevanju zgodovinarjev. (dd)

V Jugoslaviji ni kolere!

BEOGRAD — V Jugoslaviji ni kolere! To je včeraj izjavil vodja epidemiološke službe pri zveznem zavodu za zdravstveno varstvo Svetislav Ristić. Izjava se nanaša na vse pogostejše govorice, da bi se ta bolezen utegnila razširiti iz Romunije, kjer je vse več primerov kolere. Pristojni jugoslovanski organi za zdaj niso zaznali niti enega primera obolenja, vendar pa so zlasti na mejnem prehodu Vršac sprejeli nekatere preventivne ukrepe, ki so potrebni tudi v nekaterih drugih krajih, kjer je zaradi suše oskrba z vodo kritična. (dd)

Preudarni kramarji imajo vse pri roki

Temnopolti prodajalec se očitno strinja z latinsko modrostjo »omnia mea mecum porto« (Telefoto AP)